"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Ileina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.....$2.00
Kanadoje ir Mexike.....2.50
Kitose viešpatystėse.....3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko.....2.50
To Foreign Countries.....3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 6 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 11 d. Vasario, (February), 1910 m. Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskoliškoj dumoj, perkratinėjant sumanymą teismo reformų, reakcijonierius Markov smarkiai užsipuolė ant sumanymo ir ant žydų, įžeidė dumos pirmininką. Užtai tapo 15 posėdžių iš dumos prašalintas. Ir reakcijonieriams mat kartais nepasiseka.

Nors laikraščiai nekartą nurodinėjo prasižengimus maskoliškos kariumenės intendenturos urėdninkų, bet jų viršininkai nepaisė, priešingai, jie baudė laikraščius, kam jie urėdninkų kaltes aikštėn išvelka. Žinoma, jeigu laikraščiai tylėtų, visiems urėdninkams butų geriau, nes tąsyk jų darbų nieks ne kontroliuotų, tąsyk žmonių iždan sudėtus pinigus galėtų jie rieškučioms pilti į savo kišenių. Bet jeigu urėdninkai už pasisavinimą pinigų butų baudžiami, jeigu už pavogimus butų atsakomybėn patraukti ir jų, kad ir augščiausi perdėtiniai: jeigu už vagystas intendenturoj turėtų atsakyti karo ministeris, o už prasižengimus policijos urėdninkų butų atsakomybėn patraukti, kaip tai turėtų buti, Stolypin, galima tikėti, kad prasižengimų, sauvalios, kyšių spaudimo butų kur kas mažiau, o su laiku gal tas tikrai maskoliškasis paprotys duotusi išnaikinti.

Bet kad laikraščiai, nepaisydami ant jų uždedamų vabsmių, vis nurodinėjo ant intendenturos urėdninkų darbų su kareivių skriauda, jau ir Stolypin negalėjo to užgniaužti. Iš tikro net menkai žiuriučiam turi į akis pulti, kad gaunanti vos 1500 rublių algos intendentai betarnaudami surenka 100000 rublių, taigi pralobsta. Juk iš tos algos, suprantama, tokių turtų surinkti negalima. Tą juk turėjo žinoti ir karo ministeris ir Stolypin ir kiti, kuriems pavesta priziurėti, kad nieks per toli neiškyptų iš doros kelio, bet jie nežiurėjo, todėl už žemesnių urėdninkų prasižengimus turėtų ir ministeriai atsakyti, kad intententuros urėdninkams leido skriausti kareivius, jų užlaikymui skiriamus, žmonių sudėtus pinigus leido intendentams kinšti į savo kišenių. Stolypin žmonių ir laikraščių priverstas, ant galo paskyrė senatorių Goriną padaryti revizijas intendenturose. Matyt Garino buta teisingesnio, už kitus augštus urėdninkus, nes jis ne slepia prasižengimų žemesnių urėdninkų ir tų prasižengimų suranda ne mažai, nors suradimą jam sunkina visi urėdninkai, bet visgi jie negalėjo viską paslėpti. Buvo atsitikimai, kad atkakus kur Garinui, sudegė tai viena, tai kita intendenturos krautuvė, nes, matyt, jose nebuvo tų daiktų, kurių nupirkimui pinigai buvo duoti. Žinoma, daug intendenturos urėdninkų prašalinta nuo vietos, paskirti tapo kiti, kurie gal tos pačios rušies ką ir prašalintiejie. Negalima tikėti, kad senatoriaus Garino revizijos su visu išvalytų Maskolijos urėdų nuo vagiančių ir spaudžiančių kyšius urėdninkų. Išvalyti galėtų tik tautos kontrolė, jeigu už prasižengimus žemesniųjų turėtų atsakyti ir augščiausiejie, urėdninkai, nes tąsyk tie augščiausiejie geriau prižiurėtų žemesniuosius. Garin išsiųstas urėduose daryti revizijas, tik jau per garsiai žmonėms reikalaujant, Stolypin ji išsiuntė tik nutildymui bent tulam laikui žmonių. Sugrįžus Peterburgan senatoriui Garinui, kaip jau ir pirmiau ne kartą buvo, viskas sugrįž į senasias vėžes intendenturos urėdninkai, kaip kimšo į savo kišenių pinigus paskirtus kareivių užlaikymui, teip ir kimš; kareiviai bus blogai aprėdyti, pusbadžiai maitinami, o lobius sau kraus intendenturos urėdninkai; policijos gi urėdninkai, išpaudimui sau kyšių, areštuos ir sodįs į kalėjimus nieko nekaltus žmonis. Kur valdžia nekenčia šviesos, nes jos tarnų rankos purvinos, kur neleidžiama tas purvinas rankas žmonėms prižiurėti, ten nieko pataisyti negalima.

BALKANŲ PUSSALIS.

Ant Balkanų pussalio užgimė dideli nesutikimai terp Turkijos ir Grekijos dėl salos Kretos, kuri iš vardo priguli Turkijai, bet kad apgyventa ji grekų, tai nestebėtina, jeigu ją Grekija nori paimti ir salos gyventojai s unoru tam pritaria. Grekijos sostapilin buvo sušauktas susivažiavimas Grekijos delegatų, rengėsi atkakti ir Kretos atstovai. Bet Turkija pranešė Grekijos randui ir Europos viešpatystėms, jog atkakimą Kretos atstovų palaikys už ganėtiną karo priežastį. Karo vienok dabar ant Balknų pussalio negeidžia didesės Europos viešpatystės, taj jos griebėsi taikymo nesutinkančių pusių.

Iki vasarai peretių metų Kretą valdė didžiųjų Europos viešpatysčių kariškieji laivai ir ant kranto išsodytos kariumenės, bet liepos mėnesyj svetimos kariumenės pasitraukė, valdžią paėmė į savo rankas pats kretiečiai ir jie stengėsi palengvinti Grekijai užimti salą, kas, žinoma, Turkijai nepatiko, nes nieks su noru neišsižada sau priguliančių žemės plotų. Turkija jau buvo pasirengusi siųsti savo kariumenę suvaldymui Kretos, bet nuo to ją sulaikė didesės Europos viešpatystės. Dabar jos vėl mano atsiųsti savo kariumenę ant Kretos, nes turkiškoji kariumenė pagimdytų tuojaus kruvinus susirėmimus, visos gi Europos kariumenėms kretiečiai neišdrįs pasipriešinti. Bet Europos didesės viešpatystės negali ilgai Kretą valdyti, nes tas neapsieina be išlaidų, o naudos joms nėra. Pasitraukus Europos laivams, ir kareiviams, kretiečiai vėl aiškiaus parodys norą pasiliuosuoti nuo Turkijos ir susijungti su Grekija.

Kad išvengti ateityj karo Turkijos su Grekija, kuri, be abejonės, vėl butų sumušta, Europos didesės viešpatystės užmanė Turkijai parduoti Kretą Grekijai už pinigus. Juk ir dabar tik iš vardo Kreta priguli Turkijai, naudos ji iš to nominališko valdymo neturi. Pinigai gi Turkijai reikalingi, todėl gal ji ir sutiks už pinigus prašalinti vieną iš svarbiausių su Grekija nesutikimų priežastį.

VOKIETIJA.

Vokietija ant galo muitų reikaluose susitaikė su Amerika. Amerikai atsiėjo nusilenkti daugelyj dalykų. Ji išsižadėjo leidimo gyvų amerikoniškų galvijų į Vokietiją, kam ypač priešinasi Vokietijos dvarininkai ir ukininkai. Mat dabar, kada ne leidžiami gyvi galvijai iš Amerikos ir iš Maskolijos, Vokietijos gyvulių augintojai gali daug brangiau savo gyvulius parduoti. Rods per tai mėsos kainos labai augštos, bet tas siekia tik miestų gyventojus, bet ne kaimų, kurie Vokietijos parlamente turi daugiau savo atstovų negu miestiečiai; kaimiečiams nerupi vargai miestiečių. Miestiečiams vienok irgi Amerika padarė šiokius tokius nuleidimus muituose ant fabrikų išdirbinių.

Rods sutarimas Vokietijos su Amerika dar neužtvirtintas Vokietijos parlamento nei Amerikos kongreso, bet nieks ne abejoja, kad sutarimą užtvirtįs. Vokietijos parlamentui sutartis ta bus paduota subatos dieną. Nors senoji sutartis pasibaigia 7 d. vasario, o naujoji dar neužtvirtinta, bet Vokietijos randas muitinėms, apskaitant muitus nuo amerikoniškų prekių, prisakė remtiesi jau dabar ant naujosios sutarties, nes netiki, kad ji butų atmesta. Mat tarybos ėjo labai sunkiai ir jau buvo pertraukos, todėl ir Amerikos kongresas gal siautimo nedarys. Teisybė, jis ne kartą siautė su sutarimais su kitais kraštais. Keli metai atgal rando išsiųsti atstovai padarė naują sutartį su Prancuzija muitų reikaluose, bet senatas tą sutarimą atmetė.

PRANCUZIJA.

Tvanai Prancuzijoj pradeda mažintiesi. Upė Seina ties Paryžium, kuri be mažo ne išnaikino miesto, nupuolė 16 pėdų žemiau buvusio augščiausiojo stovio. Dabar jau bent Paryžiui negresia pavojus. Bet nuo smarkių lytų upės įpuolančios į Seiną vėl pradėjo kilti, o tos upės pakelia ir Seinoj vandenį, arba bent ji toliau jau ne slugsta. Pietiniuose apskričiuose upės vėl užtvino, upėj Doubs vandens kįla po 4 colius į valandą. Sulyg apskaitymo, 9 d. vasario vandens pakils iki 17 pėdų augščiau paprasto paviršiaus.

Iš užsienių sušelpimui nukentėjusių nuo tvanų aukos plaukia labai palengva teip, kad Prancuzija galėjo be tų aukų apsieiti, nes tos užsienių aukos menkai gali sverti. Iki šiol iš užsienių atėjo 800000 dol. Iki šiol dėjime aukų kur nors nelaimės ištiktiems Amerika stengėsi neapsileisti kitiems kraštams, šiuom kartu vienok Ameriką pralenkė Anglija, iš kurios tvanų aukoms atsiuntė ant 100000 dol. daugiau. Parlamentas paskyrė jau kelintu kartu sušelpimui nukentėjusių po 4 milijonus dol. Su milijonais pačios Prancuzijos paskirtais jau galima šiokią tokią pašelpą suteikti, bet su šimtais tukstančių iš svetur atsiųstų nedaug galima padaryti ten, kur milijonai yra nukentėjusių.

Nors sušelpimui tvanų ištiktų Prancuzijai atsėjis daug pinigų išleisti, bet ji drutinime kariškų pajiegų neatsilieka nuo kitų kraštų, o kaip kokiuose dalykuose kitus pralenkia. Ministerių roda dabar nutarė, kad Prancuzijos kariškas laivynas turėtų: 28 didelius mušio laivus, 10 patrolinių laivų, 52 torpėdinių laivelių. Apgynimui krantų: 94 povandeninius laivus, 10 torpėdų klotojų. Užsienių vandenyse laikyti visokio didumo 10 laivų. Specijališkiejie ir transportiniai laivai čia nepriskaityti. Prancuzjos laivynas stovėjo tuojaus po anglišką, ir dabar ji mat nenori duotiesi nuo tos vietos savę nustumti.

Žemės kariumenė Prancuzijoj jau turi ne vieną palekiantį prieš vėją orlaivį su balionu, o dabar kariumenėn įvedė ir aeroplianus, arba orlaivius be balionų; tokių dar kitų kraštų koriumenės neturi.

VIDURINĖ AMERIKA.

Apie paskutinį mušį terp Nicaraguos prezidento kariumenės ir revoliucijonierių prie Santo Tomas prieštaraujančios ateina žinios. Prezidento jenerolas Vasquez pranešė į Managua, buk jis visiškai sumušė revoliucijonierius; buk kiekvienas šeštas revoliucijonierius tapo arba užmuštas, arba sužeistas. Iš prezidento gi pajiegų pusės užmušti keturi ar penki oficierai. Revoliucijonierius vedė jenerolas Mena. Laike mušio atėjo jam pastiprinimas iš 300 vyrų, kurie išgelbėjo jenerolą Meną nuo visiško apsiautimo.

Gautos gi Washingtone žinios skamba visai priešingai: sulyg tų žinių — kelias į krašto sostapilį Managua dabar revoliucijonieriams visai atviras. Taigi reiktų manyti, kad jie visiškai sumušė rando kariumenę. Ta žinia paeina nuo revoliucijonierių vadovo Estrada.

Katras todėl jenerolas teisybę kalba, gal tik juodu pats težino; kad vienas ir kitas moka meluoti, tą jie jau ne kartą parodė. Gal abudu neteisybę garsina.

MEXIKA.

Mexike, aplinkinėse Chuichupa indijonai užsilaiko neramiai. Randas laukia jų sukilimo. Indijonai užpuola ant gyvulių apgintojų ir veržia jų bandas. Randas į tuos kraštus siunčia kariumenę suvaldyti indijonus, jeigu jie užsimanytų sukilti.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Sausio 3 d. įvyko p-lės Balčiauskytės ir p. Koscialkauskio koncertas. Žmonių buvo daug.

Vilniuje be Lietuvių Dailės Draugijos yra dar kita draugija, vadinama *Vilniaus Dailės Drugija*. Į tą draugiją priguli dailininkai gyvenantieji Vilniuje be skirtumo tautų. Joje ir dailininkai lietuviai užima prideramą sau vietą. Ta draugija rengia Vilniuje įvairiomis kalbomis iš dailės sryties paskaitas, daro įvairias parodas, žada rupintis musų krašto senovės griuvėsių bei kitų paminklų palaikymu ir tt.

Subatoje sausio 9 d. 8 val. vakare Bajorų klūbe (Milionnaja) minėtoji draugija rengė rusų kalba *paskaitą*: *"Nauji keliai dailėje, — žodis, muzika ir plastika"*. Skaitys prof. Kulbinas iš Peterburgo. Toji įdomi paskaita bus papildoma tam tikrais artistiškais pavyzdžiais iš, muzikos, poezijos ir plastiškos dailės. Skambins ant fortepijono žinoma muzikė daktarienė Laumianskienė, grieš ant violenčelės p. Vainbrenas. Prie to bus dekliamacijos ir nykstantieji paveikslai.

Ta pati draugija, norėdama supažindinti visuomenę su įvairiomis tepliorystės pakraipomis surengė neperseniai Vilniuje (Aušros Vartų g. N. 6) dailininkų *impresijonistų parodą*. Impresijonizmas tai yra apsireiškiusioji dailėje pakraipa, kurios pasekėjai atkreipia didžiausią atidžią ne į tikrumą spalvų ir formų sulyginant su tuomi ką mato, bet į išrodančias spalvas ir į tą įspudį, kurį parinktasis daiktas ar reginys daro ant žiurėtojo. Išeidami iš to atžvilgio tepliotojai impresijonistai tepliodami tankiai dažus sumaišo tarpu savęs ypatingu budu.

Parodoje yra išstatyta apie 180 veikalų daugiausiai Peterburgo artistų. Paroda ta, dėlei savo originališkumo, o lygiu budu nors ir dėlei sulyginimo su lietuvių dailininkų darbais, yra labai įdomi ir verta apsilankymo. Atverta ji bus dar tik iki sausio 15 d.

A. Žmuidzinavičius.
("Lietuvos Žinios").

Gegužės mėnesį žada atsilankyti vokiečių opera, vedama žinomojo Karaliaučiaus (Prusų Lietuva) operos dainininko Antano Buergero. Opera aplankysianti be Vilniaus ir kitus Lietuvos miestus, kaip antai: Kauną, Minską ir kitus.

Vilniaus miesto biudžetas 1910 metams siekia 1222005rub. 75 kap. Tasai biudžetas bus svarstomas miesto dumoje sausio 19 d.

IŠ KAUNO.

Nuo pradžios šių 1909—10 metų prie St. Čiunkytės-Petronienės rankdirbystės ir namų vedimo mokyklos Kaune (su teisėmis) yra veista abelno lavinimos *vakariniai* rijų skyrių *kursai*. Šįmet moksas prasidėjo pirmuose dviejuose skyriuose nuo 10 d. Tuose kursuose išguldomi šie dalykai: tikyba, lietuvių kalba, rusų kalba, aritmetika, trumpos žinios iš Rusijos ir Lietuvos istorijos ir geografijos, šiek tiek iš gamtos mokslų, braižymas ir gražrašis. Šįmet pirmuose kursuose tikybą išguldinėja kun. kan. Prapuolenis, lietuvių kalbą ir gražrašį p. Tamas Žilinskis, rusų kalbą ir aritmetiką turinti naujų mokytojos teises p-lė Krapikaitė, Rusijos ir Lietuvos istoriją iš dalies T. Žilinskis, iš dalies p-lė Krapikaitė, o braižymo — pati mokyklos vedėja Čiunkytė-Petronienė. Nuo ateinančiųjų mokslo metų bus atvertas ir trečiasis skyrius.

Mokinės bus priimamos ligi galui sausio.

St. Čiunkytė-Petronienė.
("Lietuvos Žinios").

IŠ ŠIAULIŲ.

Šiauliai garsus savo odų fabrikais, kurių čia priskaitoma net ligi 5; kiti jų iš mažų dirbtuvėlių perkeletą dešimtų metų išaugo į didžiulius pabrikus. Pavyzdžiui, Frenkelis — šiauliečių atminime pats odininkas darbininkas, o dabar fabrikantas milijonierius — savo mažą dirbtuvę išplėtė į pirmąją visame Vakarų krašte odų fabriką. Tačiaus tas odininkų pramonijos plėtojimasi suristas su kitų skriauda — ypač Šiaulių apielinkės valstiečių ir paties Šiaulių miesto. Visi pabrikų nešvarumai suleidžiami į ežerą ir upelius ir tuom šiauliečiams atimamas visas jų gamtos ir be to jau bėdinos grąžumas, ir visa ta nauda, kurią gali duoti žmonėms ežeras. Valstiečiai gi per tai nebeturi nei kur žuvies pasigaudyti, nes ji dėl tos odų smarvės visai išnykusi, nei kur gyvulių pasigirdyti, o ne kartą šulininose vandeniui išsekus, pritruksta jo ir sau. Be to vasarą, prisigėrę užkrėstojo vandens gyvuliai neretai serga ligomis arba ir krinta. Ežeras skaitosi nuomoje Frenkelio, kuris nusamdęs jį neva žuviai gaudyti, ištikrųjų gi tik pigiai ir patogiai suleidžia jon visus savo pabriko nešvarumus.

Dabar valstiečiai subruzdo rupinties prieš valdžią, kad prašalinus nors kiek tą skriaudą, daromą jiems Šiaulių pabrikantų, ypač, kad pastarųjų aiškiai peržengiama gubern. sanitarinės komisijos įsakymai. Surašytas valsčinje tam tikras nutarimas ir išrinkti du įgaliotiniai. Skriauda daroma 6 sodžiams: Vijoliams, Sutkunams, Vinkšnėnams, Kėbliams, Domantams ir Jurgaičiams. Daug didesnė skriauda — tai pačiam miestui, nes ežeras, kuriame susirenka daugiausia nešvarumų, guli prie pat miesto, be jokios naudos, platindamas aplinkui nepakeliamą smarvę. Bet musų "miesto galvos" tyli ir kenčia, savo balso prieš didikus fabrikantus kelti nedrįsta. Kiek girdėti, pati policija paskutiniuoju laiku ėmė tuo dalyku stropiau rupinties ir spirti fabrikantus, kad jie labiau atsižvelgtų į sanitarinės komisijos reikalavimus. Visgi apsireiškimas įdomus: valstiečiai šiame atsitikime parodė didesnę savo reikalų sąmonę ir pirmieji stojo jų ginti. Miestas liko užpakalyje. *Gk.*

IŠ LYGUMŲ,
Šiaulių pav.

Gruodžio 20 d. buvo valsčiaus "ponų" rinkimai, kaip ve: seniuno, teisėjų, rinktinių ir dešimtininkų. Dar tą pačią dieną klebonas bažnyčioje pasakė karštą pamokslą, patardamas rinkti tik dorus ir blaivius vyrus. Vienok valsčiaus raštinėje kitaip atsitiko. Žinomieji visam valsčiui rėksniai užrėkė kitus ir į "ponus" buvo išrinkta tokie, kurie jiems buvo pasigerinę, nors visas valsčius jų ir nenorėjo. Žinoma, čia neapsieita be degtinės, tai viši žino, tik tyli.

Negeras toks rinkimo budas, kad keli žmonės gali visą valsčių užrėkti. Reiktų reikalauti, kad renkama butų ne pagal riksmą, bet pagal balsų daugumą.

Mažasis Panaktinis.
("Saltinis").

IŠ MAŽEIKIŲ,
Šiaulių pav.

Lapkričio 30 d. buvo išrinktas "storasta" be magaryčių, nors iš kitos pusės buvo siulomos magaryčios. Mat, šį storastą rinko naujieji rinkikai ("viborni"). O per rinkikų rinkimus buvo girdėtis balsai, kad reikia rinkti vyrai blaivųs, išmananti, ne bet kokie atlaikai. — Tai kaip gerai išrinkus gerus rinkikus! Pernai per suėigą buvo pasiulyta, kad vyriausybė norinti savo lėšomis įsteigti keletą pradinių mokyklų, tik kad valstiečiai duotų kiekvienai mokyklai po 1 deš. žemės. Mažeikiečiai reikalavo tik dviejų mokyklų, ir prašė, kad žemės mokykloms vyriausybė duotų abiem mokykloms iš "skarbavos". Bet dabar atėjo atsakymas, kad dėl pinigų stokos mokyklų įsteigti vyriausybė neapsiima. — Per tą pačią suėigą buvo apskelbta naujas įstatymas apie baudimą vagių, kad už pavogimą baus areštantų rotomis, katorga. Tuo įstatymu valstiečiai užganėdinti.

Mžas Ukininkas.
("L. U.").

IŠ ŽAGARĖS,
Šiaulių pav.

Bijeikių dvare (p. Komaro), lapkričio pabaigoje vieno kumečio pavogė penėtą paršą. Žmogelis tuoj į Gruždžius nunešė kunigui ant mišių prie šv. Roko 2 ar 3 rub. Paskui nuėjo pas burininkę-kortmetę tenpat Gruždžiouse, tai vėl keletą auksinų apieravo, bet ir ta tiek tepadėjo: vagies nesusekė. Kiti kumečiai, besisaugodami, kad kitam nepavogtų, pasivėlino nueiti kulti į kitą Komaro dvarą, į Jankunus. Čia jų prie darbo nebeprileido, tuojau atstatė, viską užgrėbė ir iš bambalynės išvarė. Nėkoks urėdams ir valdytojui Nemčinavičiui rankų bučiavimas nebepadėjo. Eik sau giedodamas:
Varguose gimiau, varguose augau,
Vargios mano dienelės, vargios....

Žižė.
("L. U.").

IŠ VABALNINKŲ,
Panevėžio pav.

Gruodžio 20 d, buvo čia mėnesinis "Blaivybės" draugijos susirinkimas. Narių prisirinko pilna salė. Buvo svarstoma Vabalninkuose arbatnamio įkurimas, kurio po Naujų Metų gal ir sulauksime, nes jau yra pasamdyti tam tikri namai. Nutarta, kad sioje įstaigoje be arbatos butų įvesta duonos ir pyragų kepimas ir pardavinėjimas tiems gyventojams, kurie dabar perka pas žydus. Pradžiai tas nutarta padaryti iš aukų, nes kaikurie iš narių ukininkų prižadėjo paaukoti po pudą kitą rugių. Paskui gi nutarta išrinkti tam tikri žmonės, kurie pirks rugius ta pačia kaina, kokia bus mokama per turgus Vabalninkuose. Nedėldieniais ir šiaip jau šventėmis, jeigu daug žmonių prisirinktų arbatnamyje, prižadėjo kelios merginos padėti dalinti žmonėms arbatą.

Galų gale nutarta išrinkti iš "Blaivybės" draugijos narių atstovai ir nusiųsti į pirmąjį visos Rusijos blaivininkų susivažiavimą, kurs žada įvykti Peterburge nuo gruodžio 23 d. iki sausio 6 d. 1910 metų. Vienbalsiai išrinkta atstovais kun. Kemėšis ir draugijos pirmininkas p. J. Gvildys, kuriuodu net prisižadėjo kelionę atlikti savo lėšomis. Sekantis "Blaivybės" susirinkimas bus už mėnesio. *Kaimo Bernelis.*
("Saltinis").

IŠ KOVARSKO,
Ukmergės pav.

Lapkričio mėn. pabaigoj į Mažėlių sodžių buvo atėjęs stebuklingas daktaras; sakėsi, buvęs per rusų su japonais karą prie "lazarieto", teipgi prie "lazarieto" buvęs Peterburge, o Ryme išmokęs stebuklingai gydyti. Žmonės tuoj puolėsi su įvairiomis ligomis. Tik neilgai nabagui teko gydyti — tuoj pažino: tai buvęs nuo Kurklių koks tai paprastas, bet "daug matęs žmogelis". Kada pažino, tai "daktarui" butų buvę jau riesta, tik pabėgo. Bet visgi apie 8 rublius i sodiečių išgriebęs. Tegul bus pamokymas. *G. Pažįstamas.*
("L. U.").

IŠ KUPIŠKIO,
Ukmergės pav.

Šį miestelį galima priskaityti prie apšviestesniųjų musų miestelių, juo labiau, jog čia netruksta tokių lietuvių, kurie ne vien žodžiais, bet ir darbais stengiasi pakelti apšvietimą žmonių tarpe. Be kitų, daugiausia čia darbuojasi kaikurios musų lietuvaitės mokytojos, kurioms ne tiek mados, kiek Lietuvos tėvynės reikalai ir žmonių gerovė rupi.

Jos žinoma, počios jau prasilavinusios, praėjusiais metais sodžiuose mokino vaikelius skaityti ir rašyti. Tokiu budu joms pasisekė nemaža vaikelių pamokyti, netik rašto, bet Dievo meilės ir savo gimtinės šalelės — Lietuvos. Daugiausia yra pasidarbavus žinoma lietuvaitė A. Janaitytė, kuri ir šiandien pasekmingai dirba tėvynės ir visuomenės labui. Užtat tebuna jai ir kitoms lietuvaitėms tikra garbė ir širdinga padėka! Žmonės gi, kupiškėnai, matyt, pradeda susiprasti: savo vaikus noriai leidžia į mokslą ir patįs šviečiasi. Dieve padėk jiems, besiartinant prie geresnės ateities!....

Kėkštas.
("Saltinis").

IŠ VABALNINKŲ,
Trakų pav.

Musų klebonas kun. R. karštai ėmė kelti tautiečius iš tautiško miego ir šviesti juos. Iš pradžių pats ėmė mergaites mokyti skaityti ir rašyti, o vakarais mokino šventos Istorijos ir katekizmo. Paskui pasamdė mokytoją. Klibino ir ragino visus prie apšvietimo.

Toksai klebono darbas nepatiko lenkams, o ypač sulenkėjusiems lietuviams. Pasipylė ant jo neteisingi skundai. Vienok klebonas į tai nepaisė, jisai ir toliau varė apšvietimo darbą. Už tai jam garbė! Klebonui padėdavęs žmones šviesti ir kamendorius. Vienok, dėlei tokių kivirčų su lenkais, garbus klebonas turėjo pasitraukti, ir liko perkeltas į Musninkus, Vilniaus apskrityje.

Tikimės, kad ir čia garbus klebonas neapsileis ir skleis šviesą.

Driskius Juozapas.
("Saltinis").

IŠ PANEDĖLIO,
Ežerėnų pav.

Panedėliečiai savo jaunosios kartos apšvietimu visiškai nesirupina. Sodžiai knibždėte knibžda vaikučiais be jokio užsiėmimo, o, rodos nera nė vieno, kuriam tėvai turėtų pasisamdę mokytoją "daraktorių". Bet alizaviečiai, gretimosios parpijos žmonės, kiek labiau brangina apšvietimą, nes nors vienas sodžius — Naniškiai — jau kelinti metai samdo "darktorių". Tiktai gaila, kad nepasijiesko žmogelio apšviestesnio ir geriau numanančio, kaip reikia mokyti vaikelius, nes ir vaikeliams prie tokio "daraktoriaus" butų daug lengviau ir mokslas daug sparčiau eitų. Bet butų dar geriau, kad vieton "daraktorių" pasirupintų mokyklą įsteigti. *Scriptor.*
("Saltinis").

IŠ KVIEDAINOS,
Raseinių pav.

Pas mus degtine galima visa vyriją papirkti. Štai tas atsitiko ir per viršaičio rinkimus gruodžio 21 d. Keletas įgaliotinių balsavę už tokį viršaitį ir jo kandidatą, kurių žmonės visai nenorėję. Spėjama, kad jie gavę gerai magaryčių. Buvusis viršaitis buvo žmogus įtekmingas ir geras, bet jo nerinko tik todėl, kad nepasigerino įgaliotiniams.

Tokie degtinės mylėtojai gėdą daro visam valsčiui. Bet daugiausia vertas papeikimo tas, kuris statė magaryčias.

Nepakanta.
("Saltinis").

IŠ SUBAČIAUS,
Ukmergės pav.

Subačiuj pirmąją dieną Kalėdų per pačias pamaldas užkylės paredės šuo apriejo keletą arklių ir, taip sako, dar porą moteriškių. Arklių savininkai užuot kreipties gyvulių gydytoją, ketina tuos arklius kuogreičiausiai parduoti. Ką gi padės savo tautietį apgavus? Argi sunku, į kuopą susimetus, gydytoją pateikalauti?

Ukininkai, kurių buvo atlikę linai ant lauko, susiėmė, bet jau pasirodė niekam nebederą — supuvę. Nuostolio turės nemažai.

T. Stračnietis.
("V-tis").

Imperfect in original

IŠ DUSĖTŲ,

Zarasų pav.

Musų dvikliasėje mokykloje netelpa mokiniai, todėl valsčiaus įgaliotiniai pasamdė miestelyje kambarį, kur mokinasi apie 40 vaikų. Mokytojų pas mus yra trįs: du rusu ir vienas lietuvis, kuris tik retkarčiais pamokina lietuviškai skaityti, o rašyti visai nemokina. Antrosios kliasos mokiniai reikalavo, kad juos pamokintų rašybos ir lietuviškai, bet mokytojas apie tai nesirupina. Dusėtuose yra dar mergaičių mokykla. Mokytoja čia rusė ir mokina vien rusiškai. Dusėtiškiai per sueigas nei nereikalauja, kad šiton mokyklon įvestų lietuvių kalbą, nes mato iš dvikliasės mokyklos pavyzdžio, kad iš tokio mokinimo nėra naudos. Vertėtų musų lietuviams mokytojams nors nemažinti lietuvių kalbos teisių mokyklose!

("Mokykla").

IŠ KRETINGOS,

Telšių pav.

Gruodžio 4 d. Kretingos vienuolyne buvo vietinio ukio ratelio susirinkimas. Posėdžiui dar neatsidengus, kunigas Petreikis aiškino, dėlko žmonės neprisiimą valdžios siųlomų mokyklų. Girdi, dėlto, kad dabartinėse mokyklose mokytojauja daugiausia rusai, o iš musiškių, lietuvių mokytojų sunku esą atrasti doras žmogus, nes tankiausia dar seminarijose besimokindami nustoja tikybos ir dėlto tokiems mokytojams žmonės negalį ir neturį pavesti savo vaikus auklėti. Rusai mokytojai, girdi, nėra tokie bedieviai, nes jie esti po popų prežiura, o lietuvių mokytojų valdžia neduodanti kunigams prižiurėti, todėl šiuo tarpu esą geriau neprisiimti pokių mokyklų.

Ukininko sunus.

("Mokykla").

IŠ SUVALKŲ.

Girdėt, jog prokuratorius uždėjo protestą (pasipriešinimą), kad apielinkės teismas lapkričio 11 d. 1909 m. teip vadinamoj pabėgimo iš ligonbučio byloj iš 23 apkaltintųjų 13 išteisino. Pertai dabar gali juos vėl suimti kalėjiman. Savo keliu ir nuteistieji padavė apeliaciją išrazdami teismo ištarmę neteisingą. Nuteistieji sėdi dabar Varšavoj labai blogose sąlygose, kartu su kriminaliniais, areštantų rubais apvilkti. *N.*

("L. U.").

IŠ GRIŠKABUDŽIO,

Naumiesčio pav., Suvalkų gub.

Gruodžio 29 d. buvo musų valsčiaus sueiga. Ant sueigos iš eilės viršaitis padavė svarstyti:

1) Apie išrinkimą 1910 metams naujų valsčiaus įgaliotinių. Raštininkas drauge aiškino, kad pereitų metų įgaliotiniai nekam tikę buvę, nes nei karto į sąmatų knygas nepasirašę. Valsčionįs ir išrinko naujus: Žardelių Bridicką ir Pokekštupių Štrymavičių. Gaila tiktai, kad valsčionįs griežtai nepareikalavo pasiaiškinimo senųjų įgaliotinių, kodėl jie teip elgėsi, kad nei karto nepasirašė į sąmatų knygas. Gal ir buvo kokios svarbios priežastįs? — Ar naujieji įgaliotiniai ištirs tas priežastis ir ateinančiai valsčiaus sueigai apgarsįs — pažiurėsime.

2) Sueiga priėmė, be jokių atmainų visą valsčiaus biudžėtą, t. y. išlaidas. Pernai, 1909 metais, tasai priėmimas buvo paliktas išrinktiems įgliotiniams. Šie, priimdami pilnai visą valsčiaus valdybos paduotą biudžetą, pareikalavo, kad vyriausybė duotų paaiškinimą apie mokestį Varšavos ligonbučiui, nes valsčionįs tuo ligonbučiu nesinaudoja, o turi tik mokėti pinigus. Nors to paaiškinimo valsčiaus valdyba ir neišreikalavo, tačiau apie tą mokestį ant šio 1910 m. valsčionįs nei burbt — pilnai priėmė.

3) Apskelbus viršaičiui vyriausybės paliepimą, kad vieškelius žvyru ar sminltimis išpiltų, valsčionįs nurodė, kad valsčiuje stoka ir žvyro ir smilčių; ir kadangi valsčionįs iš priežasties blogų paskutiniųjų metų, labai suvargę, tai atsisakė priimti tą sunkią naštą ant savo sprando. Taisyti gi kelius pripažino už reikalingą dalyką ir tam išreiškė sutikimą; bet taisyti apsiimsią tik tuomet, kuomet vyriausybė atiduosianti pačių valsčionių valdymui "kelpinigius" (dorožnyj sbor). Jei to mokesčio vyriausybė nenorėsianti atiduoti valsčionims, tai lai iš tų pinigų pati taiso vieškelius. Kas iš to išeis — paregėsime ateityje. Apsvarstę dar keletą mažesnių reikalų, daugelis valsčionių patįs padavė sumanymą išrašyti į valsčiaus raštynę. "Lietuvos Žinias", "Lietuvos Ukininką" ir "Šaltinį", o valsčiaus valdybai leido išsirašyti dar kokį sau panorės vieną iš rusiškų. Valdyba pasirinko sau — "Birževija Viedomosti".

Visas valsčiaus sueigos pasielgimas, galima sakyti, buvo pagirtinas. Jokių vaidų, jokio riksmo, piktžodžiavimų nebuvo. Gaila tiktai, kad mus valsčiaus valdyba nesugeba iš kalno valsčionims per šaltyšių pranešti, apie ką per sueigą bus svarstoma, idant valsčionįs turėtų progą anksčiau apie visus dalykus susitarti. Tas yra labai svarbu. Rodos, kad apie tai jau buvo per sueigą seniau ir reikalauta. Dėlko ji to nepadaro — nežinia. *Kėkštupis.*

Griškabudis — tai bažnytkiemis, už trijų mylių nuo Naumiesčio žiemių-rytų linkon. Griškabudiečiai dar bene lenkmečio laikais išsiskirstė į viensėdijas. Bet ant kaimavietės dygsta stubos kaip grybai ir gyventojai vėl dauginasi. Draug su kitais žmonėmis čia platinasi ir žydai, kurių pastaruoju laiku jau priskaitoma suviršum dvidešimt šeimynų. Bet paskutinėmis dienomis parėjo nuo pavieto viršininko viršaičiui įsakymas, idant netrukus 12 žydų šeimynų iš Griškabudžio išsiųstų. Jeigu žydeliai nenorėtų eiti gražumu, tai bus varyte išvaryti. Bet kai-kurie kalba, kad žydeliai gal ir liksią, tik.... *Barškalas.*

("L. U.").

IŠ BARTININKŲ,

Vilkaviškio pav.

Nors musų kunigai — klebonas Vaitiekaitis ir vikaras Vievesis — ir per pamokslus ir bekalėdodami visaip atkalbinėja žmonės nuo pirmeiviškų laikraščių skaitymo ir visiems bruka savuosius (net nemokantiems skaityti), bet per Naujus Metus ir ant rytojaus (sausio 2 d.) iš sakyklos apskelbė pirmeiviškųjų raštų skaitytojams ir platintojams net boikotą: liepė nekalbėti su jais, šalintis, nieko nuo jų nepirkt ir tt., ir ant galo su "įkvėpimu" paskė: "Lai buna prakeikti visi bedieviškų (suprask pirmeiviškų) raštų skaitytojai ir platintojai"!

Ar tai po įtekme minėtų pomokslų, ar ko kito, tuoj po pamaldų (sausio 2 d.) gauja, vaikinai prikibo prie "Liet. Ukininko" ir "Vilniaus Kalendoriaus" pardavinėtojų ir grasindami peiliais ir akmenimis rėkė: "Mes jus visus išnušime, tai nepardavinėsite daugiau bedieviškų raštų ir knygų! Ana, šiandien ir klebonas pasakė, kad nei grieko nėr užmušus tokį bedievį...." Minėti vaikinai (kur pardavinėjo "L. U." ir "Vilniaus Kalend.") vos spėjo paprukti ir pasislėpti.

Visgi reikėtų kunigams bent kiek susiprasti ir pagalvoti, prie ko gali privesti tokie pamokslai t msią minią, kuri kartais ir savaip supranta pasakytus žodžius.

Sąjungietis.

("L. U.").

IŠ SLABADOS,

Seinų pav.

Musų apielinkėje labai siaučia raupai. Serga jaisiais ne tik vaikai, bet nemažai jaunimo, retkarčiais ir suaugusieji. Dažniausiai ir sunkiausiai serga suvis nečiepytieji, arba seniai čiepyti. Terp jųjų ir daugiausia miršta.

Matyt, kad knygos "Sveikata" autorius, kurioje pajuokiama ir peikiama čiepijimas, klysta.

Kalėdoajnt Semeniškių kaimą, vienas iš kalėdotojų to kaimo, atvažiavus į miestelį pritemus, pavogė zakristijono sukalėdotų rugių maišą ir buvo begabenąs pas žydelį, bet nenusisekė — tapo sugautas. *Meilutis.*

("Šaltinis").

IŠ DAUKŠIŲ,

Kalvarijos pav.

Apie mus dar tikima į burtus. Kučioje prieš vakarą šeimininkas pašeria visus gyvulius, o temstant visų gyvulių ėdėsius atima, išvalo lovius ir ėdžias, o kaip kas dar ir tvartus užrakina. Mat, tikima, kad jei atėjęs svetimas žmogus pasiims iš lovio pašaro ir parnešęs namo pašers tuo pašaru savo gyvulius, tai jo gyvuliai tarps, o ano menkyn eia. Ar ne tamsumas? *Diemedis.*

("Šaltinis").

IŠ RYGOS.

Centraliniame kalėjime esą 1780 kalinių; terp tų 70 politiškųjų. Aną dieną sargyba nušovė kalinį Zarinį.

Latvių kalba esą leidžiama kas metai 60 įvairių kalendorių. Įdomu butų sužinojus, kiek išeina lietuviškų kalendorių.

("R. Garsas").

Rygos vokiečių germanizatorių laikraštis "Duena Zeitung" paliovė ėjęs. Latviams, žinoma, iš to tik džiaugties reikia.

Latviai vis daugiau ima interesuoties lietuviais. Teip antai, Rygos latvių dienraštis "Latvija" No. 1 š. m. praneša savo skaitytojams, jog pirmąjį šių metų ketvirtį spauzdįs feljetonuose Ernsto Wicherto apysaką iš lietuvių gyvenimo vardu "Motina ir duktė".

("R. Garsas").

PETRAS MARTYNAITIS.

Peterburgo universiteto studentas gamtininkas pasimirė gruodžio 8 d. 1909 m. Žyžmariuose.

Šit vėl džiovos auka! Neturtingų tėvų vaikas, su vargais ir negalais kovodamas, pabaigė pirmą Vilniaus gimnaziją ir įstojo Peterburgo universitetan. Bet pakirsta sveikata neleido jam ilgai universitetą lankyti. Ligos smarkiai suvargintas, grįžo į gimtinę vietą, kur vis svajodamas apie savo ir draug tėvynės šviesesnę ateitį, merdėjo vargšas ištisus trejus metus.

Ir sunkios ligos kankinamas a. a. Petras nesiliovė darbavęsis, nesiliovė kėlęs tautišką susipratimą terp sodiečių, nesiliovė juos mokęs. Nereikia užmiršti, jog velionio gimtinė — tai labiausiai Vilniaus gubernijoje ištautėjusi vieta. Skundėsi todėl velionis laiškuose į savo pažįstamus rašytuose didelių nesmagumų ir klinčių, kurias prisieidavo jam savo darbavime nuo vietinių sulenkėjusių žmonių kęsti. Tačiaus vilties iki paskutiniai valandai nenustojo ir rankų nenuleido! Lietuvos visuomenė jau ir teip suvargusi stojosi, šiandien, brangus vaike, prie tavo duobės ir užpildama šaltais žemės grumstais tavo kuną, rašo tavo vardą į eilę tųjų, kurių atminties nesiliaus garbinusi.

("L. U.").

LIETUVIAI MOKYTOJAI SVETUR.

Perskaitęs "Viltyje" straipsnį apie musų inteligentus, paduodu čia mokytojų sąrašą, kurie tarnauja vidutinėse mokyklose. Šios žinios paimtos iš ministerijos sąrašo ir tik apie tokius lietuvius, kurie lietuviškai skambančiomis pravardėmis.

1. Akritas, senųjų kalbų mokytojas Batumo gimnazijoje.
2. Antopėdis, Kijevo gub. Zlatopolyje. Istorijos mokytojas.
3. Baronas Liepojaus komercijinėje mokykloje išguldo istoriją ir geografiją.
4. Vaičkus, senųjų kalbų mok. Borisoglebske, Tambovo gub.
5. Viskontas, gamtos istorijos mokyt. Maskvos kom. mokykloje Aleksiejaus vardo.
6. Valošinas, Kutaiso realinėje mokykloje kliasų užveizdos pagel.
7. Žemaitis, senųjų kalbų mokyt. Petrokovo gimnazijoje.
8. Žilinskis, matem. I-je Maskvos realinėje mokyt.
9. Žukauskis, matem. Arensburgo gimn. ant Ezelio salos.
10. Yčas, Semipolotinsko gimnazijos inspektorius, išguldo istoriją.
11. Jodinskis, matem. Peterburgo I realinės mok.
12. Kairiukštis, Andriejevo mokytojų seminarijoje, matem.
13. Koreiša, Irkutsko gimnazijos mok., matem.
14. Korsakas, Blagoviešščensko gimnazijoje.
15. Kriaučiunas, lotynų kalbos mok. Marijampolės gimn.
16. Kurbas, rusų kalbos mok. Liublino gimnaz.
17. Jablonskis, Brest-Litovske, senųjų kalbų mok.
18. Jokubonis, Kijevo priv. gim. Valkero senųjų kalbų mokyt.
19. Janevičius, Mironovo komer. mok. Rygoje.
20. Jasiulaitis, matem. mokyt. Kališo realinėj mokykloje.
21. Lukša, realinėje mokyk. Nikolsk-Usturiisk.
22. Malis, Vedenskio gimn. Peterburge, matematikas.
23. Matulevičius, lotynų ir lietuvių kalbos mok., Suvalkuose.
24. Masotas, Rygos miesto realinės mok. mokyt. matem.
25. Nemeika, Voroniežo realinės mokyklos mok. matem.
26. Pečinis, Naujųjų kalbų mokytojas komerc. mok. Radome.
27. Pliapys I Voroniežo gimn. matematikas.
29. Radžiukynas, Varšavos realinėje mokykloje.
29. Rublis, Tifliso komercijinės mokyklos mokytojas.
30. Ruta, 5 Varšavos gimn. mokytojas matem.
31. Rimša, Niežino gimn. mokyt. matem. ir fizikos.
32. Staniškis, Lomžos gimn. senųjų kalbų mok.
33. Sutrius, Slucko gimn. senųjų kalbų mok.
34. Tiška, Irkutsko vaizbos mokyklos direktorius.
35. Siksnys, Rygos miestinėje realinėje mok. matem.
36. Sklėrius Liepojaus komerc. mok. paišymo.
37. Čepinskis, Liepojaus komercijinės mokyk. direktorius.
38. Sumeika, Gomelio gimnazijoje senųjų kalbų mok.
39. Juškevičius Ciesoriškojo Nikolajaus Licejaus magistras.
40. Kvedaras, Kališo komercijinės mokyk. matem.
41. Gritė, istorikas, baigęs Maskvos universiteto skyrių.
42. Grybė, istorikas, baigęs Maskvos univ. fil. skyrių.
43. Kliukšinas, baigęs Maskvos univers. fil. skyrių.
44. Žemaitis, mokyt. gamt. ist. komer. mok. Baku.

Šis sąrašas toli gražu nepilnas, neabejoju, kad mokytojų lietuvių kur kas daugiau, negu čia mano paduotą. Bet paduodamas šį sąrašą, manau, kad jį dar kas papildys.

45. Mašiotas, matematikos mokytojas Vilniaus vidurinėje Chemiškai-techniškoje mokykloje.
46. Žemaitis, matematikos mokytojas Vilniaus moterų komercijos gimnazijoje Nezdiurovienės.
47. Mickevičius, senųjų kalbų mokytojas Baku realinėje mokykloje.
48. Puida, vokiečių ir lietuvių kalbų mokytojas Šiaulių vyrų gimnazijoje.

Martynas Yčas.

("V-tis").

KIEK LATVIJOJE YRA KOOPERATYVINIŲ DRAUGIJŲ.

Sulyg žinių, pasemtų iš nurodyto kalendoriaus, Latvijoje (Vidžemėje ir Kuršėje su Ryga ir Mintauja) pereitais 1909 metais buvo išviso: vartotojų draugijų — 45, ukiškų — 100 ir taupomai—skolinamųjų kasų ir kredito draugijų — 132, o išviso 277.

Kovo mėnesyje įsikurė Rygoje Rygos kooperatorių draugija, kurios tikslas sutvarkyti latvių kooperacijų veikimas, vesti prie bendro veikimo ir rupinties įgyvendinimu Latvijoje kooperacijos idėjos ir įvedimu jos praktikon. Šita draugija 1910 metams išleido pirmutinį savo kalendorių "Lidumneeks", tyčia pavestą kooperacijų reikalams, su gana įdomiu raštijos skirium. Terp kita ko šita draugija pradėjus rupinties ir įkurimu Rygoje latvių vartotojų draugijų sąjungos.

Latvių ukiškosios draugijos turi Rygoje ukiską centralinę draugiją su žemdirbystės mašinų ir įrankių sankrova.

("R. Garsas").

IŠ AMERIKOS.

NUSIBANKRUTINO.

New York. Nusibankrutino čia Mexican National Packing Co. turinti Mexikę kolias gyvulių skerdyklas. Skolos kompanijos siekia 37 milijonus doliarių.

NORI KELIAUTI PRIE PIETINIO ŽEMGALIO.

Washington, D. C. Siaurinio žemgalio atradėjas Robert E. Peary užmanė čianykščiai geografiškai draugijai surengti expediciją atradimui pietinio žemgalio. Jeigu draugija sumanymą priims, tai ateinantį rudenį bus išsiųsta amerikoniška expedicija, prie pietinio žemgalio. Pats Peary ne mano keliauti, nes tokiai kelionei reikai jaunesnio ir tvirtesnio vyro.

KOKIU BUDU IŠNAUDOJA ŽMONES.

New York. Pakilus čia kainoms valgių produktų, tapo paskirta specijališka komisija ištirimui priežasčių to kainų augštumo. Dabar minėtoji komisija pranešė teisman, jog vienoje čianykščioj šaldymo įtaisoj nuo pereitų metų kovo mėnesio guli 36 milijonai kiaušinių ir 100000 svarų vištų.

FABRIKANTUI ATLYGINIMAS.

Hartford, Con. Čianykštis teismas pasmerkė 200 skrybelninkų $222000, kuriuos jie turi užmokėti skrybėlių fabrikantui Loewe. Teismas nusprendė mokėti tik $74000, bet ta bausmė pakelta trigubai.

PASKENDO LAIVAS.

New York. Prie Sandy Hook paskendo nežinomo vardo laivas. Stiebai jo kyšo iš vandens. Kas atsitiko sir buvusiais ant paskendusio laivo žmonėms, nežinia.

NUOSTOLIAI APVAIKŠČIOJIMO 4 LIEPOS.

New York. Sulyg moteries Isaac L. Rice surinktų žinių, apvaikščiojant 4 d liepos, per paskutinius 7 metus užmušta 1531 ypata. 33073 sužeista. Pagimdyti explioduojančių medegų gaisrai pridirbo nuostolių ant 20 milijonų doliarių.

SUNKUS DARBAS.

Cherry, Ill. Prasidėjo jieškojimas užmuštų darbininkų kunų šitose kasyklose. Kunų darbininkų oloj yra 167. Pirmą dieną vienok jieškotojai įstengė mueiti į olą tik 400 pėdų, o olos traukiasi net kelias mylias. Viduryj kasyklos dar dega, o po tą degančia ola yra apie 100 negyvų darbininkų, bet prie jų nelengva prisigriebti.

JIEŠKO UŽMUŠTŲ DARBININKŲ.

Primero, Col. Iš šitų kasyklų olų iki šiol ištraukė 51 negyvą darbininką, bet oloj yra dar 24. Prisigriebti prie jų nelengva, nes jieškančius stabdo dvokas nuo gendančių kunų. Daugelį gal niekada neišims, nes kunus jų į šmotelius expliozija sudraskė.

DIKTAI ATEIVIŲ.

Per paskutinius septynis metus Amerikon atkako 6617155, iš to 70% paėjo iš pietinės ir rytinės Europos ir iš vakarinės Azijos. Daugiausiai atkako: italijonų, grekonių, vengrų, žydų, rumunų, slavų, bulgarų, turkų ir syrijonų.

KATALIKAI AMERIKOJ.

Sulyg žinių surinktų išleistojų katalikiško kalendoriaus, leidžiamo Milwaukeej. Jungtiniuose Valsčiuose ir ant Filipinų salų, yra iš viso 22587079 katalikai. Katalikiškų bažnyčių yra 4875.

NAUJA EXPLIOZIJA KASYKLOSE.

Drakesboro, Ky. Netoli nuo čia esančiose anglių kasyklose atsitiko smarki expliozija. Iš dirbusių oloj 190 darbininkų, trečia dalis prażuvo. 25 ištraukė dar gyvus, bet baisiai sužeistus, dalis tų turės mirti. Sunkiai, gal mirtinai sužeistų yra 18 darbininkų.

NUŽVELGTINAS GAISRAS.

Lead, S. Dak. Sudegė čia Campbell hotelis, kuriame nakvojo 100 neprigulinčių į uniją darbininkų. Ugnis ant syk pasirodė šešiose vietose. Hotelio savininkas pranešė, jog užgimė gaisras nuo padegimo.

GAISRAI.

New York. Sudegė čia įtaisos mediško departamento Amerikos kariumenės. Nuostolius ugnies padarytus skaito ant milijono doliarių.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ *New York.* Čia likosi nuo tarnystos prašalintas budavojimo inspektorius Dooner, kadangi jam nėra kas veikti.

¶ *Toledo, O.* Iširo tarybos terp darbininkų ir minkštųjų anglių kasyklų savininkų valstijose Ohio, Indiana ir Pennsylvania. Kasyklų savininkai nesutiko leisti į tarybas Illinojaus kasyklų darbininkų delegatus.

¶ *Betlehem, Pa.* Sustreikavo mašinistai Betlehem Steel Co., kadangi jų reiaklavimas algų už darbą virš laiko tapo atmestas.

¶ *New York.* Pečkuriai vakarinių geležkelių pareikalavo pekėlimo algų ant 25%, bet kompanijos jų reikalavimą atmetė.

¶ *Toledo, O.* Prasidėjo čia minkštųjų anglių kasyklų savininkų tarybos su darbininkų atstovais. Darbininkai reikalauja už savo darbą didesnių algų.

¶ *Denver, Cal.* Darbai šiuom kartu eina čia ne per blogiausiai.

¶ *Betlehem, Pa.* Streikuojanti mašinistai Betlehem Steel Co. atmetė kompanijos pasiulytas išlygas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ MILVAUKEE, WIS.

Nr. 3 "Lietuvos" tilpo korespondencija Svečio iš musų miesto. Svetis sako, buk aš, lošdamas Br. Vargšo dramą 25 d. gruodžio buvau girtas, buk pradėjau rėkaut. Tas yra begėdiškas melas. Aš nesu girtuoklis ir tada nebuvau girtas; tą galiu liudininkais patvirtinti (jeigu teip, tai ar ištikro musų laikraščiai niekada nepasiliuosuos nuo meluojančių, šmeižiančių korespondentų. Jau rodosi, butų laikas suprasti, kad melas ir šmeižimas yra blogu. Red.).

Jonas Mauritis.

IŠ BAYONNE, N. J.

29 d. sausio š. m., 36 kuopa L. S. S. A. parengė teatrą ir balių, Dramatiškoji draugija "Lyra" iš Brooklyno, N. Y., atlošė sekančius veikalus: "Saliamono Sapną" Br. Vargšo ir "Bomba" A. Antonovo. Lošėjai atliko gana gerai.

Reikia pasakyti, kad rengiant vakarą 36 kp. L. S. S. A. patiko šiuom akrtu daug priešų. Svarbiausiais priešais buvo kunigai — vietinis kun. M. Sečvydis, susižinojęs su kun. B. Žindžiun iš Elizabeth, N. J.

Elizabethe buvo plakatai išdalinta pas bažnyčią. Keletas kunigo tarnų sumanė uždaryti musų teatrą ir balių, ir ištikro butų uždarę. Minėti priešai surašė skundą ant kuopos ir pasiuntė iš Elizabetho Bayonnės miesto policijos viršininkui. Viršininkas gavęs tokį skundą, atėjęs prie svetainės savininko, pranešė, kad teatro negali leisti lošt, nes gavęs skundą, kad lošėjai bus koki ten iš Brooklyno valkatos. Du draugai 36 kp. ant rytojaus nuėjo pas policijos viršininką, išaiškino, kame dalykas, ir kas reugia teatrą. Viršininkas suprato kame dalykas ir pasakė, jog socijalistams neuždrausta lošt teatrus, rengt balius ir tt. Davė net du policistu,

Laike perstatymo pribuvo ir p. A. Antonov antrą veikalą lošiant. A. Antonov laikė trumpą prakalbą, kurioj privedė tulus atsitikimus iš revoliucijos laiko Maskolijoj. Kalba žmonėms patiko.

Žmonių susirinko daug ir, rodos, visi buvo užganėdinti. Nors iškaščiai buvo dideli, vienok liko keletas dol. 36 kp. L. S. S. knygynėliui.

Vardu 36 kp. L. S. S. ištariu širdingą ačiu Brooklyno lošėjams, taigi draugijai "Lyra".

J. Žalgiris.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Lietuvių yra čia pusėtinas burelis: šeimynų apie 50, o pavienių apie 100. Merginų yra 31.

Darbai eina pusėtinai ir uždarbiai ne mažiausi. Saliunų čia nėra, tai yra geresnė proga ir lietuviams pinigus palaikyti. Susipratusių lietuvių čia mažai. Iš laikraščių ateina: "Lietuva", "Saulė", "Vienybė", "Keleivis" "Tėvynė" ir "Viltis".

Iki šiol gyvenome sutikime, bet dabar gali virsti kitaip, nes dvasiškiejie tėveliai pradėjo labai rupintiesi musų padėjimu. Neseniai atkako čia koksai lietuviškas tėvelis ir pradėjo kalėdoti, lankė visus, visur giedojo, ar kas norėjo ar ne. Kadangi su kalėda pasisekė, tai kunigėlis krelpėsi į vyskupą ir perstatė tamsių lietuvių padėjimą. Nuo to laiko ir visoki politikieriai pradėjo rupintiesi lietuviais, laikyti prakalbas. Pereitą sanvaitę "šviesti" lietuvius buvo parengtos prakalbos. Kalbėtojai buvo 3: koks vyskupo tarnas, koks viršininkas iš Chicagos ir pagarsėjęs lietuvis politikierius Elijošius. Žmonių susirinko: vyrų apie 50, moterų apie 15. Viršininkas (aldermonas) angelskai kalbėjo (turbut lietuviškai nemoka. Red.) apie lietuvių padėjimą; ragino juos užsirašyti lietuviais, tai tąsyk miesteliai galės turėti lietuviškus urėdus, ypač teisėjus. Po tam po ilgų tąsynių, su lietuviška prakalba išėjo lietuvis politikierius Elijošius. Jis kalbino lietuvius prigulėt į organizaciją, eiti į bažnyčią, atlikti bent kartą išpažintį. Aiškino, jog pats, neturtingas budamas, šėrė kiaules pas farmerį, o dabar jo turtas vertas 40000 dol. Neva po sekretu pasakė, jog prigulinti į organizaciją greitai čia gaus darbus. Pliauškė toliau be tvarkos, kaip daugumas musų politikierių. Svarbiausiu gi dalyku buvo — tverti organizaciją, (turbut statymui lietuviškos bažnyčios) ir pristoti į assekuracijos draugovę. Įstojant, girdi, reikės mokėti 200 dol., o metinė mokestis pagal metus. Prisirašę gaus posmertinę. (Taigi iš visko matyt, kad buvo agituojama už kokią teu assekuracijos draugovę. Gaila, kad korespondentas aiškiai ne aprašė už kokią. Red.).

Rachfodro gyventojas.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Smagu paminėti apie musų lietuvius, kad jie pradeda keltiesi iš miego. 30 d. sausio D. L. K. Vitauto Dr-jos buvo mitingas ir jame tapo pakeltas klausymas, kad reikia knygyną įsteigti. Susirinkę sutiko; žinoma, buvo ir pieštaraujančių, kurie naudos skaitymo nesupranta, kurie greičiau pinigus pragers, negu knygoms išleis. Čia rods raugalo nėra, bet jį mėgstanti šventai dienai iš kitur parsitraukia.

Ant. Bekampis.

NESUSIPRATIMAS AR NEŽINIA?

Nors ne esmu mokytu, vienok kiek mano protas apima, bandysiu pakelti vieną svarbų klausimą, kokį netik man, bet ir daugeliui kitų musų tautos narių sunku suprasti, ir kuris stabdo musų kulturą, neleidžia mums pasikelti.

Jau ne sykį jis buvo "Lietuvoje" pakeltas, bet vis tapo arba apjuoktu, arba pro ausis praleistas.

Geistina butų, kad mokytesniejie musų vyrai tą klausimą išgvildentų ir išaiškintų maziau suprantantiems.

Dalykas tame. Pas Amerikos lietuvius socijalistus priimta niekinti viską, kas tautiška, bepartyviška, grynai moksliška. To dalyko jokiu budu negaliu išaiškint, Kodėl teip yra?

Nors gal pyks ant manęs musų socijalistai, gal apšauks mane, atžagareiviu juoduoju tautininku; gal išmes iš sanjungos, kurion priguliu, bet aš noriu žinoti tiesą, kuri yra visur reikalinga.

Tauta aš suprantu kaipo grupą žmonių turinčių savo atskirą kalbą, savo tėvynę, savo papročius, savo istoriją, praeitį, kaip garbingą teip ir niekingą. Tautą tveria žmones visokių luonų: ponai, kunigai, inteligentai, daktarai, darbininkai ir tt. Tauta susideda iš įvairiai tikinčių žmonių, kurie kalba vienoda kalba ir prisilaiko vienodų papročių.

Tauta užlaiko mokyklas, kuriose suteikiamas bepartyviškas mokslas, prieinamas visokių tikėjimų ir pažvalgų žmonėms; tauta rupinasi pakelti visas savo luomas kaip kulturiškai teip ir materijališkai; tauta rupinasi kelti pramonę, kuri visai tautai atneštų naudą; tauta lygias suteikia privilegijas visiems savo nariams; tauta yra bepartyviška, tik jos nariai sulyg savo turto mokslo ir pozicijos dalinasi į kliasas, terp saves vedančias kovas už privilegijas, kurias vieni nuo kitų nori paveržti, arba turi paverže, per ką tautoje susitveria priešingos partijos, ginančios vien savo luomos reikalus. Tos kokios nors tautos partijos, žiurėdamos į kitų tautų padėjimą, ima iš jų pavizdžius, prie jų taiko savo tautos gyvenimą ir partijų taktiką. Teip aš suprantu tautą.

Musų socijalistai iš kailio neriasi, jeigu pamato, kad tautos nariai visokių pažvalgų susivienija

bendroms pajiegoms, nori pakelti visos tautos kulturą, žmonių susipratimą, tad jie rėkia: šalyn su tauta, mums jos nereikia! Aš arba mes, esame ne tautiečiai (tą pattvirtino keletą sykių tilpę ir "Lietuvoj nusiskundimai), mums jos reikalai nerupi. To tai dalyko aš niekaip suprasti negaliu; tą dalyką noriu, kad daugiau išmananti vyrai išgvildentų ir išrištų, nes manau, kad visuomenė to laukia.

Tokiu budu išrodo (bent man teip rodosi), kad socijalistai nepripažįsta nei gryno mokslo, o juk ne socijalizmas mokslą pagimdė, bet mokslas socijalizmą ir kur mokslo nėra, ten socijalizmas negali giliai šaknų įleisti. Taigi socijalistai rėkdami, kad nereikia tautos, nereikia tautos susipratimo, protestuoja prieš socijalizmą; protestuoja pats prieš savę, prieš gamtą; nkadangi protestudami prieš tautą ,protestuoja prieš savę; pratestuoja prieš savo buvimą ir žmogus, įsigilinęs į tą klausimą, pradeda abejoti apie savo esybę.

Tegul atleidžia man mano sandraugai už tokias pažvalgas. Aš vadinu save socijalistu ir juo vadinsiuos, nes budamas varguolių, kitokio išganymo nematau kaip tik per socijalizmą, bet neišsižadu savo tautos, neperstoju savę vadinti lietuviu, kadangi nemoku teip daug kalbų ir nepažįstu kitų tautų papročių, kad galėčiau vieną užkasęs, kita apsivilkti, ir neperstoju darbuotis netik vien savo partijos labui, bet ir visai savo tautai, aiškinant jai apšvietos naudą ir reikalą.

Toliau niekinamos buva ypatos, kurios nenori prigulėti prie jokios partijos, bet darbuojasi visų naudai, keldamos apšvietą, sakydamos: "prie laisvės per apšvietą ir mokslą". Socijalistai vadina juos "atžagareiviais", "tautiečiais" ir kitokiais gražiais vardais, tankiausiai tokiais vardais pravardžiuojamos ypatos, kurias iš tikro turime be skirtumo visi pagodoti, nes turime ypatas, kurios, nežiurėdamos pažvalgų atskirų asmenų, išeikvojo savo visą turtą, išeikvojo energiją, rodydamos savo tautai apšvietos kelią, vezdamos ją prie pažangos, sakydamos, kad tik mokslas gali žmoniją iš vargų išvaduoti, nes tik mokslas duoda supratimą gyvenimo, jo sanlygų ir reikalų.

Neseniai vienas mano draugas rašė man smarkų laišką mane išbardamas užtai, kad patariau jo miestelyj, kur žmonės apie organizacijas menkiausio išmanymo neturi, neplatint socijalizmo ir neskirstyti žmonių į partijas, bet pirmų-pirmiausia pasistengt terp liaudies bepartyviską mokslą praplatint. Kada žmones pripras prie skaitymo knygų ir laikraščių, nereiks daug rėkaut apie socijalizmą, nes apšvieta parodys jiems, kas yra melas, o kas tiesa, ir štai tas mano draugas, kuris yra daug už mane mokytesnis, daugiau už mane žinantis, pasakė: "galite savo tautą išpuošti ko gražiausiomis gėlėmis, galite jają aprėdyti kogražiausiais rubais kaip maža mergaitę, galite rėkaut, kad musų tauta gražiausia, musų tauta seniausia, musų tauta garbingiausia, aš atsisakau nuo jos absoliutiškai atsisakau ir nenoriu apie ją nieko žinoti. Galite suversti ant manęs savo žirgvaikius, rėkaut gatvėse apie savo tautą, aš jos pažinti nenoriu." Na, ir kaip čia yra tauta suprantama?.... Ir ar ne juokingai išrodo, sykį atsisakius nuo tos tautos, jają paniekinus, už valandos vėl prie jos sugrįžti ir gyventi ir socijalizmą platinti.

Sykį nuo jos teip atsisakius, reikėtų su jaja jokių reikalų neturėti; reikėtų nuo josios šalintis teip kaip nuo džiovos, maro, arba choleros, o dabar yra daroma tikrai veidmainingai; prieš valandą jają su mėšlu sumaišo, o vėl prie jos sugrįžta ir jai aiškina, kad tik socijalizmas gali darbo luomą iš vargo išliuosuoti.

Tegul tą teip išrodinėtų visoki didžturčiai, skriaudžianti darbo luomą. Bet kas yra toji darbo luoma?.... Man rodosi, kad jeib kokia grupa žmonių vis prigul prie kokios nors tautos, kaip žvėrys priguli prie veislės.

Aiškinama, kad tik terptautiška meilė gali pasaulį iš vargų išvaduot, bet kaip tą meilę suprasti, jeigu paniekina tautą ir tautystės jausmą ir kaip terptautišką meilę suprasti nemokant daugiau kalbų, nemokant prie kitokių papročių pritaikyt? Nors tokia meilė įvyktų ir tautos susiartintu terp savęs, bet kaip mes tą meilę suprasim, jeigu į kruvą sueisim įvairių tautų žmones kaip tai: lietuviai, lenkai, rusai, vokiečiai, prancuzai, italai; kaip mes dažinosim, ko mes norim, jeigu paniekiname kiekvienas savo tautą, jos kalbą ir papročius. Taigi, pagal mano nuomonę, mes, niekindami savo tautą, neorganizuojam žmones į organizacijas, bet sėjame didžiausią dezorganizaciją, barbarizmą, kuris pritinka tik laukinėms tautoms.

Žinomas dalykas, kad tas yra labai piktu darbu tulų musų veikėjų, ypač kunigų, kurie, vietoje mokinimo savo tautos to, kas lietuviui yra reikalingu čia Amerikoje, mokina savo tautą ko toliausia šalintis nuo svetimtaučių, nesusidėti su jais, atmesti vietinę kulturą, vien šukauti, kad musų tauta tokia garbinga. Tokį darbą galima pavadinti tikrai atžagareiviško. Bet musų socijalistai viską vadina atžagareiviško, kas tik ne socijalistiška, kas apeina visus tos tautos narius.

Aš kiek pažįstu socijazmo teoriją ir literaturą, niekur tokio prisakymo neradau, kad norint but tikru socnjalistu reikia butinai išsižadėti savo tautos, savo kalbos ir papročių ir buti visai betaučiu t. y. išsižadėti visai žmonijos ir buti kaip tie senovės vienuoliai giriose.

Norėčiau išgirsti nuomones mokytesnių vyrų kaip iš tautiškos pusės teip ir iš socijalistiškos, ypač tų, kurie su savo tauta jokių reikalų turėti nenori (tie, turbut, ir šito rašto neskaitys. Red.).

Geistina butų, ad tas klausimas butų nuodugniai išaiškintas ir atneštų kuo didžiausią naudą musų visuomenei, kuri yra klaidinama musų įvairių veikėjų, nežino kurion pusėn žengti.

Geistina butų, kad tas klausimas neišeitų iš savo rybų ir nesulauktų tokio likimo kaip "Moterių klausimas" pakeltas "Darbininkų Viltyj".

Geistina butų, kad tas klausimas butų kuo rimčiausiai gvildenamas, be karščio, be ypatiškų užsipuldinėjimų ir išniekinimų, kad jisai butų teip gvildenamas kaip priedera žmonėms pažinstantiems etiką.

St. Milianckas.

LENKOMANŲ DARBELIAI.

Mums žinomas tas kampelis, brangioji tėvynė Lietuva. Mes matome jos visas skriaudas ir pančius, bet sutraukyti jų negalime, vien mokam dusaut ir kentėti. Netik maskolių valdžia bando Lietuvą vadinti "istinno ruskij krai", bet ir lenkai su savo dvasiškija per bažnyčią varo polionizacijos darbą, nori Lietuvą paversti savo provincijų, ir jiems iš dalies tas ir pasisekė. Sulenkinę Gardino gub., griebias Vilniaus; aplenkinę Vilnių, neužmiršo ir pavietų. Bet ar ant visados busime kurčiais ir praleisime vaitojimus, kuriuos karts nuo karto, girdžiame nuo savo brolių lietuvių likusių tėvynėje?

Štai skaitome pono Baliaus korespondenciją iš Meišogalos, Vilniaus gub. ""Lietuvos" No. 4, kurioje išskaito kaimus tikrai lietuviškus, kuriuose ir vaikučiai tekalba savo tėvėlių kalba, o bažnyčioje lietuviai prigimtos kalbos negirdi, kunigą lietuvis mato ne dvasišku vadovu, bet apaštalu polionizacijos, vietoje suraminimo prigimtoje kalboje, girdi iš lupų to paties apaštalo išjuokimą savo kalbos.

Ponas Balius klausia, argi jau nueatsirastų kunigų mokančių lietuviškai, kurie ir lietuvius užganėdintų.

"Viltyje" buvo išrodyta, kur yra kunigai lietuviai siunčiami, taigi, Baltgudijon ir Gardino gubernijon, kur jau išnaikinta lietuvių kalba, o lietuviškose parapijose, arba maišytose, yra "ojczyznos" patronai. Ar tai neskaudus smugis lietuviams. Jau matome, kad Vilniaus vyskupijos kunigų konferencija yra tik muilinimui lietuviams akių, bet ne duoti jų kalbai lygias tiesas bažnyčiose. Pažvelkime į Vilniaus kapitulą, o ką mes ten rasime? — karštus lenkus, karštus garbintojus "ojczyznos", teipgi karštus polionizatorius musų nuvarginto kampelio mielos tėvynės Lietuvos. Ir kasgi lieka mums daryti? Lygios tiesos lietuvių kalbai bažnyčiose turi rupėti netik Vilniaus vyskupijos lietuviams kunigams, bet visiems lietuviškiems kunigams ir svietiškai inteligentijai, nes atsispyrimas priešui, tai darbas ne vienos dienos ir ne vienos ypatos. Kas myli Lietuvą, tam sunku tylėti matant tokias skriaudas mums daromas ir pasityčiojimus. Taigi, broliai, matydami tas skriaudas, pažinkime tuos, kurie dažnai savę vadina musų pusbroliais.

A—as.

Azevo Istorija.

(Pabaiga).

Tokiu budu Marija Feodorovna savo motinišką meilę perkėlė nuo Nikalojaus II ant jos jaunesniojo sunaus Mykolo ir jos piktumas ant Nikalojaus pasididino turbut dėl Nikalojaus žiauraus apsiėjimo su savo broliu Mykolu.

Nors Nikalojus II širdyje ir tikėjime yra siauru autokratu ir nors jis neatsižymi ypatingomis proto ar išvaizdos dovanomis, arba asmenišku patraukimu, tai jis vis iš daugelio pusių yra augštesniu už savo brolį, kuris tiesiog yra bukaprotis ir nedoras. Augštesnis Nikalojaus stovis pripildo jo brolio širdį pavydu ir jis nevisuomet moka tą užslėpti. Mykolas tankiai kritikuoja ciecoriaus pasielgimą su rumo nariais, sakydamas, kad jei jis butų jo vietoj, tai jis tuojaus panaudotų tokius aštrius budus, kurie išnaikintų revoliuciją ant visados. Šitokia kalba patinka kraštutiniams rumo reakcijonininkams, kurie gerai žino, kad atsitikime Nikalojaus II mirties, esančiam įpėdiniui buvant tik kudikiu, Mykolas taptų vietininku. Jam bevietininkaujant, kas žino kas su įpėdiniu kudikiu gali atsitikti? Jis gali susirgti ir numirti nuo difterijos ar kokios kitos vaikų ligos.

Taigi rume yra asmuo, kuris labai norėtų matyti Mykolą ant vietos jo brolio Nikalojaus. Viešpataujanti ciecorienė žino tą labai gerai ir vienval dreba už savo sunelio gyvastį. Nuo to ji gavo persekionės maniją. Jos baimė pirmu kartu tapo sukelta suviršum trįs metai tam atgal staigiu jos sunaus nutvėrimu, kuris ištikro rodėsi įtartinu. Per paskutinius aštuoniolika mėnesių ji sirgo nuo smarkaus nervų suirimo, vienval augančios baimės padaryto.

Tokis yra dalykų stovis rume, ir jis yra gerai žinomas Račkovskiui, kuris visu savo gyvenimu rodė didelį palinkimą drumstame vandenyj žvejoti. Kas gali pasakyti, kaip butų atsitikę, jei Azevas butų buvęs toliaus savo terrorininko ir šnipo tiksmėje?

Prie 1908 m. pabaigos Vladimyras Burcevas, istoriškos apžvalgos "Byloje" redaktorius ir kietas Rev. Part. narys, sugiebė surinkti galutinus prirodymus Azevo susidėjimo su policija ir jo išdavikybės revoliucijonierių. Tų metų rugsėjo mėnesyj Burcevas, kuris grįžo nuo Rheino, netikėtai sutiko Lopuchiną gelžkelio traukinyj terp Kelno ir Berlyno. Burcevui įėjus į skyrių, kuriame sėdėjo Lopuchinas, jis tuojaus užvedė kalbą šu juoapie priparodymus prieš Azevą, kurie jau buvo jo rankose. Lopuchinas buvo policijos viršininku prie Plehvės ir Burcevas užsispyrė išgauti iš jo išpažintį, jog Azevas buvo policijos nybėje prie jo viršininkybės. Tai buvo galutinis priparodymas prieš Azevą, kurio jis reikalavo suteikimui Centralinei Rev. komisijai Paryžiuje. Jis pasakė M. Lopuchinui, kad Azevas pastojo S. Rev. P. galva po suareštavimui Geršunio ir kad tame laipsnyje parinkimas aukų ir terrorinių darbų išpildytojų, prigulėjo nuo jo. Azevas suorganizavo užmušimą didkunigaikščio Sergijaus ir M. Plehvės ir teipgi padarė pasikėsinimą ant caro gyvasties 1908 m. vasarą.

M. Lopuchinas iš pirmo Burcevo žodžiams nenorėjo tikėti, bet paskui įtikėjo. Burcevas klausė jo ar jis nežino, kad Azevas buvo rusų policijos agentu, sakydamas, jog jis norįs žinoti pats, o ne pranešti revoliucijiniam teismui. Burcevas pridurė, kad jei Lopuchinas neteisingai užgins, tai jis doriškai bus atsakantis už busimas aukas, terrorus ir korimus. Lopuchinas ant to davė Burcevui patvirtinantį atsakymą, bet su ta išlyga, kad jo vardas nebus minėtas revoliucijoniniam teismui, nedavus jam pirma prasižengėjimo. Jis teipgi reikalavo, idant Azevas nebutų teisiamas dėl jo išdavimo. Pašneka ant to pasibaigė.

Po dviejų mėnesių, vadinas, lapkrityj 1908 m. Azevas atsilankė pas Lopuchiną ir prašė jo užginti, kad jis ką nors sakęs apie jį (Azevą) prietikiuose su policija. Lopuchinas jam pasakė, kad jis neduos priparodymų revoliucijiniam teismui, bet jis atsisakę leisti Azevui dengtis jo vardu jo paties išsiteisinime, sakydamas, kad jei jis tą darys, tai jis (Lopuchinas) bus priverstas pasakyti teisybę.

Gruodžio pabaigoje slaptas teismas, susidedąs iš trijų garsiausių Rev. Part. narių, kunigaikščio Krapotkino, Hermano Lopatino ir ponios Veros Fignerienės suėjo Paryžiun Azevą teisti.

M. Gerasimovas, slaptos policijos viršininkas apturėjo laišką nuo Azevo su pranešimu, kad jis (Azevas) esąs visiškai sukompromituotas M. Lopuchino. Jis neatitaisomai užkirto sau kelią atsilankydamas su Gerasimovu pas M. Lopuchiną. Lopuchinas apipasakojo revoliucijonieriams šitas aplankas, kurias Azevas pavadino — "musų pražutingoji paklaida". Azevas stengėsi parodyti savo buvimą kitur ir tuo tikslu parodė neva kvitą berlyninio viešbučio. Vienok bandymas nenusisekė, kadangi jis negalėjo tikrai papasakoti kambario išvyzdžio, kuriame jis buvęs. Todėl nebuvo kaip jį išteisinti revoliucijiniam teismui ir, jis matydamas nuo mirties neišslsuksiąs, pabėgo.

Po Azevo pranykimui jo žmona, ištikima revoliucijonierė, vis tikėjo į jo nekaltybę. Tą patį darė daugelis jo draugų. Tik po Lopuchino teismui ir pasmerkimui už atidengimą Azevo prietikių su policija jie įtikėjo, kad jų draugas ir vadovas buvo valstybės šnipas, už kurį valstybė dabar atsikeršino.

Lopuchino byla buvo gegužyj, septyni mėnesiai atgal. Skundas ant jo kaltino Lopuchiną už išdavimą revoliucijonieriams svarbių žinių, išduodant jiems Azevo prietikius su slapta policija ir išpasakojimą Azevo tarnybių. Teisėjas, paskirtas pirmininkauti Lopuchino byloje visai neleido nei Lopuchinui, nei jo advokatui sakyti kokį žodį sulyg ko daugiau, kaip tik sulyg klausimo. Ar Lopuchinas atsakė patvirtinančiai, paklaustas tulo politiškojo pabėgėlio, ar Azevas buvo agentu provokatoriumi ar ne? Lopuchinas norėjo teisintis, kad jis parodydamas Azevą tikroj šviesoj buvo vien grynos patriotybės skatinamas, nes jis baimijosi, kad begėdiškai drąsus šito agento provokatoriaus veiklumas gali buti pavojingas netik visiems augštai pastatytiems viršininkams, bet ir paties caro gyvasčiai. Bet jam neleido užminti apie agentų provokatorių dalyką, ar nurodyti į jų prietikius prie valstybės, nors šitie dalykai yra tikrybėmis, kurie gresia pačiai Rusijos imperijos buvybei.

Į pabaigą bylos Lopuchinui buvo leista atsiliepti į teismą. Jis bandė parodyti priežastis savo išdavimo Azevo revoliucijonieriams, bet jį teismas tolydžio pertraukinėjo. Taigi jis pasakė tiek tik:

"Aš matau, kad man nėra leidžiama kalbėti, todėl ant galo aš sakau tiek: Yra pasakyta, kad aš ėjau iš vieno su revoliucijonieriais. Tai yra melas. Mano politiškos pažvalgos yra gerai žinomos. Mano priederme buvo išgelbėti aukas nuo terrorinių suokalbių ir apsaugoti šimtus nuo kartuvių. Aš sakau, kad net caro gyvastis buvo pavojuje ir kad Jo Didybė sykį butų kritęs auka iš Azevo rankos. Azevas buvo agentu provokatorium. Aš negalėjau tylėti. Galite mane teisti ir bausti, bet aš žinau, jog aš dariau žmonijos labui."

Atidengus Azevą, Burcevui pasisekė atidengti lygiai pavojingą žmogų, Hekelmaną, arba Landeseną ar Hartingą. Hartingo gyvenimas yra typišku slaptosios policijos produktu ir tokį kitą vargiai kur rastum be Rusijos.

Hartingo tikras vardas yra Hekelman. 1884 m. jis buvo agentu provokatoriumi Peterburgo policijos tarnybėje. 1889 m. su Račkovskio ir policijos skyriaus žinia jis aprupino Rusijos pabėgėlius Paryžiuje bombomis, prikalbinėdamas juos užmušti carą, tuomet Aleksandrą III. Hartingas tąsyk išdavė visą burį revoliucijonierių, kuriuos jis įtraukė suokalbin. Jie buvo teisiami Prancuzijos teismuose ir pasmerkti trims metams kalėjimo. Hartingas buvo nutelstas penkiems metams baudinės tarnybės, bet jis pabėgo atgal į Rusiją, kur, po kitu vardu, gavo daugelį dovanų ir medalių nuo rusų valstybės už jo branginamą patarnavimą kaipo provokatoriaus Paryžiuje. Šitas nubaustas nusidėjėlis tapo asmenišku Aleksandro III sunaus Nikalojaus II draugu, ir 1896 metuose jam buvo pavesta ypatinga caro nepaliečiamybės apsauga laike jo buvimo Prancuzijoje. Laipšniškais paaugštinimo žingsniais Hartingas pasiekė rusų politiškos policijos viršininko laipsnį Vokietijoje. Ant galo rusų valstybė aprupinusi jį netikrais popieriais paskyrė rusų politiškos policijos viršininku Paryžiuje. Pačiam carui prašant, jis gavo Garbes Legijos medalių. Šiteipos atsakomosios Rusijos galybės nesisvarstė pastatyti Paryžiuje, kaipo vieną įtekmingiausių viršininkų, žmogų dvidešimts metų prieš tai pasmerktą baudinei tarnybei tame pačiame mieste.

Hartingas buvo paskirtas carą sergėti, jam paskutiniu kartu beatsilankant Prancuzijoje, 1909 metuose, kuomet Burcevas parašė oficijalinį laišką prancuzų teismo ministeriui, M. Briand (dabar jis pirmininku), formališkai apskelbdamas Hartingą kaipo nubaustą prasikaltėlį, Hekelmaną-Landenseną, paduodamas butis savo tvirtinimui. Hartingas tuojaus pranyko iš Prancuzijos ir rusų valdžia negalėdama užginti Burcevo atidengimų, formališkai prižadėjo išguiti kiekvieną slaptos policijos narį iš Prancuzijos.

Azevo ir Hartingo pranykimas yra apsiaustas slaptybe. Jie, sakytum, kad nuo žemės pranyko. Buvo kalbama aple jų nusižudymą, ar pabėgimą į tolimas Azijos šalis. Bet turbut valstybė neužmiršta savųjų. Hartingo apsivertimas buvo susektas pereitą liepos mėn. rusų raštininko Komkovo. Hartingas tuomet gyveno name prie gatvės Italijanskaja, Peterburge. Ant galo Komkovui pasisekė sutikti jį vieną ir įtraukti jį į kalbą. Hartingas kelis kartus matęs Kamkovą bedabojantį jo namus palaikė jį slaptosios policijos agentu, pastatytu jo apsaugojimui ir todėl kalbėjo su juo atviriaus. Jis prisipažino, kad jis kitąsyk vadinosi Landesenu ir buvo terrorininkų ratelio nariu. Jis pasakė, kad nežiurint į išgujimą iš Prancuzijos, valstybė yra maloni jam ir jo nebausianti. Priešingai, jis apturėjęs daug padėkos išraiškų ir pensiją penkių tukstnčių rublių į metus. Kamkovui paklausus, ar jis nežino ko apie Azevą, jis atsakė:

"Per daugelį metų aš jį gerai žinojau. Aš žinau, kad jis perėmė pačią Rev. Part. širdį ir turėjo ten plačius susinešimus ir kad buvo augštai statomas Peterburge. Jis buvo mano dešiniąja ranka."

"Ar jis dabar yra Rusijoje?" paklausė Komkovas.

"Teip, jis Rusijoje ir geroje vietoje", buvo atsakymas.

"Kokia tai vieta?"

"To aš dabar nesakysiu", tarė Hartingas.

Siteipos Azevo-Lopuchino skandalai nuėjo niekais. Jie nepadarė jokios reformos neišgilinamame slaptosios policijos ištvirkime.

BERŽUI — DRAUGUI.

Kad giedras dangus apsiniauks,
Ir audruoti vėjai užkauks,
Griausmingas perkūnas užeis,
Tamsa visą girią apskleis,
Žaibai ąžuolynus trankys,
O audra lapus apdraskys —
Tada, tu drauge, nedrebėk,
Prieš audrą kaip uola stovėk,
Siautimo žaibų nebijok,
Tamsių debesių neatbok!
Tikėk, kad tas viskas praeis,
Ir vėl gražus laikas ateis,
Ir saulė linksmutė prašvis,
Ir šaltosios rasos nukris.
Vejalis terp medžių banguos,
Širdis nebeverks, nedejuos....
Nuprausti lapelini spindės,
Ir vėl visas miškas skambės;
Ant tavo žaliosios šakos
Paukštytė meiliai užgiedos.

Jovaras.

ŠIRDIS KAD ATRASTŲ.

Širdis kad atrastų
Pasaulio teisybę,
Tad jausmas suprastų
Ir meilės saldybę,
Dvasia kad nuskristų
Į augštą ramumą,
Tad mintis pasklystų
Po pievų žalumą.
Siela pasidžiaugtų
Gamtos įvairumais,
Ir jiegos užaugtų
Papuoštos gražumais.

Jovaras.

JAU....

Jau paukščiai su meile toli išvažiavo,
Jau užšalo žemė ir gėlės nuvyto....
Kitokios idėjos jau mus užkariavo,
Jau meilės žiedelių lapeliai nukrito....

Jovaras.

BE TAVĘS....

Be tavęs, o meilutė,
Man pasaulis nemielas!
Aš vis drįstu ir vystu
Iš didžiausio liudnumo....
Idealų gražumo
Niekada neišvystu....
Mane varžančias vielas
Tu sutraukyk!.... širdutė!....

Jovaras.

"ŽIBURĖLIUI".

Žib "Žiburėlis", Lietuvai šviečia,
Mylimus sunus lavintis kviečia.
Kelia mums jauną literaturą,
Rengia tėvynės augštą kulturą.
Padeda dvasioms augti, žydėti;
Tautai prakilnų darbą pradėti.
Kelia žmoniją, puošia ir gina;
Liaudies veikėjams jiegas augina.
Dangau! Palaimink jo įkurėjus!
Gerbk ir išaugštink mielus šelpėjus!
Siųsk per jo šviesą žemei gražybes!
Nešk musų šaliai sielos augštybes!

Jovaras.

DRĄSIAI.

Drąsiai už meilę kovok,
Dvasiško turto jieškok,
Augštas idėjas atrask!
Šiuos kelis žodžius suprask....

Jovaras.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.

APYSKAITA TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ DRAUGIJOS.

Pribuvimai.

New York & Brooklyn, N. Y., 3 kuopa, per K. Čiubeskį $14.00
Herrin, Ill., 4 pavieniai, per M. Demikį $2.40
Rosland, Ill., 2 pavieniai, per V. A. Greičių $5.00
Duquesne, Pa,, pav., per B. Lenauską $1.20
Shapt, Pa., pavienis F. Tarylą ..... .60
Seatonville, Ill., pavienis J. Grigalevičius $1.20
Bayonne, N. J., pav. O. Kriaužiutė, per J. Januševičia.. $1.04
Duquesne, Pa., pav. G. Urbonas ..... .60
Monessen, Pa., pav. Jucaitis .60
Nashua, N. H., 79 kp., per V. Mizerą $9.00
Tacoma, Wash., 2 pav., per J. Midžiuną $1.20
Worcester, Mass., 50 kp., per M. Paltanavičią $50.40
Worcester, Mass., apdarams V. Kudiros raštų $6.72
Elizabeth, N. Y., 51 kp., per J. Kunutį $1.80
Wilkes Barre, Pa., 70 kp., per J. Stankevičią $3.00
Herrin, Ill., pav. K. Ramuzis .60
Montreal, Canada, 38 kp., per K. Juškevičia $6.00
Montreal, Canada, apdarms V. Kudirkos raštų $5.04
New York, N. Y., 3 pav., per A. Stepanaitį $1.80
New York, N. Y., apdarams V. Kudirkos raštų ..... .84
Herminie, Pa., 2 pav., per J. Andrušį $1.20
S. Omaha, Nebr., nauja kp., per M. Maselskį $11.40
Lewiston, Me., 34 kp., D. Balčiuną $6.60
New Britain, Conn., pav. J. Mažeika ..... .60
Bentleyville, Pa., nauja kp., per M. Gramą $9.30
Pittston, Pa., apdarams V. Kudirkos raštų A.Blažonis .85
Seattle, Wash., apdar. V. Kudiros raštų, J. A. Želtchius .85
Baldwinsville, Mass., apdar. V. Kudiros rašt. J. Slitskis $7.00
Seltzer City, Pa., nauja kp., per T. Aidukaitį $4.80
So. Boston, Mass., pav. ir apdarams V. K. Kudirkos raštų, per J. J. Kengrį $3.12
Valparaiso, Ind. ir apd. V. Kudirkos rašt., per J. Laukį $4.40
Throop, Pa., 35 kp., A. Kutulis ..... .30
Forest City, Pa., nauja kp., J. J. Juozapaitį $4.80
Stamford, Conn., pav. F. Naikelis ir auką T. M. D.. $2.00
Boston, Mass., pav. S. Vasiliauskas ..... .60
Hasting, 2 pav. per S. Stang $1.20
Lowel, Mass., nauja kp., per J. G. Versecką $8.40
Middleboro, Mass., pav. su apdarais V. K. rušt. J. Tolvaišą 1.44
Cheltenham, Pa., nauja kp., per B. Jatužį $8.40
Cheltenham, Pa., apdarams V. Kudirkos rastų $5.04
Edwardsville, Pa., nauja kp. per J. Vaitkų $4.20
Springfield, Ill., pav. su apd. V. K. raštų P. Pačiokas $1.44
Milwaukee, Wis., pav. S. J. Dargužis ..... .60
Millinocket, Me., 66 kp., per T. Sadauską $1.11
Herin, Ill., pav. P. Gudišauskas ..... .60.
Mt. Carmel, Pa., pav., J. Salinskas ..... .60
Springfield, Ill., 49 kp., per A. Ukelį $5.40
Syracuse, N. Y., pav. P. Andreliunas ..... .60
Middleboro, Mass., pav. su apd. V. Kudirkos raštų P. Vasaris $1.44
Wallingford, Conn., apdarams V. Kudirkos rašt. K. Stepulevičia ..... .84
Brockton, Mass., nauja kp. per J. Vaičiuną $33.60
Athol, Mass., pav. K. Vasiliauskas ..... .60
Scranton, Pa., 56 kp., per V. K. Račkauską $4.90
Winchendon, Mass., pav. P. Palšis ..... .60
Cambridge Port, ir apdarams V. K. raštų V. Radviliavičia $1.00
Amsterdam, N. Y., pav. ir apdarams V. K. raštų R. Jacečią $1.44
Wilburton, Okla., nauja kp. ir auka, per J. Kuciną $17.00
Rochester, N. Y., 52 kp. ir apdarams V. K. raštų, per P. Petronį $6.00
Portland, Oreg., 2 pav. per A. Maseliuną $1.20
Gig Harbor, Wash., pav. S. Mačenas ..... .60
Kaunas Lietuva, 2 pav., per V. A. Greičių $1.05
Tacoma, Wash., nauja per V. Kavaliauską $3.60
Du Bois, Pa., 67 kp., per J. Valionį $3.00
Poolville, N. Y., pav., J. Danisevičius $1.20
Wilkes Barre, Pa., pav. su apdarais J. Stulgaitis $1.44
Rochester, N. Y. 52 kp., apd. V. Kud. raštų $1.68
Chicago, Ill., 27 kp., per J. Jankauską $14.70
Worcester, Mass., pav. J. P. Virtelis $1.44
Girazdville, Pa., pav. F. Levinskas ..... .60
Union City, Conn., 2 kp. apd. V. Kud. raštų A. Kundrota .84
New Haven, Conn., 14 kp., per D. Norseliu $8.40
McKees Rocks, Pa., nauja kp. per G. Pačevską $15.00
Seattle, Wash., pav. J. Endziulis ..... .60
Waukegan, Ill., nauja kp., per L. Jucevičią $8.40
Jonston City, Ill., 31 kp., per J. Gelgaudą $1.80
Valparaiso, Ind., 13 kp., per A. Greičių ..... .60
Valparaiso, Ind., apdarams V. Kudirkos raštų $2.52
Kensington, Ill., pav. ir apd. V. K. raštų P. Greičius.. $1.44
So. Omaha, Nebr., 17 kp., per M. Masalskį $2.40
Homestead, Pa., pav. J. A. Mizikevičius ..... .60
Westville. [illegible] P. Benderis ..... .60
Pulman, Ill., pav. J. J. Sileika ir V. J. Sileika $2.40
Centralia, Ill., nauja kp., per A. Baravyką $10.80
Montreal, Canada, 38 kp. per K. Juškevnčia $6.60
Montreal, Canada, apdarams V. Kudirkos raštų $1.68

Montreal, Canada, už parduotas knygas $3.95
Benton, Ill., pav., su apd. V. K. raštų A. Andrulevičia $1.45
Batavia, Ill., nauja kp., per J. Judikauską $3.00
Chicago, Ill., 22 kp., per P. Žemaitį $9.00
Chicago, Ill., 22 kp., apd. V. Kudirkos raštų $3.36
Girrardville, Pa., pav. su apd. V. Kud. raštų J. Želvis .. $[illegible]
Northhamton, Mass., pav. su apd. V. K. raštų K. Zalecis $1.44
Mahanoy, City, Pa., pav. K. Siaulavičius ..... .60
Cambridge, Mass., 55 kp. per J. Tamuliną $1.44
Chicago, Heights, Ill., pav. J. Siulas ..... .60
Hazleton, Pa., pav. A. Šukis .60
Los Angeles, Cal., pav. K. Kisiulis ..... .60
Chicago, Ill., 2 pav. per J. Vilkauską $1.20
Washington, D. C., 2 pav. per K. Juozupavičią $1.20
Washington, D. C., apd. V. Kudirkos raštų ..... .85
So. Boston, Mass., pav. M. Stankenas ..... .60
Millinocket, Me., 66 kp. ir ap. V. K. raštų, per J. Sadauską $5.88
Montreal, Canada, 2 pav. per K. Norkuną $1.20
Montreal, Canada, apdarams V. Kudirkos raštų ..... .84
Grand Rapids, Mich., 58 kp. per J. Dantą ..... $15.60.
Philadelphia, Pa., pav. A. Juška ..... .60
Chicago, Ill., 37 kp. su apd. V. K. raštų A. Viršilą.. $1.44
Yonkers, N. Y., 71 kp., per K. Jasiulevičią $3.00
Yonkers, N. Y., 71 kp., apd. V. K. raštų ..... .84
Hudson, Mass., pav., su apd. V. K. raštų J. Mockevičią $1.44
Hudson, Mass., pav. su apd. V. K. raštų R. Vaitiekunas $1.44
Tauton, Mass., pav. M. Mickutis ..... .60
Shaft, Pa., nauja kp., per P. Tareilą $4.80
Athol, Mass., 73 kp., per J. D. Taunį $2.40
De Kalb, Ill., pav. A. Ručas .60
Kevanee, Ill., pav. K. Aksomavičius ..... .60
Collinsville, Ill., nauja kp., per J. Stepanavičią $4.80
Collinsville, Ill., apd. V. K. raštų ..... .84
Nanticoke, Pa., pav. su apd. V. K. raštų P. G. Kupstas $1.44
New York & Brooklyn, N. Y., 3 kp., per J. Naujoką .... .60
Chicago, Ill., pav. A. Pečiulis .60
Levingston, Ill., 75 kp., per P. K. Pačėsą $7.20
Renton, Wash., pav. D. J. Puišis $1.20
Hartford, Conn., pav. su apd. V. K. raštų K. Lesevičią $1.44
Chicago, Ill., 37 kp. apd. V. K. raštų, per T. A. Juozapaitį $4.44
Clinton, Ind., 53 kp. ir apd. V. K. raštų, per D. Riovką $2.05
W. Scranton, Pa., nauja kp., per S. Cusiką $6.60
Pana, Ill., nauja kp., per J. Kaminską $10.68
Pana, Ill., apd. V. K. raštų J. Dilbaitis ..... .84
Freeland, Pa., nauja kp., per T. M. Matulį $6.00
Des Moines, Iowa, nauja kp., per J. Lapeną $4.80
Kenosha, Wis., pav. ir apd. V. K. raštų B. R. Gaubas $1.44
W. Scranton, Pa., 95 kp., per S. Cusiką ..... .60
Chicago Heiths, Ill., 54 kp., per L. Svedą $1.80
Chicago Heiths, Ill., apd. V. K. raštų $4.20
De Kalb, Ill., nauja kp. per P. Simanskį $6.00
New York & Brooklyn, N. Y., 3 kp. apd. V. K. raštų, per A. Martų $1.68
Hoboken, N. J., nauja kp., per J. Kačergį $8.40
Cleveland, O., 20 kp., per J. Gritę $4.50
Cleveland, O., apdarams V. K. raštų $2.52
Philadelphia, Pa., nauja kp., per A. Kupčiuną $9.00
Philadelphia, Pa., apd. V. K. raštų $6.72
S. Manchester, Conn., nauja kp., per B. Salaveičiką .. $7.80
S. Manchester, Conn., apd. V. Kud. raštų ..... .84
W. Bay City, Mich., pav. J. Šilingis ..... .60

(Tąsa ant penkto pusl.)

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

nis tikro didumo. Laidojimas sulyg Šinto įstatymų tokiame pavidale, kokiame jis buvo atnaujintas paskutiniais metais, apima: viena, uždarymą vėlės mažytin medinin kiotan ("vėlės namai"), kuris dedama ant Kami-Sims; antra, garbinimą vėlės, kuri nuolatai stojosi Kami; trečia, palaidojimą lavono. Užlaikymui apeiginio švarumo reikia, idant be lavoninės butų atskiras kambarys gimdymui ir kitas lytiškam susinešimui ir kad moteris turėdama antdrapanes gulėtų ir valgytų atskirai nuo šeimynos.

Šventais dažais skaitosi raudonas ir baltas, aštuoni gi yra šventu skaičium. Susirišimas 8 ir 16 su keturiais ceremonijale parodo, jog pirmiaus skaičius buvo vedamas keturiais ir jog keturi pirmiau buvo pamatiniui grupos supratimui.

EGYPTAS.

(Parašė vyresnysai knygius G. O. Lange, Kopenhagene).

17. ĮŽANGINIAI PASTĖBĖJIMAI.

Nusisiuntimo raštai. Abelnų žinių egyptologijai reikia ieškoti sekančiuose veikaluose, kaipo pilnai atsakančiuose dabartiniam mokslo stoviui: Ad. Erman, *Aegypten und aegyptisches Leben in Alterthum I—II* (1885—1888 m.); H. Brugsch, *Die Aegyptologie* (1891); G. Maspero, *Histoire ancienne des peuples de l'orient classique I* (1895 m.), išnaujo apdirbta ir apstingai paveikluota laida neteip plataus jo veikalo: *Histoire ancienne des peuples de l'orient* (4 laida 1888 m.; vokiečių vertimas su Pitschmanno prierašais, 1877 m.). Iš egyptologiškųjų perijodiškų laikraščių dabar yra leidžiama keturi: *Zeitschrift fuer aegyptische Sprache und Alterthumskunde*, Berlin; *Recueil des travaux relatifs a la philologie èt a l'archeologie egyptiennes et assyriennes*, Paris; *Revue egyptologique*, Paris; *Proceedings of the Society of Biblical Achaeology*, London.

Iš senovės Egypto istorijos, be minėtų veikalų, nusisiuntimui gali buti: H. Brugsch, *Geshichte Aegyptens unter den Pharaonen* (1877 m.), su daugybe vertimų originališkų istoriškų tekstų; A. Wiedemann, *Aegyptische Geschichte* (I—II, 1884 m., priedas 1888 m.) apima pilniausią istoriškų paminklų ir faktų rinkinį. Labai svarbus abu Ed. Meyer'o straipsniai *Geschichte der Alterthums* (I, 1884 m.) ir *Geschichte des alten Aegyptens* (1887 m. — Oncken's Allg. Geschichte in Einzeldarstellungen; geografija labai pilnai išguldyta J. Duemicheno). Suglaustai ir griežtai prisilaikant archeologiškos atžvalgos parašyta: Flinders Petrie, *A History of Egypt from the earliest times to the XVI Dynasty* (1894 m. neužbaigta).

Iš veikalų sulyg egyptiškos dailės ir archeologijos istorijos paminėsime: G. Perrot et C. Chipiez, *Histoire de l'art dans l'antiquite* (I, Egypte, 1880; vokiškas vertimas Pitschmanno, 1884 m.) ir G. Maspero *L'archeologie egyptienne* (1887 m. vok. vertimas G. Steindorfo, 1889 m.).

Geral ir užimančiai parašyta nedidelė populiariška Maspero' knyga, *Lectures historiques. Histoire ancienne.* Egypte, Assyrie (2, Ed. 1892 m. vok. vertimas D. Birnbaumo, 1891 m.).

Egyptologija, kurios dėka išsisklaidė miglos, apsiautusios egyptišką senovę, atsirado apie 80 metų tam atgal. Pastatyta ant geniališko hieroglyfiškų raštų skaitymo budo, kuris Champolliono vardą padarė nemirtinu; ilgą laiką ji buvo prieinama tik nedaugeliui tyrinėtojų. Visai yra prigimta, kad žmogui sykį gavus tyrinėti plačią dirvą, pas ji atsiranda noras apimti visą dalyką; atsadimai sekė vienas po kitam, ir laimėjimai buvo dideli; pilni vilties ir entuzijazmo tyrinėtojai siekėsi vis tolyn į priekį, nedaug rupindamiesi apie paliekamas spragas. Tyrinėjimų pasekmės greitai buvo populiarizuojamos, galima sakyti, pergreitai, kadangi, iš vienos pusės, mokslo, kaip ir galima buvo laukti, nesuspėjo dar išdirbti tikrų tyrinėjimo budų, iš kitos pusės, apdirbamoji medžiaga perdaug buvo aprybota, o smulkmenys permažai ištirta, idant galima butų nupiešti kaip reikia tikrumo vaizdą. Per tai atsirado daug klaidingų pažvalgų ir todėl butinai turėjo įvykti atitaisanti reakcija prieš pirmąjį įsikarščiavimą su egyptologija ir perdidelį įtikėjimą tyrinėjimų pasekmėms. Ir ištikro, męs žinome tolį mažiau, negu manė musų tėvai. Naujieji egyptologijos vadovai jau atsargiau žiuri į savo mokslo faktus ir leidžia juos per aštresnę kritiką negu jų pranokėjai. Moksliškas darbas nesislenka teip sparčiai priekin, bet užtai jo faktai ištikimesni; akmuo gula prie akmens ir tvirtai statosi jo troba. Rods, dar negalima parupinti egyptiškosios chronologijos, dar daug, rods, spėjama gramatikoje ir žodyne ir dar negalima nupiešti pilno egyptiškosios mytologijos bei tikėjimo istorijos paveikslo, — vienok męs jau stovime ant tvirtos žemės ir medžiaga diena į dieną auga.

Apyrašos hieroglyfiškų parašų paskaitymo istorijos bei egyptologijos išsivystymo abelnai reikia žiurėti į augščiau nurodytus veikalus. Čion gi suteikiama tik įžanginiai pastebėjimai reikalingi suprantimui tolimesnio gvaldymo tikėjimo istorijos.

Egyptiečių šalis, tarytum, pačios gamtos ranka buvo skirta vystymuisi plačios ir savotiškos kulturos. Aptverta kalnais ir tyrumomis, apvandeniuojama Nyliaus, ji randasi prie pat senojo svieto kulturiško bruzdėjimo vidurio. Savo derlingumu Nyliaus klonis visiškai priklauso nuo viešpatiškos upės užpludimų bei užliejimų, ir Egyptas, sakant senovės žmonių žodžiais, yra "Nyliaus dovana". Materijališkas šalies padėjimas pilnai priklauso nuo Nyliaus, ir net visa jos kultura didumoj yra gamtiškų sąlygų išeiga. Nežiurint į tai, kad priešistoriškame laike Egyptas skaidėsi į daugybę mažų viešpatysčių, Nyliaus klonis, anksčiau ar vėliau dėlei gamtiškų sąlygų turėjo susilieti į vieną politišką ir tautišką visą; Nyliaus vertė, kaip suvienijančio veikėjo, yra neišpasakyta. Susivienijus viešpatijai vis dar likosi dalinimas į apskričius, kurie tamsioje anarchijos gadynėje turėjo kuone pilną savistovybę. Valdybiškasis gi Egypto dalinimas į šiaurinį ir pietinį, tęsiasi bėgyje ištisos šalies istorijos.

Labai sunku žmones skaidyti etnologiškai, kurie neatmenamuose laikuose jau apgyveno Nyliaus klonį ir išplėtė ten pastebėtiną kulturą. Kalbos rybose tyrinėjimai nurodo į tolymą gimininguma su semitais, antra vertus, liaudinis Egypto typas griežtai skiriasi nuo negritiškojo Afrikos sausžemio typo. Akyvas yra Ed. Meyero manymas, tvirtinančio, jog egyptiečiai drauge su lybiečiais ir kaikuriomis nubiškomis gentėmis padaro atskirą šiaurinės Afrikos tautų grupą. Buvo teipgi davinėjamas ir užstojamas prileidimas priešistoriškojo įsiveržimo azijiškių genčių į pirmabuvės negritiškos gentės rubežius, iš ko ir pasidariusi egyptiškoji tauta; paskutiniu laiku šitą prileidimą bandė užstoti Tiele, bet jis neturi sau įtikinančio pagrindo ir klausimas sulyg egyptiečių paeigos yra neišrištas. Neabejojama tik, kad istoriškuose laikuose, sprendžiant sulyg jų pačių liudijimų, jie skaito save viena neskiriama tauta.

Nors ištikimos chronologijos stoka daro nemažą sunkenybę, bet abelnas egyptinės istorijos bėgis galima pasekti josios visumoj. Geriausiai yra pasitenkinti kuomažiausiomis skaitlinėmis, kaip tą savo veikale daro Ed. Meyer; tokiu budu gali buti, jog visos senojo perijodo skaitlinės išeis tukstančiu metų mažiau tikrojo didumo. Dalinimas egyptinės istorijos, nuo viešpatijos suvienijimo po Menėso valdžia iki Aleksandrui Didžiajam, į 30 dinastijų yra daroma pasiremiant originališkomis egyptinėmis veršmėmis. Paprastai atskiriama trys perijodai: senoji, vidurinė ir naujoji viešpatystė. Senoji viešpatystė apima pirmutines šešias dinastijas (maž-daug 3200—2400 m. pr. Chr.), prie ko iš pirmutinių trijų dinastijų gadynės mums žinoma tik karališkų vardų eilė; kitų trijų dinastijų laikui priklauso trys didelės ir kelios mažos piramidos Memfise ir teipgi daug labai akyvų rakštų. Po šitų dinastijų eina perijodas, beveik visai nežinomas, laike kurio šalis, tarytum, vėl išsiskaldo į mažas viešpatystes, ir tik pradedant nuo vienuoliktos dinastijos męs vėl užeiname ant istoriškos dirvos; šitame laike sostapilis pasirodo perkeltu į pietus. 11—12 dinastijos parodo egyptinės kulturos pražydėjimą (maž-daug 2130—1930 m. pr. Chr.). Narsus 12 dinastijos viešpačiai, Amenemchatai ir Uzertezenai apveikė Nubijų ir pragarsėjo savo veiklumu statyme. Po šitai gadynei vėl užeina perijodas puolimo, kuriame Egypto dalis esti užkariaujama svetimžemiečių hyksų (1780 m. pr. Chr.). Su išgujimų tų prasideda nauja viešpatija (18ta dinastija apie 1530 m. pr. Chr.), ir nuo šito laiko Egyptas išeina iš uždarytumo. Besivijimas azijiškių hyksų užvaro juos ant azijiškų užkariavimų. Galingieji karaliai, gyvenanti dabar Tėbuose, veda savo galingą kareiviją perdėm iki Mesopotamijai. Prasideda susinešimai su azijine kultura, kas padaro neišpasakytą įtekmę kaip į Egypto, teip ir į tas rytinės Azijos tautas. Amenchotepų ir Tatmesų dinastija pasibaigė tikėjimiška revoliucija su pasekančiu atsteigimu, apie ką žemiau pašnekėsime plačiau. 19tos dinastijos Ram zesai pažymi apgėščiausią Egypto didybės laiptą; nuo 20tos dinastijos galybė jo vėl puola. Didieji Amono kunigai Tėbuose patys dedasi sau dvigubą Egypto vainiką; tankiai vyriausia šalies valdžia pereina tai į lybiškųjų samdininkų rankas, tai pas etiopiškus karaliukus, ir, antgalo, po tulo laiko šalis patenka po assyrų karaliaus valdžia. Šitas tamsus laikas supuola su 22—25 dinastijų gadyne. Dar kartą su Saitiškės 26tos dinastijos užviešpatavimu (Psammetich, 666 m. pr. Chr.) užeina Egyptui kulturos ir galybės pražydėjimo laikas, bet jau 525 m. Kambyzas padeda galą Egypto neprigulmybei. 28—30 dinastijos parodo ne ką daugiau kaip laikinius pasistengimus grąžinti sostą vietiniai dinastijai. Su Aleksandru Didžiuoju ir Ptolomėjais Egyptan įsiskverbia eleniškoji kultura. Nežiurint į tai, kad užkariautojai dėl politiškųjų mierių augštai guodojo seną Egypto tikėjimą ir kad net Romos valdžios gadynėse buvo staloma puikus šventnamiai, senas tautiškas Egypto gyvenimas pradeda pulti ir palengva papuola krikščionybės įtekmei.

18. PERŽVALGA VERSMIŲ.

Nusisiuntimo raštai. A. Wiedemann, *Geschichte Aegyptens von Psametik I, bis, auf Alexander den Groszen*, su nuodugnia ir akyla kritika Egypto istorijos versmių. 1880 m. Iš vertimų paminėsime tik rinkinį *Records of the Past*; iš 12 pirmos serijos tomų (1872—1881 m.), išleistos Birčio' (S. Birch), II, IV, VI, VIII, X, XII tomai apima egyptiškų tekstų vertimus. Naujos serijos A. H. Sayce'o rėdomas išleista šeši tomai (1888—1892 m.); iš jų II—VI apima egyptiškų tekstų vertimus.

Iki hieroglyfų paskaitymo laikui užsiimanti egyptiškuoju tikėjimu turėjo tenkintis svetimašališkomis versmėmis; dabartiniame laike jos nuėjo į užpakalį ir, žinoma, naudojamosi jomis su dideliu atsargumu. Tikrai sakant, iš šitų versmių vienos tik graikiškosios ką vertos yra atidžios, kadangi Senojo Įstatymo liudijimai egyptiškam tikėjimui neturi vertės.

Kaip tik Egyptas tapo žinomas graikams, jo savotiška kultura ir ypatingai jo tikėjimas patraukė prie savęs atidžią graikų ir sužadino jų akylumą. Graikų mokslinčiai, lankydami Nyliaus klonį, vienval suteikdavo maž-daug ištikimas žinias apie egyptiškus dievus ir kultą. Iš visos jų apsties mus pasiekė tik menkos nuotraukos. Herodotas antroje ir pradžioje trečio savo istoriško veikalo knygos paduoda žinias, jo surinktas keliaujant jam po Egyptą*). Šitos

*) Antrą Herodoto knyga. Wiedemanno laida su pasergėjimais 1890 metuose.

žinios, žinoma, nėra visos vienokios vertės; tą, ką jis matė savo akimis, paduoda tankiausiai teisingai, bet kadangi jis nepažino egyptiečių kalbos, tai nesykį klaidingai suprato pravadyrių pasakojimus, o kartais buvo jų suklaidinamas. Aplamai naudojimasi Herodoto žiniomis apie Egypto tikėjimą reikalauja didelio atsargumo, kadangi jis, kaip ir kiti graikų raštininkai, aprašinėjant egyptinius dievus, stengiasi išvesti graikiškų dievų pradžią iš Egypto; todėl žinios jų suteikiamos yra labai vienpusiškos. Tą patį galima pasakyti apie Diodorą, kuris aplankė Egyptą pirmame metašimtyj pr. Chr.; jo apie Egypto tikėjimą žiniomis, paduotomis jo veikale, galima naudotis tik su dideliu atsargumu. Brangiausiu graikų rašliavos apie Egyptą paminklu, pasiekusiu musų laikus, galima laikyti Plutarcho veikalą De Iside et Osiride**), jo parašytą, matomai, remianties

**) Geriausia laida su paaiškinimais G. Partey (1850 m.), kurioje jis naudojasi egyptologijos žiniomis. Daugumas, žinoma, pasenę.

gana ištikimomis versmėmis. Čion męs randame nuosaikų išdėjimą vieno egyptiško myto, sulyg kurio egyptinės versmės tuo tarpu suteikia tik nuotrukinius nurodymus. Teipjau ir Plutarchas savo išguldymą apvilko visokiais filozofiškais manymais bei simbolais, neturinčiais mums jokios vertės. Tas, ką sulyg egyptiškojo tikėjimo paduoda mums pažymčios tėvai ir vėlesnieji raštininkai, Gorapollon ir Jamblichus, beveik neturi jokios vertės.

Senos egyptiškos versmės, priešingai, labai skaitlingos ir turtingos. Maža tokių tekstų yra, kurie neturėtų visai svarbos tikėjimo istorijos; net vaistiškojo turinio knygos, pasakos ir privatiški susirašinėjimai suteikia apštį medžiagos. Gana didelė dalis užlikusių paminklų su parašais ant jų, šventnamiai, piramidos, rakštai, obeliskai — buvo pašvenčiami tikėjimiškiems tikslams. Iš pasiekusių mus papirusų, gal, devynios dešimts dalys tikėjimiško turinio. Vienok visa šita medžiaga yra gana vienpusiška; ji kuone visa paeina nuo buvusių šermeninių apeigų ir jos turinys arčiausiai liečia laidojimą ir gyvenimą anapus kapo. Iš mytiškų nuotraukų žinoma mums nedaug ir, abelnai, supratimas tikėjimiškų tekstų vienval sunkina tankiais minėjimais visai nežnomų mums išsireiškimų apie dievus. Aplamai, esanti musų rankose medžiaga — gana laikino turinio; laiko bėgiu sunaikinta nesuskaitoma daugybė paminklų ir papirusų, o daugumas, be abejonės, ir ikišiol dar tebeužslėpta Egypto smiltyne. Žemiau paduodame svarbiausių paminklų, parašų ir rašliaviškų veikalų įvairių senovės Egypto istorijos gadynių peržvalgą ir pobudį, turinčių didžiausią svarbą tikėjimo istorijai.

Suprantamas dalykas, jog sulyginamai nedaug teturime versmių tyrinėjimui senos karalijos perijodo. Rakštų eilė Sakkara'je, arti Memfiso, priklausančių 4tai, 5tai ir 6tai dinastijoms, kaipo ir Medumo rakštai, be abejonės dar senesni, o teipgi 6tos dinastijos rakštai Assuane prie pietinės Egypto sienos duoda gana šykščias žinias sulyg tikybiškų senovės egyptiečių tikėjimų. Parašai tankiausiai turi trumpų formų išvyzdį, apimančių mirties dievų vardus, ir teipgi kitų dievų, kuriems tarnavo mirusieji kunigai. Iš karališkų rakštų arba piramidų, trys didžiausios neturi jokių parašų, užtai penkios mažos piramidos Sakkara'je turi apie 4000 eilučių tikybiškų tekstų. Jos buvo atrastos Maspero' 1880—1881 m. ant Unaso (paskutinis 5tos dinastijos karalius), Teti, Pepi, Merenro ir Pepi II (keturi pirmieji 6tos dinastijos karaliai), karalių piramidų ir pastebėtinai greitai išleista jau su tuotarpiniu vertimu*).

*) Recueil des travaux etc. III—XIV; vėliaus surinkta į vieną visą: Les inxriptions des pyramides des Saqqarah, 1894 m.; sulygink dėlei šito su Maspero, Etudes de mythologie 1, 150 ir sek.

Čion susitinkame su visa tekstų eile dviejuose, trijuose ir keturiuose nuorašuose, kurie, be abejonės, priklauso tamsiems pirmutiniems egyptinės kulturos laikams. Bet jie visi sulyg kalbos ir turinio daro tiek daug sunkenybių, jog pereis nemąža dar laiko, kol jie bus suprasta ir įkainota sulyg vertės. Vienok šitie tekstai gana aplobino musų pažintis egyptiškojo tikėjimo srityje ir juose męs turime vieną svarbiausių pabuklų atsiekimui musų išrinkto mierio. Beveik pusiau jie susideda iš žodžių ir maldų, kurių tikslu yra aprupinti numirusį maistu su dievų pagelbą. Greta su tuo turime visą eilę magiškųjų užžadų nuo bado bei troškumo ir apsaugojimui nuo žalčių ir skorpionų. Hymnai ir maldos siunčiamos įvairiems dievams, buvo skiriama išprašymui pastarųjų prielankumo mirusiems gyvenime anapus kapo. Daugelis tekstų priklauso šermeniniam ritualui, ir yra taikomi tam, kad sugrąžinti tikrą galybę akims, burnai ir visiems numirėlio organams. Kaip matome, tekstų turinys, nežiurint į tai, kad jie tolydžio šneka apie mirtį, kapą ir vėlionį, yra gana įvairus; vietomis paliečiama šis-tas iš mokinimo apie dievus ir privedama dalys mytų, ant nelaimės, tankiai nesuprantamų. Parinkimas tekstų ant įvairių piramidų, tarytum, yra gana liuosas. Kaikurie jų atsikartoja ant sienų kapų ir rakštų, priklausančių vidurinės viešpatystės perijodui. Saitiškoje gadynėje (26 dinastija) tie patys tekstai vėl įeina vartojiman; daugelis jų randama šito laiko sarkofaguose ir rakštuose. Le' Page-Renouf kaikuriuose šitų tekstų rado graikiškai-romiško perijodo papirusuose.

Iš žemiau privestų tekstų daugumas, neužginčijamai, priklauso senesniam laikui, nors jie mus pasiekė sulyginamai vėlesnėse nuorašose arba redakcijose. Ištirti šituos klausimus labai yra sunku ir ikišiol nėra galima sustatyti tikrą Egypto tikėjimiškos rašliavos istoriją.

Vidurinio perijodo rakštai suteikia daugiau medžiagos. Puikus Siuto ir Beni-Gassano rakštai kaipo ir tuli iš esančių tėbiškojoj lygumoj, neišpasakytai įdomus yra mokslui. Didelę svarbą teipgi turi nesuskaitomi keturkampiai stulpai, išimti iš rakštų, ypatingai iš Abidoso ir išskaidyti po Europos ir Egypto muzėjus. Baisi daugybė medinių karstų turi labai įdomius tekstus, su kuriais męs jau apsipažinę iš dalies iš parašų ant piramidų, iš dalies gi iš tėbiškojo šermeninio rinkinio (mirusių knyga). Vidurinės viešpatystės papirusai daugiausiai priklauso prie lengvos rašliavos; svarbiausi jų laikoma Berlyne, k. a.: Sinucho nuotikiai, pasaka apie kaimietį ir pasakos apie karalių Chufu ir apie magikus. Papirusas, laikomas Peterburge apsako vienos laivakrušos istorijos*). Didesnę svarbą musų tikslui turi

*) Visos jos verstos Maspero: Les contes populaires de l'Egypte ancienne, 2me ed. 1889 m.

papirusas, apimantis "Ptachotepo padavadijimus", kurie neužginčijamai buvo parašyti dar sename perijode, nors išdėti tik 12tos dinastijos papiruse. Šitas veikalas padaro kaipir rankvedį tam, kaip reikia elgtis su žmonėmis**).

**) Ph. Virey, Et. Sur le Papyrus Prisse, 1887; teipgi jo versta laikr. Rec. of the Past, N. Ser. III, 1, ir sek. Naudojanties šitu vertimu reikia didelio atsargumo; ikikolai dar nenusisekė priderančiai išversti Prisso papirusą.

Nemažiaus akyvas mums Amenemchato karaliaus pamokinimas sunaus, išlikęs, ant nelaimės, sugadintame pavidale jau nuorašose, priklausančiose prie naujos viešpatystės laiko***).

***) Versta Maspero, Rec. of the Past. II, 9, ir sek.

Hyksų perijodas yra tamsia gadyne iš visų pusių ir tik pačiais abelniausiais ruožais galima apsklembti, svetimažeminės tautos kultas ir tolymesnis Egypto tikėjimo vystimasi bėgyje šito ilgo laiko. Viename londoniškame papiruse išliko nuotrauka pasakojimo apie hyksų išgujimą ir apie jų paskutinį karalių Apepi*). Pradedant nuo 18tos

*) Laida ir vertimas Maspero, Etudes egyptiennes I, 195 ir sek.; jo teipgi versta Record of the Past. N. Ser. II, 37, ir sek.

dinastijos męs vėl turime gausesnes versmes. Puikus naujos viešpatystės perijodas (18—20 dinastijos) nuo šitos atžvalgos padaro tikrą išdą. Šventnamiai ir rakštai turi didelį gausą branginamos medžiagos. Paveikslai ir parašai ant šventnamių sienų savo turiniu labai įvairus; daugumas jų turi didesnę svarbą politiškai istorijai negu tikėjimų istorijai. Tėbiškieji rakštai apima savimi visą rašliavą; ant jos męs apsistosime vėliau. Privatiškos maldos ypatingai turi didelę svarbą tyrinėjimui šermeniškų papročių.

Iš šito perijodo veikalų didžiausią svarbą turi tikėjimo istorijai šermeninis**) rinkinys, teip vadinama

**) Lepsius, Das Todtenbuch der Aegypter, 1842; Ed. Naville, Das aegyptische Todtenbuch der XVIII bis XX Dyn., I—II und Einleitung, 1886. The Book of the Dead Facsimile of the Papyrus of Ani in the Brit. Mus. 1891, vessta su pratarme E. A. W. Budge, 1895. Iš vertimų paminėsime tik La Page-Renoufo vertimus, pagarsintus laikr. Proceedings of the Soc. of Bibl. Arch. Vol. 14 ir sek.; pirmesnieji vertimai netinka vartojimui. Puikią įžangą mirusių knygai duoda Maspero, Et. de Myth. I, 325 ir sek.

"mirusių knyga". Bet šitas užvadinimas nepilnai tinka; tikrai pasakant, šita knyga neturi paskirtos formos ir turinio ir męs neturime dviejų egzempliorių šitos knygos tėbiš-

(Toliau bus).

M. Konopnicka.

PAGAL ĮSTATYMUS

Vertė Pranas Siulelis

(Tąsa).

Nebuvo ponas viršininkas pratęs leisti teip daug kalbėti. Susigraudinimas gadino jam apetitą. Bet prieš tokią umą gailestį nutirpo ir ėjo atbulas prie stalo.

Bet moteriškė jo kojų nepaleido, šliaužda-ma paskui jį su savo baisiu dejavimu.

— Tik susiprask, mano brangi! — prašneko ponas viršininkas. — Ką darai? Ką pagelbės tau tie riksmai ir vaitojimai? Kad tu vaitotum ir pervaitotum, aš čia nieko negaliu tau pagelbėt. Nusprendime stovi ištrėmimas, kaip jautis, ir turi buti ištrėmimas. Jau čia nė pats šventas Dievas nieko nepagelbės.... Kodėl neapelavojai, kuomet buvo tam laikas? Kodėl nesigelbėjai?

Ponas viršininkas gerai žinojo, kad Mikolienė visą tą laiką pergulėjo tyluse; bet buvo jau teip įpratęs visada sakyt: "kodėl neapelavojai?" tad ir dabar tą kartojo, veik nejausdamas, savo palengvinimui.

Moteriškė pravirko nauju verksmu.

— Kaip gi turėjau gelbėtis, ponuli, kaip turėjau gelbėtis, vargšė našlaitė, kad pati apie save nieko nežinojau, nė apie visą svietą toj ligoj budama.... O! nelaiminga mano galvelė, nelaiminga toji valanda!.... O mano vaikučiai, mano vaikučiai.... mano našlaičiai!.... Ir kam aš sulaukiau tokio vargo.... o prie ko aš dagyvenau! O juk viskas mano pranyks! Juk jau ir gryžti neturėsiu ko.... o, Jėzau!....

Ponas viršininkas pačiais kilstelėjo ir rankas sukrižiavojo. Buvo tai iškalbingas gestas, kad jis nieko, o nieko negali tame pagelbėti. Jo padėjimas po teisybei buvo neužvydėtinas. Moteriškė konvulsiškai bučiavo kojas, jo batai nuo jos ašarų visiškai nustojo žibėti. Bet kas sykis eidamas po truputį atgal, pasiekė pagalios ranka stalą, atsirėmė į jį stipriai ir tarė, kiek tvirtesniu balsu:

— Na, mano brangi, pabaigk jau kartą tuos savo vaitojimus. Kas nusprendime užrašyta, to liežuviu nenulaižysi. Yra apsibuvimas ir turi buti apsibuvimas. Tai jau teip kaip "amen" poteriuose. Toki jau įstatymai!

Kuomet pradėjo kalbėti, Mikolienė pusiau prisikėlė ir pritupė ant žemės akyliai žiurėdama jam į akis. Dar laukė, turėjo viltį. Kuomet pabaigė, suimtas rankas ištiesė ir atsitūsus garsiau pradėjo vaitot:

— O tegul tokius įstatymus!.... O tegul tokią skriaudą. Tiek metų!.... Tiek laiko!.... O Jėzau saldžiausias, o Jėzau!....

Sudavė kakta į grindis ir pasklido nežmoniškas riksmas. Ponas viršininkas ištikrųjų neteko kantrybės. Žinojo tą, kad turėjo gerą širdį, bet tas traukėsi jau perilgai.

— Na, ir šnekėk su kvailė! — greitai sušuko. — Aš savo, ji vėl savo! Kas tai? Į Siberiją tave varo, ar ką? Eisi, tai ir vėl sugrįsi.... Baisus čia dalykas! Vaikų velniai nepaims, kad ikišiol nepaėmė!

Jis pamėgino pasijudyt, bet moteriškė jau vėl buvo apkabinus jo kojas, tartum replėmis.

— Jokubai! — Suriko tuomet supykęs, — paimk bobą! tegul čia man nekelia riksmo! — Kuomet žemsargis paėmė ją, jis pridurė:

— Tai teip su jais! — Buk žmonišku, kalbėk kaip su žmogum, o ji savo ir savo. Tikri gyvuliai!

Ponas viršininkas tankiai mėgdavo primint savo žmoniškumą. Graudindavo jį tas, pripildydavo jo krutinę kokia tai malonia šiluma. Pildydamas savo sunkias pareigas, tarpais jis jautė ką, ką kitas pavadytų, sąžinės išmėtinėjimu. Bet tuojaus, atsiminęs savo žmoniškumą, ir kad jis yra labai žmonišku, labai nusiramindavo. Ir dabar pamėgino tą viską, bet niekas negelbėjo.

Tuomtarpu žemsargis nutvėręs Mikolienę norėjo ją atitraukt ir pakelt; bet moteriškė gulėjo, tartum kaladė parpuolus, ir prisiglaudus prie žemės ir iškryžiavojus savo kauluotas, sunykusias rankas. Nutraukė ją teip kaip ji gulėjo, gelbėdamas sau savo milžiniško batu. Laike jos traukimo, moteriškės galva kelissyk pakilo ir nukrito su kurčiu trenksmu, kurį lydėjo dejavimas, kaskartą tykesnis.

Stovinti šale dumų Onutė drebėjo visu kunu. Pirmą kartą ji išvydo įstatymus jų paniurusiame siurkštume.

Ikišiol ji negalėjo jų atskirt nuo žmonių. Tris metus sėdėjo kalėjime, nes teip užrašė teismas; į ištrėmimą ėjo, nes teip ponas viršininkas liepė, Groico kalėjime buvo, nes ją ponas sekretorius nubaudė; policijos nuovadoj ją dvi savaiti laikė, nes šnipas ją išdavė. Atrodė jai, kad visa jos nelaimė ir skriauda iš to paeina, bet kad įstatymų ant jos nebuvo.

Dabar girdi, kad įstatymai yra, ir kad pats ponas viršininkas prieš juos nieko negali. Stengiasi galvoti ir pradeda suprast, kad jeigu jie Mikolienės prie vaikų nedaleidžia, o ją pačią varo ten, kur nė tarnystos, nė duonos nė [illegible]kios globos, jai nėra, vien tik badas ir kru[illegible]as paniekinimas, tai jau tie įstatymi turi [illegible] kieti ir suakmenėję.

Ir tame bukame prote kilo neaiškus supra[illegible]as kokios tai aklos, žiaurios, nepermaldau[illegible]nos spėkos, kuri žmonių sprandus lenkia net [illegible] žemės, prie juodo, šalto kapo, o žmonių [illegible]rdu, tartum audra purto, o ką papurto, tai [illegible]eip sulaužo, kaip audra laužo girioje Dušis.

Jautė išgąstį ir instinktiviską reikalą gintis prieš tuos įstatymus. Paniurus, išbalus ir plačiai pravėrus akis, stovi kamputyj, įslžlurėjus į didelį stalą, ant kurio buvo didelės knygos.

Toj valandoj viršininkas ją patėmijo ir pasišaukė.

— Blakoriutė! O tu ką čia veiki? Tai tu iš Groico pabėgai?

Onutė nuleidus galvą tylėjo.

— O! Žinai, nuo tavęs niekuomet to nesitikėjau!

Ponas viršininkas turėjo lengvą iškalbą, tarpais net gražią, bet atitaisinėt žmones neapsakomai mėgo. Tvėrė tas, anot jo, tam tikrą etišką atmosferą įstaigoj, pavestoj jo globai, kurioj jeigu ir buvo kokia yda, tai bent ne iš stokos gerų patarimų ir tėviškų pono viršininko patėmijimų. Dabar, teisybė buvo suerzintas tąją "kvaila boba", ir partiją reikėjo išsiųsti, bet visgi negalėjo atsisakyti nuo smagumo mažos prakalbos į tąs "pražuvusias ypatas".

— Kaip tai — tęsė toliau, — aš tave visuomet skaičiau gera "areštantka", kitiems pavyzdžiu stačiau, o tu teip pasielgei? Tai tau brangesnis valkiojimasis, negu darbas, negu padorus gyvenimas ir ramumas? Išsiunčiau tave vieną, tartum ką gerą, o tu man tokią gėdą prie žmonių padarei? Na matai! Pati dabar pasakyk ką tu verta?....

Onutė tylėjo.

— Tokia jauna, tokia patogi mergina!.... — kalbėjo truputį sustojęs ponas viršininkas — Tik dar tu galėjai sau ateitį padaryt! Ar negeriau tau butų buvę eit tarnaut, už sąžiniško darbo tvertis, su gerais žmonėmis žmoniškai gyventi, krikščioniškai, dieviškai....

Čia ponui viršininkui pritruko kalbos ir jis ant valndėlės nutilo. Jautė, vienok, kad jeigu nori gražiai iš to padėjimo išeit, turi pridėt dar porą patėmijimų.

— Įstatymai — tarė, — mano brangi, nė vieną neniekina. Jie nori pasitaisymo kaltininko, ne pražuties. Jie tyčia atitraukia tave nuo visų senovinių pagundų ir progų, duoda progą pradėt naują gyvenimą, apima tave gėradėjinga globa, palengvina tau dorišką atgimimą. Teip čia, teip ten, visuomet matei žmones, kurie norint aštriai, tėviškai su tavim elgėsi.... Ar ne teip?

Onutė tylėjo.

— Tapai ant laisvės paleista, galėjai daryti viską, kas tik tau patinka, by tik ne blogą; galėjai padoriai gyvent, ir turint iš tarnystos visokį aprupinimą, galėjai šiek-tiek sutaupyt, galėjai už vyro išeit. Tie trįs metai ištrėmimo tai tikras tau Dievo palaiminimas.... Bet tu norėjai pabėgt, norėjai prie vagių "šaikos" pristot!.... Ne, ne, nėkuomet nuo tavęs to nesitikėjau!....

Onutė sukando dantis, o iš akių varvėjo jai ašaros sunkios, didelės, aiškios. Vienos moters dusavo, kitos po truputį verkšleno.

Pono viršininko kalba nebuvo be pasekmės. Toji vargšė mergelė pajuto savyje tokį gailestį, tartum tas viskas, ką ponas kalbėjo, nebuvo biauriausia priešginysta su tuom, ką ji pajuto ištremta. Širdis joje tirpo, tartum ištikrųjų pati iš savo noro buvo leidusis an' blogo. Tas apkerėjimas tęsėsi toliai, kol nepasibaigė pono viršininko kalba. Kuomet tų gražių ir tuščių žodžių skambėsys nutilo, mergina atsigavo, sumišo, o atminimas apie badą ir paniekinimą kruvinu debesiu per veidą jos perėjo.

— O, vistiek pabėgsiu — pamislijo, — jeigu jis ten mane....

Neužbaigė. Kruvinas debesys priėjo jai net iki smilkinių. Ji pakėlė akis ir, dirstelėjus į priešais ant stalo stovintį kryžių, tarė dvasioje:

— Teip man padėk, Viešpatie, ir kančia tavo švenčiausia....

Išsiuntimas ant apsibuvimo visuomet prieš kalėjimo murus sutraukia pulkelį žiopsotojų. Ir dabar, kitoj gatvės pusėj stovėjo pulkelis praeivių — bobų, vaikų, bernukų ir vyrų, tuom tarpu žiurinčių į besistumdančias ant kalėjimo trepų moteris. Tos moters buvo tai motinos, pačios ir sesers tų, kuriuos turėjo išvaryti. Jos visos veik turėjo iš ryto teip vadinamą "pasimatymą" stuboj greta raštinės, į kurią iš vienos pusės įleidžia kalinį, o iš kitos norintį pasimatyt. Juos skiria dratinė siena. Bet šiądien nieks po pasimatymui nėjo namo. Stumdėsi, grudosi ir laukė. Tarpais kas kokį žodį pratarė, tankiau girdėjosi sunkus atsidusimai, žvilgėsiai buvo neramus ir prislėgti.

Durys atsidarė. Žemsargis, garsiai skaitliuodamas leido ištrėmimui partiją. Pirmiausiai ėjo vyrai. Smulkus, tartum pakrypę koki, pečiai kreivi, kojos išlenktos pirmyn ir drebančios, veidai pageltę, tartum išpusti, kaikurių net pajuodę, kaipi dumais užėję, akys sumišę, lakstančios, galvos nuskustos. Tik viens iš jų atrodė augalotesniu.

Moters pasitraukė nuo kelio su dejavimu ir ašaromis.

Partijoj teipgi tai viens tai kits šluostėsi ašaras. Žemsargis kužino; pradėjo atsisveikyt. Nuskustos galvos lenkėsi tai prie išdžiuvusių moterų rankų, tai prie vaikų, kuriuos iš namų motinos atsinešė. Bet vaikai užsigrįždavo persigandę. Užmiršo jau tuos tėvus, bijosi jų.

Paskui vyrus išėjo moters. Daugiausiai buvo jaunų moterų, stebėtinai suvytusių, su ženklais doriškos netvarkos ant veido. Vos pasirodė, tuoj pasigirdo pašaipos ir juokai nuo priešingos gatvės pusės; nekurios merginos atsakė ant užkabinėjimų teipgi juokais. Nestokavo teipgi ir vyresnių "areštantkų" Prie tų skverbėsi visokios ryšies mažučiai, apdriskę, arba net ir švariai apsirėdę. Paskui moteris išėjo žemsargis, turintis vesti partiją, ir pradėjo ištremtinius ruošti. Ėjo po tris, veik visi silpnai pasirėdę. Tik du vyru turėjo skrandas, Moterių jekes ir skepetas vėjas kilnojo ir purtė. Tai viens, tai kits atsigrįžo, persižegnojo, o buvo net toki, kurie patyla dainavo. Linksmiausiai ėjo tie, kurių niekas nelydėjo, paskui kuriuos niekas nežiurėjo. Kaikurie mosavo kepurėmis sakydami "sudie" tiems kalėjimo murams, iš kurių jie pasiliuosavo. Pradėjo eiti.

Tą dieną ponas viršininkas buvo užkviestas ant pietų, o teisindamasis gražiai kaimynkai iš savo negero upo, prisipažino, kad šiądien išsiuntė partiją ant apsigyvenimo, ir tas jį suerzino.

— Kas tas yra apsibuvimas? — užklausė jauna ponia.

— Apsibuvimas, Tamsta?.... Nieko lengvesnio! Apsibuvimas yra tai tas, kad kaltininkas, po atlikimui bausmės, negali per metus, per du, trįs, keturis, kaip nusprendime pasakyta, buti arčiaus Varšavos kaip keturesdešimts viorstų. Tokiam tai atokume yra keliatas vietų, į kurias buva išsiunčiami kaliniai po kelis, po keliolika, visaip.

— O tai žingeidu....

— Labai žingeidu! Abelnai musų bausmių procedura yra labai žingeidi. Tamsta niekad neskaitėte musų bausmių kodekso?

— Ne. Iš kur gi?....

— Žinoma. Suprantama....

— O ar ten, tamsta, — atsiliepė jauna mergina, sėdinti šale gražiosios, ilgokai besiklausiusios jų šnekos, — ar ten yra kokia globa ant tų kalinių?

Ponas viršininkas mandagiai atsikreipė prie klausiančios.

— Tai yra, kur teip, Tamsta?

— Na ten, kur juos išsiunčia.

— O, be abejonės! Turi malduotis vietiniam magistrate, apturi raudonus pašportus i....

— Raudonus?.... nusistebėjo gražioji, o tai juokinga! Niekad dar nemačiau raudonų pašportų!

— Ir yra po policijos priežiura, — užbaigė ponas viršininkas.

— Bet aš ne apie tai kalbu, Tamsta — atsakė jauna mergina. — Aš norėjau paklaust, ar jiems ten kas sujieško darbą.... na ir doriškai paremia ėjimui teisingu keliu?

— Tai yra, kad teip, tam tyčia tame dalyke, tai ne! Palėidžia juos į miestą, o kas nori tai jieškosi sau darbo.

— Bet ten mieste žino, kad tai vagis?

— Be abejonės! Juk juos per visą miestą veda, tai viena. O antrą, kas parodys raudoną pašportą tai jau žinia, kad vagis.

— Tai kas-gi juos ten prie darbo ima?

— O! Vasarą daugelis dirba laukuose.

— Daugumas.... O žiemą?

— Ha! — pons viršininkas rankas išskėtė, — atsitaiko, kad kitas ir žiemą darbą gauna.

— Tai iš ko gi jie gyvena, neturėdami tikro uždarbio?

— Eina vogt, Tamstėle! Tai yra neatitaisomi žmonės! Tai tikras "šaikas" tveria apielinkėse ir vagia....

— Kas per baisus ištvirkimas.... — pratarė gražioji.

— O kiti, — baigė ponas viršininkas, — pabėga atgal į Varšavą, nes čia ne vienas turi šeimyną, giminės, pažįstamus....

— Ir jiems leidžia pasilikt?

— Kur tau! Kas tai butų per tvarka?

— Tai kągi jie veikia? — užklausė jaunoji.

— Slapstosi visokiose vagių lindynėse, kol jų vėl nesugauna.

— O kaip sugauna?

— Tai kiša kalėjiman ir vėl varo ant apsibuvimo.

— Tai baisu! — tyka pratarė jaunoji.

— O tamsta manote, kad tas vagį pataiso? — užklausė ponas viršininkas. — Kur tau! Vos tik žemsargis užsigrįž, jau vėl išnaujo pabėga.

— O kaip jį antru kart sugauna?

— Tai du mėnesiu kalėjiman ir vėl atgal ant apsibuvimo.

— Ir teip tolydžio? O tai juokinga! — nusijuokė gražioji.

Jaunoji žiurėjo į poną viršininką persigandusiomis akimis.

— Ir teip tolydžios? — užklausė.

— O, ne! — linksmai atsakė ponas viršininkas. — Tokį paukštelį....

Negalėjo užbaigti, nes šeimininkas toj valandoj pakilo, pakėlęs stiklą vyno.

— Už ponių sveikatą! — sušuko garsiai.

Gražioji nusišypsojo, ponas viršininkas pašoko, pasidarė mažas sumišimas, ir teip kalba buvo pertraukta.

Tuom tarpu kaliniai ėjo skubiai pirmyn, nes buvo šalta ir vėjas laukuose švilpė, sukdamas sausą, smulkų sniegą. Blakoriutė ir Manka Čerkas laikėsi kruvoj. Abidvi pamėlynavę, drebančios, o jų drabužiai į kruvą paimti, nė vienos nebutų galėję užtektinai nuo šalčio apsaugot.

— Onute, sesute! — sukuždėjo Manka. — Nedaturėsiu! Kaip Dievą myliu, nedaturėsiu. Spruksiu.... Nori su manim?....

— Nenoriu — paniurai atsakė Onutė. — O tu jau gėdos nustojai, kad tave da po tokiam paniekinimui į tą Sodomą traukia....

Manka užkaito ir pečiais truktelėjo.

— Ką turi mane traukt? Į kokią Sodomą? Dievaži, tik aš visiškai ne pas Bamblienę? O kas man ta Bamblienė? Motina, ar kas?

Ėjo valandėlę tylėdamos. Manka vėl pradėjo kuždėti.

— Pasipažinau, matai su viena ten kalėjime, kuri pusę metų išbuvo be pašporto....

Onutės akys sužibėjo.

— Kur perbuvo?

— Pas vieną ten, ant Zakročimskos, stačiai prieš kazermes, pas nekurią Pajenčakienę.... Našlė, sako, ant galo kas ją ten žino, bet tai labai patogi moteriškė. Pirkliauja, turi krautuvėlę ir vaikų ten pas ją visokių, nes savo, turbut, neturi.

— Ir ji ten pas ją perbuvo?

— Perbuvo! Buvo daugiau kaip pusę metų. Ir jokios ten Sodomos nebuvo, tik ją į darbą siųsdavo....

Temo. Žemsargis kužino, buvo dar pusmylis iki kaimui, kur buvo valsčiaus raštinė. Ten turėjo perduot partiją, taigi skubinosi. Nustojo snigę, vėjas aptilo, kelios žvaigždės ant dangaus sumirgsėjo. Šunes jau pradėjo loti, ištolo girdėjosi bubnas ir cypiantis smuikas. Vakar pas šaltišių buvo krikštynos, o dabar smuklėje pagirios. Kaikurie iš kalinių pradėjo švylpaut ir skubintis.

— Švylpauk, švylpauk! — sumurmėjo vienas. — Pašvilpsi tu rytoj kalėjime.

— Kokiam vėl kalėjime? Arba tai aš į kalėjimą einu? Juk manęs ten neuždarys.

— Na, tavęs gal ir ne. Bet tąs pabėgėles, ką antru syk varo, pirmiausiai uždarys kalėjiman.

— Žinoma! — kiti patvirtino. — Tokis Juziakas Verda, tokis Sobiecha, tokia Blakoriutė....

Onutė sustojo, tartum ją kas truktelėjo. Į kalėjimą? Ją į kalėjimą? Ten, kur....

— Idi! — suriko ant jos žemsargis.

Ji nuleido galvą ir pradėjo greitai eiti. Jau priėjo pirmutines grinčias; šunes iššoko ant vieškelio ir lojo, bubno ir smukų balsai kassyk girdėjosi arčiau. Onutė neramai dairėsi; ji ieškojo Mankos Čerkas. Bet toji buvo kur tai į pryšakį nuėjus ir tik jos juokas girdėjosi. Ėjo gana greit. Vienus varė šaltis, kitus kaimiškos muzikos atbalsiai. Jau buvo netoli valsčiaus, kuomet su jais susitiko kruvelė bobų, einančių nuo smuklės, garsiai šnekančių, dainuojančių ir šukaujančių.

— Tegul bus pagarbintas! — užkalbino pirmutinė.

Kaimynka ją truktelėjo už skepetos.

— O juk tai vagišiai! Motiejiene!

— O tegul sau buna! Vistiek nežydai!....

Žemsargis sulaikė bobas.

— Kur čia "soltis" gyvena?

— Ugi gyvena! — atsiliepė linksmai viena iš bobų — smuklėj sėdi!

— O "stoika" ir sargas kur?

— Ir stoika smuklėj. Visa raštinė tenai sėdi....

Bobos nusijuokė. Žemsargis susirupinęs galvą kraipė.

— Nubėgk, Motiejuk, į smuklę ir pasakyk šaltyšiui, kad greit eitų, — tarė viena iš bobų, sudavus į sprandą vaikeliui, kurs, jos andaroko laikydamasis, žiurėjo į žemsargį.

Motiejuks šoko bėgti, bet daug dar laiko praėjo, kol jis sugrįžo su šaltyšium ir stoika. Vienam ir kitam liežuviai painiojosi. Bet šaltyšiaus iškalba buvo ant tiek pertikrinanti, kad už valandėlės žemsargis, palikęs prie kalinių stoiką ir du vaikinu, savanoriai apsiėmusiu vagius dabot, nuėjo su šaltyšium į smuklę šiek-tiek sušilt.

Stoikinyku buvo minkštas žmogus, o kuomet pasigerdavo, tai jį nors ant piršto apvyniok; taigi nėra nieko stebėtino, kad kuomet tai viens tai kits iš kalinių pradėjo skųstis, kad labai šalta, umai atsirado viena ir kita bonka degtinės, paskui atėjo trečia ir ketvirta. Išsirišo mazgelius, kas turėjo kokį skatiką — vaišino save ir kitus. Tartum nenoroms priėjo prie smuklės, kad arčiau butų nešiot, o kad čia jau kaip reikia girdėjosi smuikas, tai viens tai kits skvernus raitojo ir veržėsi prie šokių.

Nuo smuklės slenksčio į juos žingeidžiai žiurėjo vaikinai ir merginos.

Verda prislinko prie vienos.

Ištruko ir parodė jau užpakalį.

— Ka ten su tokiu.... vagišium....

Ji užkaito, tartum vyšnia, kitos juoku pasileido.

Tuomtarpu Onutė priėjo prie Mankos Čerkas, kuri jau buvo į pašones įsirėmus ir numetus nuo galvos skepetą rengėsi šokti pritardama dainą:

Per virvutę, per pavadį,
Ta nutruks kita bus....

— Manka! — sukuždėjo Blakoriutė, — Manka!

Mergina dėbtelėjo į ją pabaltusiomis nuo degtinės akimis.

Pertraukė jai dainą; ji pradėjo kitą:

Šokie geręs, šok negėręs,
Šok mergytę nusitvėręs....

Onutė truktelėjo ją.

— Manka! Klausyk! Manka.... eini?

Bet Manka jau trypseno tupčiodama.

'A nė purvai, a nė rasos!....

Hu! ha! — skambėjo paskui bubną ir smuiką.

Onutė vėl ją truktelėjo.

(Toliaus bus).

(Tąsa nuo ketvirto pusl.)

W. Pullman, Ill., nauja kp., per J. Ruškį $6.00
W. Pullman, Ill., apd. V. K. raštų $1.68
Chicago, Ill., 28 kp., per J. Činiką $24.52
Chicago. Ill., apd. V. K. r. $12.66
Schenectady, N. Y., 18 kp., per A. J. Gudziną ..... .60
Schenectady, N. Y., apd. V. K. raštų $2.52
New Britain, Conn., 23 kp., per J. Skritulską $25.80
New Britain, Conn., apd. V. K. raštų $5.88
Wilkes Barre, Pa., 70 kp., per J. V. Stankevičią $4.20
Wilkes Barre, Pa., apd. V. K. raštų $2.52
Hudson, Mass., pav. su apd. V. K. T. Arlauskas .. $1.44
Lawrence, Mass., 7 kp., per A. Ramanauską $3.40
St. Charles, Ill., pav. apd. V. K. raštų S. Kiela ..... .44
S. Wilmington, Ill., pav. V. Petrauskas ..... .60
Chicago, Ill., 22 kp. su apd. V. K. raštų P. Galskį .. $1.44
Philadelphia, Pa., 74 kp. per C. J. Mekšrą $5.40
Philadelphia, Pa., apd. V. K. raštų $11.28
New York, N. Y., pav. su apd. V. K. raštų A. Siliunas .. $1.44
S. Chicago, Ill., 33 kp. per S. Kvietkauską $15.00
S. Chicago, Ill., apd. V. K. raštų $1.68
Sharon, Pa., pav. P. Gavenas, per J. Laukį ..... .60
Shenandoah, Pa., 25 kp., per M. Vakriną $25.80
Newark, N. J., per V. Ambrozevičią $1.80
Tilton, N. H., apd. V. K. raštų J. Druskis ..... .85
Girardville, Pa., nauja, per F. Levinskį $1.20
Waterbury, Conn., 5 kp. $10.20
S. Boston, Mass., 81 kp. ir apd. V. K. raštų, per M. Mockapetrį $17.52
S. Boston, Mass., pav. S. Plekavičią $1.44
Burlington, N. J., pav. A. Vyturys ..... .60
New York, 43 kp., per A. Norselį $2.40
Shenandoah, Pa., nauja kp. ir apd. V. K. raštų, per Vakriną $4.80
New Haven, Conn., per A. Raižį ..... .60
Waterbury, Conn., 5 kp. .. $2.64
Plymouth, Pa., per M. Alytą $6.00
Chicago, Ill., per F. A. Juozapaitį $3.48
Clifside, N. J., pav., M. M. Mažeiką ..... .60
Cheltenham, Pa., 87 kp., per B. Jatužį ..... .60
Sheboygan, Wis., 63 kp., per P. A. Deltuvą $3.00
Sheboygan, Wis., apd. V. K. raštų $4.20
Burlington, N. J., pav. A. J. Neris $1.00
Leviston, Me., 34 kp., per D. Balčiuną $2.40
Leviston, Me., apd. V. K. r. .84
Lawrence, Mass., 7 kp., per A. Ramanauską ..... .60
S. Boston, Mass., pav. V. Žilaitis ..... .60
Haverhill, Mass., pav. T. Kašėta ..... .60
Haverrill, Mass., apd. V. K. raštų $1.05
Brockton, Mass, pav. J. K. Pikelis ..... .60
Brooklyn, N. Y., 2 pav., per P. B. Bikiną $1.80
Philadelphia, Pa., 2 pav., per J. Grigoravičią $1.20
Johnston City, Ill., 31 kp., per J. Gelgaudą ..... .60
Johnston City, Ill., apd. V. K. raštų $1.68
Racine, Wis., pav. A. Bubelis su apd. V. K. raštų $1.44
E. Detroit, Mich., nauja kp., per A. Gedrį $3.60
Bellows Falls, Vt., pav. L. Mačis su apd. V. K. raštų $1.44
Chicago, Ill., pav. J. Sušas su apd. V. K. raštų $1.46
Nashua, N. H., 79 kp. per V. Mizerą $4.20
Valparaiso, Ind., 13 kp., per S. Safranauską $1.20
Valparaiso, Ind., aud. V. K. raštų $10.92
Chicago, Ill., 2 pav. su apd. V. K. raštų, per J. Sutkų $2.04
Chicago, Ill., pav. A. Norbuta su apd. V. K. raštų $1.50
Detroit, Mich., pav. P. Urbonas su apd. V. K. raštų $1.44
Cleveland, O., 47 kp., per J. Jaconį $2.25

Imperfect in original

St. Charles, Ill., pav. M. Tarabildas ..... .60
West Pullman, Ill., nauja kp., per J. Ruškį $1.20
Westville, Ill., 78 kp., per E. Zanevskį $1.20
Westville, Ill., apd. V. K. r. .85
Hamilton Ont., Canada, pav. F. Susis ..... .60
Indiana Harbor, Ind., nauja kp., per B. Jasiulį $6.60
Indiana Harbor, Ind., apd. V. K. raštų $4.20
Meriden, Conn., 45 kp., per K. Liutkų $1.50
Meriden, Conn., apd. V. K. r. $2.52
Coaldale, Pa., pav. K. Vailionis su apd. V. K. raštų $1.44
Duquesne, Pa., nauja kp. su apd. V. K. raštų, per K. Savicką $4.08
Brooklyn, N. Y., pav., P. Stankevičienė su apd. V. K. r. $2.04
Kenosha, Wis., pav. K. Brazevičia ..... .60
Baltimore, Md., 11 kp., per S. Urlakį $9.60
Baltimore, Md., apd. V. K. r. $6.72
Hartshorne, Okla., 59 kp., per N. Vengrinaucką $6.00
Chicago, Ill., 2 pav., per A. Žalį $1.20
Harrisburg, Ill., 5 pav., per J. Petrevičių $3.00
Seelyville, Ind., pav., P. Žalnieraitis ..... .60
Portage, Pa., 64 kp., per S. Savicką $1.80
Frackville, Pa., pav., M. Sanday ..... .60
Cambridge, Mass., 2 pav., per J. Plokštį $1.20
Toronto Ont., Canada, per V. Jusaitį $1.20
Benld, Ill, 76 kp. per T. Danelevičių ..... .60
Benld, Ill., apd. V. K. raštų .84
Pittsburg, Pa., 9 kp., per J. Kažlauską $12.65
Edwardsville, Pa., 29 kp. per J. J. Vaškevičią $6.90
Edwardsville, Pa., apd. V. K. raštų $5.88
Du Bois, Pa., 67 kp., per J. Valionį ..... .60
Stoughton, Mass., pavien. M. Mockevičius ..... .60
E. St. Louis, Ill., apd. V. K. raštų D. Milius ..... .85
Webster, Mass., pav. su apd. V. K. raštų A. Kaunas $2.04
S. Chicago, Ill., 33 kp. apd. V. K. raštų, per A. Kelmienę $1.45
Cleveland, O., pav. su apd. V. K. raštų S. Šliakis 1.44
Boston, Mass., 2 pav., su apd. V. K. raštų, per F. Bagočių $2.88
Mahanoy City, Pa., 8 kp., per J. Overaitį ..... .60
Chicago, Ill., 37 kp., per F. Juozapaitį $2.40
Chicago, Ill., apd. V. K. r. .85
Oregon City, Oregon, pav. M. Jenukaitis ..... .60
Shaft, Pa., nauja kp., per F. A. Tareilą $3.00
Wilburton, Okla., 86 kp., apd. V. K. raštų, per J. Kuciną $3.36
Pana, Ill. ,nauja kp., per J. Dilbaitį $1.20
Philadelphia, Pa., pav., A. Balčiunas ..... .60
Kaunas Lietuva, pav. J. Vokietaitis ..... .51
Kevanee, Ill., pav. J. Karo .60
S. Chicago, Ill., 33 kp. per S. Kvietkauską $1.20
Gardner, Mass., pav. T. J. Kučinskas su apd. V. K. r. $1.44
Chicago, Ill., 22 kp., per P. Žmuidzinavičią $6.60
Chicago Ill., apd. V. K. r. $6.72
New Haven, Conn., apd. V. K. raštų, per J. Butkų ..... .84
De Lancey, Pa., apd. V. K. raštų A. Merkevičius.... .84
Burnside, Ill., pav. su apd. V. K. raštų V. Tulauskas.. $1.44
S. Chicago, Ill., 33 kp., per S. Kvietkauską $1.80
Chicago, Heights, Ill., pav. K. Kinderis ..... .60
Benld ,Ill., 76 kp., per J. Guzevičia ..... .60
Athol, Mass., 73 kp., per J. D. Taunį $2.40
Cuoddy, Pa., nauja kp., per J. Kunieką $6.00
Joliet, Ill., 42 kp., per P. J. Ambrozaitį $5.20
Scranton, Pa., pav. M. Natkevičius ..... .60
Forest City, Pa., 82 kp. su apd. V. K. raštų, per A. Juozapaitį $2.52
Scranton, Pa., 56 kp., per V. K. Račkauską $2.40
Scranton, Pa., apd. V. K. r. $2.52
Chicago, Ill., pav. su apd. V. K. raštų V. Bruknis.... $1.44

raštų S. Grušaitis ..... .84
Philadelphia, Pa., 74 kp., per J. Jurčukonį $2.40
Philadelphia, Pa., apd. V. K. raštų $1.68
Chicago, Ill., 28 kp. per, J. Biežį $19.20
Chicago, Ill., apd. V. K. r. $11.76
Chicago, Ill., 22 kp., per J. Biežį $2.40
Chicago, Ill., apd. V. K. r. $1.68
Valparaiso, Ind., 13 kp. ir apdarams V. K. raštų $1.44
Brooklyn, N. Y., 3 kp., per J. J. Paukštį $43.30
Brooklyn, N. Y., apd. V. K. raštų $5.04
New Britain, Conn., 23 kp., per M. J. Čeponį $1.20
Chicago, Ill., 22 kp., per P. Žmuidzinavičią $10.20
Chicago, Ill., apd. V. K. r. $2.52
Tacoma, Wash., pav. su apd. V. K. rašt. V. Grikietis $1.44
Grand Rapids, Mich., 58 kp., per J. Dantą $2.40
Grand Rapids, Mich., apd. V. K. rašt. ..... .84
Philadelphia, Pa., 4 kp., per J. Juodžiukiną $6.00
Girardville, Pa., nauja kp., per F. Levicką ..... .60
Girardville, Pa., apd. V. K. rašt. ..... .84
Pocahontas, Ill., pav. J. Samuolis ..... .60
Plymouth, Pa., J. Simanavičia .60
Paryžius, Francija, nauja kp., per B. K. Balevičią $7.20
Maskva, Rusija, pav., J. Jananis ..... .44
Scotland, Glasgow, pav. J. Varno $1.00
Valparaiso, Ind., K. Šeštokas .60
Likučiai 42 kp. ..... .20
Brockton, Mass., 85 kp., per J. Vaičiuną 6.60
Brockton, Mass., apd. V. K. raštų $12.60
New York & Brooklyn, 3 kp. apd. V. K. rašt. Norvidą .84
Chicago, Ill., 22 kp., per A. Šliakį $3.00
Chicago, Ill., apd. V. K. r. $3.36
Denver, Colo., pav. G. Martinas $1.20
Johnston City, Ill., apd. V. K. rašt., per J. Laukį .. $2.52
Brainerd, Min., J. Kvailaitis su apd. V. K. rašt. $1.40
Worcester, Mass., J. Kavaliausas apd. V. K. rašt. .84
Montéllo, Mass., P. Miškinis apd. V. K. rašt. ..... .84

Metinės duoklės ir apdarams V. Kudirkos rašt. pribuvo nuo 10 d. gruodžio 1909 m. iki 1 d. vasario 1910 metų.... $1.136.28
Aukos V. Kud. rašt. išleidimui:
Chicago, Ill., Dr. Zimontas $5.00
Cliffside, N. J., M. M. Mažeika ..... .40
Racine, Wis., A. Bubelis.. .56

Viso labo pribuvo V. K. r. $5.96
Metinės duoklės viso labo $1.136.28

Viso labo nuo 10 d. gruodžio 1909 m. iki 1 d. vasario 1910 metų $1.142.24
Išmokėta T. M. D. reikaluose:
Otto v. Mauderodei už spaudą V. Kudirkos rašt. $239.35
Pačto ženkleliai ir siuntimas pinigų iždininko $2.50
Atmokėta 3 kp. komisijai už 1909 metus $1.80
Otto v. Mauderodei pagal kontraktą už spaudą rankpinigiai apdarams V. K. rašt. $597.00

Išmokėta viso labo nuo 10 d. gruodžio 1909 m. iki 1 d. vasario 1910 m. $840.65
Buvo pas iždininką T. M. D. pinigų iki 10 d. gruodžio 1909 m, žiurėk "Lietuvoj" 1910 m 1.938.51
Nuo 10 d. gruodžio iki 1 d. vasario pribuvo .. $1.142.24

Viso labo $3.080.75
Išmokėta T. M. D. reikaluose iki 1 d. vasario $840.65

Visas turtas T. M. D. iki 1 d. vasrio 1910 m. $2.240.10
Iš šitos sumos yra geležinio kapitalo ant T. M. D. vardo pagal seimo nutarimą $112.86
T. M. D. iždininkas,
A. J. Povilaika.

P. S. 10 num. "Lietuvos" apyskaitoje T. M. D. mano yra paduota iš Pittstono 10 kp. gauta 2.60, per p. J. Vaškevičią. *Turi būti* gauta per Jurgį Kazakevičią.

Patėmyjimas. Jeigu neklystu. Centro iždininkas, pagal II T. M. D. susivažiavimo nutarimą, tuojaus po seimui atskyrė 10% nuo tuom laiku ėsančios T. M. D. iždė sumos ir padėjo atskiriai ant nuošimčių kaipo "T. M. D. nevartojamą (geležinį) kapitalą", iš ko šiądien ir pasidarė $112.86. Reik vienok atminti, jog į šitą sumą nepriskaityta dar 10% nuo įplaukimų Centro iždan po II T. M. D. susivažiavimui.

B. K. Balevičius.

P. S. Dėlei ilgumo šitos atskaitos visi kiti raštai ir Centro sekretoriaus surašas naujų narių tilps sekančiam numeryj.

B. K. B.

AUKOS IŠGUITINIUI SIBERIJON IR CHERRYES LIETUVIAMS.

Laikytame susirinkime 30 d. sausio 1910 m., 20 kp. T. M. D. Clevelande, O. aukavo: Jonas Plarpa, Jonas Gritė, Stasys Simonas po 50c.; Stasys Palionis, Motiejus Radževičius, Pranas Janušaitis, Kazys Saimonas, Konstantas Varekojis, Pranas Žibinas, Jonas Augštikalnis, Antanas Kranauckas, Martinas Navickas, Vincas Juozaponis, Jonas Klimavičius, Margarieta Bagdžiunaitė, Juozas Kareiva, Povilas Šukis po 25c.; Kazys Gudys 35c.; Tadas Naura 20c.; A. Kapalinskienė 15c.; Amilija Urbanaitė, Juozas Žalionis, Jonas Vaišvila po 10c. Viso $6.00. Skiriame pusiau: Išguitiniui Siberijon ir Cherryes lietuviams. Visiems aukavusiems T. M. D. 20 kuopos nariams ištariu ačiu vardan Komiteto.

Jonas P. Gritė.

IŠ VISUR.

|| Siberijoj, Kamčatkoj, 34 žmones laukė garlaivio, su kuriuom norėjo pietų link keliauti. Garlaivys ne atėjo, tai žmonės užsimanė eiti į Petropavloską. Bet ten atėjo tik dalis su nušalusioms kojoms ir rankoms, kelionėj 11 žmonių su visu sušalo.

|| Išpaniškas randas leido vėl atidaryti visas uždarytasias laisvamaniškasias mokyklas. ....

|| Upės Elbos įtakoj, netoli Glueckstadt, Vokietijoj, susimušė švediškas laivas "Annie Was" su vokišku "Susanna". Švediškasis laivas paskendo; teipgi ir šeši jo įgulos vyrai prigėrė.

|| Garsus norvegiškas raštininkas Bjoernsterne Bjoernson mirtinai apsirgo; nėra vilties, kad galėtų pasitaisyti; laukia jo mirties.

|| Meksike, anglių kasyklose Las Esperanzas atsitiko dujų explioziją, kurios daug darbininkų tapo užmuštų. Ištraukė 68 negyvus ir 8 sunkiai sužeistus. Minėtose kasyklose dirbo mexikonai ir japonai.

|| Vokeiitjos ciesorius, sušelpimui nuo tvanų nukentėjusių prancuzų iš savo kišeniaus davė 5000 dol.

|| Smarki vėtra užklupo išplaukusius žvejoti norvegiškus žvejus ir paskandino 9 laivelius su 40 žvejų.

|| Išpanijoj suėmė ir pasodino kalėjiman dvarponį kunigaikštį Benevente, kadangi jo dvare rado dirbtuvę netikrų pinigų ir daug netikrų pinigų.

Iš Chicagos Lietuvių Gyvenimo.

6 d. vasrio, Hull House teatre, Dramatiškas Ratelis L. S. S. vaidino dvi komediji: "Ameriką Pirtyje" ir "Dėdė Atvažiavo". Siodvi komedijėlės jau buvo porą sykių pirmiaus Chicagoje vaidinta, todėl jau žinomos. "Amerika Pirtyje" tai yra musų pirma ir geriausia originališka komedija; "Dėdė Atvažiavo" yra vertimu.

"Amerikoj Pirtyje" lošė: B. Vaitiekunas — Bekampį; M. Dundulienė — Bekampienę; M. Simoškiutė — Dunduliutę Agotą; J. Sankunas — Vincą-siuvėją; M. Kazėnas — gaspadoraitį; N. N. — Faibčiką.

Lošimas nusidavė gerai, nes lošėjai buvo gerai nusimananti mylėtojai-artistai. Žymiausioj rolės lošėjas (Vinco-siuvėjo) J. Sankunas, atlošė teip gerai, jog geriau terp lietuvių niekas ir neatlošė. Teipgi gerai atlošė N. N., Dundulienė ir Kazėnas. Tik vienai Simoškiutei truko veiklumo ir gyvumo.

Kom. "Dėdė Atvažiavo" lošė: T. Dundulis — Vingyrą, N. N. — jo brolvaikį, B. Vaitiekunas — Jurgį Spurgį, M. Dundulienė — O. Garnienę, O. Čepaičiutė — jos tarnaitę.

Lošimas teipjau nutiko gerai, nors artistai kaip ką truputį perdėjo, bet tas komediją nesugadino, tik daugiau humoro pridėjo. Reališkiausiai atlošė p. N. N. Vingyro brolvaikį artistą. Tas buvo tikru pasigėrėjimu: artistiškas, manantis, vikrus, gerai išrodantis ir gerai lošiantis. B. Vaitiekunas atlošė labai juokingai paiko raštininko rolę, o T. Dundulis labai pikto dvarponio rolę; bet nutiko puikiai. Geraĩ reališkai atlošė M. Dundulienė ir O. Čepaičiutė.

Abelnai pasakius, tos dvi komedijėlės Chicagoj, o gal ir kitur Amerikoje, geriaus nebuvo atloštos, nes geriaus nei negalėjo buti atloštos.

Žiurėtojai smagiai prisijuokė, kiek tik kuriam tiko. Tai pagirtinas dalykas, nes juokai ir smagumo valanda yra svarbioms dvasios ir kuno gyduolėmis. Bet žiurėtojų buvo ne daug, gal nesitikėjo to, kas ten buvo, o kiti, rasi, nenorėjo antrą sykį tas pačias komedijas matyti.

Na, lauksime ką daugiaus tas musų Dram. Ratelis parengs. Kad Chicagos lietuviai dar labiaus pageidautų (t. y. — kad skaitlingiaus lankytųsi) į gerai atlošiamus perstatymus, tai nebutų ką abejoti, kad šis Ratelis pavirstų į tikrai profesijonalinių artistų musų taušiško teatro ratelį. *Jonas Viskas.*

Pereitos subatos vakarą buvo parengtas "Aušros" Draugijos šeimyniškas vakaras. Susirinko parinkta publika, vyrų ir moterų. Moterys turėjo valgius, o vyrai juos iš aukcijos turėjo pirkti ir nusipirkęs, turėjo draugystę merginos ar moteries, kurios gurbutį su valgiais pirko. Paskui buvo šokiai, kurie traukėsi iki 3 val. ryto. Susirinkę, tikimės ne rugojo, nes laikas linksmai praėjo, o kas svarbiausia, kad ir moksleiviai, taigi "Aušros" fondas pelnė su viršum 60 dol. Vertėtų tankiau tokius vakarus rengti.

K. Gugio vaakrinė mokykla, Švento Jurgio lietuviškos parapijos salėj likosi atidaryta 1 d. rugsėjo pereitų metų. Norėta buvo iš pradžių parengti ir vasarinius amatų kursus, bet dėl pinigų stokos tas padaryti nebuvo galima. Iš pradžių mokyklą lankė ne mažai mokinių, bet pradėjus darbams eiti geriau, mokytiesi truko laiko, reikėjo dirbti, kitiems nubodo, bet netruksta ir tokių, kurie tvirtai mokyklos laikosi. Todėl mokykla bus uždaryta neankščiau 20 d. kovo. Kitą metą, jeigu tik atsiras norinčių mokytiesi ir jeigu bus pinigų, o tas paeis nuo kunigo Kriaučiuno, kaip sako K. Gugis, bus atidaryta vakarinė amatų mokykla.

NAUJI RAŠTAI.

"Laisvoji Mintis", mėnesinis iliustruotas mokslo ir literaturos laikraštis, leidžiamas Bendrovės "Laisvoji Mintis", Scranton, Pa. Redakcijos antrašas: "Laisvoji Mintis", 1102 Blair ave., Scranton, Pa. No 1.

Šitam sansiuvinyj telpa straipsniai: Giordano Brumo, Račkausko eilės "Laisvė ir Mintis". Kas dabar iš eilės neteks gyvasties už moksląʔ Didelės vertės prof. Dragomanovo raštas—Rėjus ir pažanga, Haleyo kometą. Račkausko vaizdelis Girnikas - Pašakarnis. Eilės Račkausko Nemiegok. Jovaro—Nors truksta krutinė. Michel Servetus. Dr. Sliupo raštas: Pirmutiniai lietuviški spauzdiniai Amerikoj. Recenzijos: Gabrio "Skaitymo knygos", Račkausko, "Eilėmis ir proza", Tananevičiaus, "Trumpa lietuvių kalbos gramatika". Smulkios visokios žinios.

Sveikata. "Lietuvos Ukininko" traiedas. Difteritas, parašė Dr. K. Grinius. Telpa čia praktiški patarimai, ką daryti susirgus difteritu. Patarimai ypač naudingi moterims.

Ateities surėdymas. Pagal A. Bebelį, parašė Z. Aleksa. Išleista "Kovos" 46 pusl. Philadelphia, Pa. 1909 m.

Lietuviška muzika Ceslovo Sasnausko, Peterburge.

V. Vaisinga Žemė. Sutaisyta vienam balsui, fortepijonui pritariant.

VI. Ta pati daina mišrieins balsams a capella.

VII. Skuėk prie kryžiaus, vienam balsui, pritariantfortepijonui arba vargonams.

VIII. Senutė musų motinėlė, Liaudies dainos keleriems maišytiems balsams.

IX. Karvelėli, Liaudies dainos keleriems maišytiems balsams.

X. Tu mano motinėlė, Liaudies dainos keleriems maišytiems balsams.

XI. Lėkk sakalėli, Liaudies dainos keleriems maišytiems balsams.

Redakcijos atsakymai.

Plungės Vincui. Juk tai biografija, o už jų talpinimą pats Tamsta laikraščius peiki. Iš tikro biografijos ypatų laikraščiams netinka.

Stankunui. Tvanai Prancuzijoj užgimė, kaip visada, nuo lytų ir tirpstančio sniego. Jeigu kun. Petraitis išrado kitokias priežastis, tai jo pareiga buvo tas priežastis paaiškinti. Prancuzijoj tvanai ir bažnyčių nedėlenkė, ir Paryžiuj ne viena bažnyčia buvo užlieta.

REIKALINGAS
Raidžių rinkėjas (zeceris) į "Lietuvos" spaustuvę. Tegul atsišaukia tiktai pirmos kliasos rinkėjas ir drukorius.

APGARSINIMAI.

GERIAUSIAS MOKYTOJAS.

Senas priežodis sako, jog patyrimas yra geriausiu mokytoju. Mes mokinamės patyrimais. Jeigu mes patys neturėjome niekur progos gauti patyrimą, mes pasimokiname iš patyrimų kitų žmonių. Jeigu visi kiti su tuo sutinka, jųs jų nuosprendį primsite teisingu. Jeigu tamstai neteko vartoti Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Elixiro laike skilvio ir kuno silpnumų, mes tamstai nurodome tukstančius kentėjusių, radusių patyrimą, kurie šią gyduolę pripažysta tokiuose atsitikimuose geriausia. Vartoti ją teip greitai, kaip pajusi savo skilvio neveiklumą, apetito menkumą ir nervų silpnumą. Vartok jį esant diegliams, nusišaldymui, priklumui, vėmimui. Vartok jį kuomet pasijusi nesmagiu, nervišku ir lengvai nuilstančiu. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Lietuvių Ratelio Skaitykla
3149 So. Halsted St.
Buva atdara:
Utarninkais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Ketvergais nuo 7 iki 9 val. vakare.
Subatomis nuo 7 iki 10 val. vakare.
Nedėliomis nuo 3 iki 6 po pietų.
Skaitykios Užveizda.

Teatras ir Balius.

Chicago. Latvių Socijalistų Partijos Teatrališkas Ratelis Chicagoje parengia Teatrą ir Balių C. S. P. S. svetainėje, 1126 W. 18 st. arti Center ave., nedėlioje, 13 d. vasario, 1910 m. Prasidės 3:30 val., po pietų. Durys atsidarys 2:30 val. Tikietai 35c. Lošime dalyvauja geriausieji Latviai artistai. Kviečiami visi lietuviai ateiti į šitą teatrą ir balių, o užtikriname, kad niekas nesigailės.

Komitetas.

Nauja Chicagoj, Bridgeporte, Draugystė.

Sausio 1 d., 1910 m., susitvėrė nauja tautiška draugystė, po vardu "Lietuvos Mylėtojų Dr-stė". Mėnesiniai susirinkimai atsibuva kas antrą nedėlią po pirmam. Užprašome visus lietuvius prisirašyti. Įstojimas į draugystę tiktai $1.00. Susirinkimai atsibuva 3338 Auburn Ave. Vasario 6, 1910 m. buvo susirinkimas ant kurio buvo išrinkta sekanti administracija: Prezidentu — Jonas Norvaišas; Vice-Prezidentu — Vincentas Vabalas; Sekretorium — Antanas Kasperavičia; Finansų Sekretorium— Kazimieras Lukšas; Kontroliniu Sekretorium — Stanislovas Baldzeris; Kasierium — Petras Adomaitis; 1-mu Vėdo Globėju — Petras Daukšas; 2-ru Vėdo Globėju — Pranciškus Kiaunė.

Pajieškojimai.

$15 DOVANU!

$15 dovanų gaus tas, kuris paduos dabartinį tikrą adresą Mikalojaus Wallasino, kuris teipgi vadinasi Niek Walsh. Jis yra dirbęs foundrėse, geležkelių šapose ir ant farmų. Yra apie 30 metų amžiaus, neperseniai gyveno Chicagoje ir Libertyville, Ill. Jis yra labai reikalingas kaipo liudininkas vienoje provoje ir todėl kas paduos jo adresą arba jis pats atsišauks, gaus pažadėtas dovanas. Žinias malonėkite suteikti šiuo adresu:
D. L. P. Cutrl 3344 % "Lietuva"
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažystamos Zuzanos Stošitės, paeina iš Kauno gub., Seredžiaus parap., Motiškių kaimo. Apie 8 metai kaip Amerikoje. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Frank Gudžiun
Box 38, Hardwick, Mass.

Pajieškau savo sunaus Vladislovo Sakavičiaus, paeina iš Kauno gub. ir pavieto, Eirogalos miestelio. Apie 4 metai atvažiavo iš Lietuvos į Great Falls, Mont. Trys metai kaip apie jį jokios žinios nėra. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Mariana Sakavičienė
2513 — 107 st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolį Franciškų Urbanavičių, 30 m. amžiaus, 3 metai Amerikoj; paeina iš Juodižų sodž., Triškių par., Šiaulių pav., Kauno gub.; pirm metų gyveno Chicagoj ir išvažiavo nežinia kur. Kas apie jį žinote ar jis pats malonės duoti žinią adresu:
Agnieška Urbanavičaitė
3315 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Pajieškau Onos Širočiutės; paeina iš Suvalkų gub., Seinų pav., Bersninkų par., iš Akmenės. Girdėjau gyvena kur apie Pittsburgą, Pa. Turiu pas ją labai svarbų reikalą. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Mr. Širotis
P. O. Box 233, Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo pusbrolio Petro Logaucko ir savo seno draugo Petro Wiembres; gyvena Chicago, Ill. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Jos. Borza
P. O. Box 358, Harrisbury, Ill.

Pajieškau savo švogerių Petro ir Jurgio Grigaliunų. Jiedu gyveno apie Pittsburgą, Pa. Jiedu patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Joe Powell
508 Banks Ave., Superior, Wis.

Pajieškau Jono Abromaučios; paeina iš Kauno gub. ir pavieto, Panevėžio sodžiaus. Girdėjau gyvena Chicagoj. Teipgi pajieškau Kastancijos Puslukės, iš tos pat gubernijos ir sodžiaus; paskiausią žinią nuo jos gavau iš New Yorko pernai. Jiedu patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Vladas Savickas
623 W. 11 st, Erie, Pa.

Pajieškau savo tikro pusbrolio Juozapo Januškos; paeina iš Panevėžio pav., Pampių par., Maliuno dvaro. Aš Mikolas Narbutas, iš Panevėžio pav., Pašalotų par. Meldžiu atsišaukti tokiu adresu:
Mike Narbutas
829 — 33rd Place, Chicago, Ill.

Pajieškau savo pažystamų Marijonos Burduliutės, Suvalkų gub., Kalvarijos pav., Rudaminos par., Išlandžių kaimo; koki 3 metai kaip Amerikoj. Petro Pranckuno, paeinančio iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Naujikų sodž., Svedasų parap.; kaip. važiavo Amerikon, jam buvo nesveikos akys, tai nuvažiavo į Argentiną; jis gyveno Buenos Aires, Calle Flarida, No. 735 Missler. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Joseph Brakne
3 Widman st., Rochester, N. Y.

Pajieškau savo švogerio Juliaus Fiserio ir Juozapo Paznokaičio ir Mikolo Cecencavo. Mano švogeris apie 20 metų Amerikoj. Jie visi paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko vol., iš Skirsnemūnės miestelio. Turiu labai svarbų reikalą prie Juliaus Fiserio; jis pirmiaus gyveno Philadelphijoj, Pa.; girdėjau buk miręs, nežinau ar tiesa. Kas apie juos žino, ar jie pats malonės duoti žinią adresu:
John P. Pohl
4 Schrepels Place, So. Boston, Mass.

Pajieškau savo dviejų pusbrolių — Augusto ir Fridriko Lipkų ir pusseserės Onos Lipkytės; visi trys paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Jurbarko par., Banzinų kaimo. Pajieškau pusbrolio Antano Skamarako, iš Suvalkų gub., Karališkių kaimo. Neseniai pribuvau iš Lietuvos, norėčiau susižinoti su tamstomis. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
K. Lenktaitis
681 Hyde Park Ave., Hyde Park, Mas.

Pajieškau savo tėvo Kazimiero Tarvainio ir dėdės Jono Tarvainio; paeina iš kaimo Paskirtinio, Vyduklės par., Raseinių pav., Kauno gub. Apie 18 metų Amerikoj; pirmiaus gyveno Chicagoj. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią:
Kazimieras Tarvainis
239 Parker St., Scranton, Pa.

Pajieškau savo draugų Juozapo Norkaus, Kazimiero Stankaus ir Antano Jokubausko; visi Kauno gub., Raseinių pav., pirmas iš Varnių miestelio, antras Laukavos parap., o trečias Kaltinėnų parap. Turiu pas juos svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Petras Liutkus
Box 61, Minden, W. Va.

Aš Petras Jadgudis pajieškau savo pusbrolio Petro Mažuikos; Dukurnių sodžiaus, Papilio par., Kauno gub. Jau nietai praėjo kaip jis išvažiavo iš Des Moines, Iowa, į Kansas City Kansas. Labai norėčiau apie jį dasižinoti. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Peter Judis
Stockwells Camp 1, Roquiam, Wash.

Pajieškau Adomo Triupo; ženotas; pirmiau gyveno Opallen 1401 7-th st., St. Louis, Mo. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
George Butkevicz
Coal Creek, Colo.

Pajieškau savo draugo Lepnardo Šimeno; Kauno gub., Cedjošių vol., Sumeniškių par., Miliunų sod.; 3 metai kaip Amerikoj; išvažiavo į malnas iš Chicagos. — Pajieškau savo giminaitės Monikos Bruzgulytės iš Kvietkų par., Gikionių sodž., Kauno gub. Girdėjau kad gyvena Clevelande, Ohio. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Petras Urbis
1618 S. Union St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Liudviko Gadliauskio; paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Darbėnų vol., Lazdininkų kaimo; 4 metai Amerikoj. Jeigu kas apie jį žinotų, arba jis pats, teiksis man pranešti, nes turiu daug svarbių reikalų prie jo. Antrašas:
Jos. Gadlauskas
336 W. 111 st., Kensington, Ill

Pajieškau Blažio Matausio; jis paeina iš Vilkmergės pav., Anykščių par.; metai kaip Amerikoj; pirmiaus jis gyvenė Jersey City, N. J. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Klemensas Jasavičius
Box 36, Tacoma, Wash.

Pajieškau savo švogerio Ignaco Pauliko; pirmiau gyveno Lafayette, Colo. Paeina iš Kauno gub., Raselnių pavieto, Šviekėnos parapijos. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:
Paul Shadis
P. O. Box 372, East Chicago, Ind.

Aš Juzėnė Kabluka pajieškau Viktorijos Dalangaskienės ir Stanislavo Siksnis; abudu iš vienos vietos: Notiniškių kaimo, Šiaulėnų parapijos, Šiaulių pavieto, Kauno gub. Jie iškeliavo trys į Ameriką 4 d. lapkričio, 1908 m., jie ant rubežiaus mane nuskaudė turtu ir vyras pasidavė vardu Smula Sikna. Jisai yra 27 metų, juodų plaukų, didelių akių, 5 pėdų augščio; moka kelias kalbas. Jisai vedęs Salomiją Bodreckiutę, bet palikęs ją Lietuvoje išbėgo Amerikon su vedusia motere Dalangaskiene. Moteris, V. Dalangaskienė, 28 metų, pilkų akių, dešinios rankos vidurinis pirštas trumpesnis. Išvažiuodama pasiėmė su savim dviejų metų vaiką. Mykolo vardu; mėlynų akių. Kas duos apie šitą porą atsakančias žinias, tam bus suteiktas geras atlyginimas. Malonėkite rašyti adresu:
Juzėnė Kabluka
315 Washington st., New Britain, Conn.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda labai geroje vietoje, kur galime padaryti gerą gyvenimą — bučernė ir groserne. Taigi, jeigu nori padaryti gerą gyvenimą, atsišauk pas:
J. Sakalauskas
3440 So Mongan st., Chicago, Ill.

Parsiduoda Hotelis ir Saliunas, pulkiai įtaisyti, ant geros gatvės. Parsiduoda pigiai. Biznis geras. Dasižinokite pas:
Wm. Shugg
246 E. Broad st., Tamaqua, Pa.

Už $1.00 gausi 10 tuzinų gražiausių popierų, 38 gatunkų su gražioms dainelėms ir pulkioms kvietkoms: bei konvertais. Teipgi ir visokių knygų ir popierų katalioga siunčiu už 4c stempą. Reikalauju pardavėjų ir duodu gerą pelną.
M. Zukaitis
227 E. Main st. New Britain, Conn.

Parsiduoda Saliunas

Iš priežasties nesveikatos parsiduoda saliunas, geroje vietoje, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje; priešais Crane's dirbtuvę. Kreipkitės šiuo adresu:
Joe Smith
1312 So. Canal st., Chicago, Ill.

Parsiduoda Spaustuvė.

Naujai įtaisyta gera spaustuvė parsiduoda labai pigiai. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja kitan miestan. Atsišaukite greitai adresu: 946 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Broliai témikykite, skaitykite ir neužmirškite.

Parsiduoda daili farma, 80 akerų žemės. Pusė dirbamos žemės, o kita pusė miško, beržyno su gero ganyklą. Žemė gera, viskas auga. Visos triobos naujos, su naujausiais įtaisymais; pastatytos labai dailioje vietoje prie grażaus ežerėlio. Pusė mylios nuo mokyklos; keturios mylios nuo fabriko lentų piovyklos; keturios mylios nuo geležinkelio arba miestelio; lietuvių apgyventa vieta. Ant farmos yra pora gražių arklių, penki raguoti galvijai. Visi pataisymai, mašinos ir viskas kas reikalinga prie geros ukės. Farma verta penkių tukstančių, bet parduosiu už keturis tukstančius, arba išmainysiu Chicagoje ant namo. Priežastis pardavimo — mano moteris nenori gyventi ant ukės. Iki kol buvau nevedusiu — viską susitaisiau gyvenimui, o dabar esmi priverstas parduoti ar išmainyti. Norinti daugiau dasižinoti, malonės rašyti adresu:
J. Rahinski
1818 Odgen ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI ARBA ISRANDAVIMUI.

7 kambariai užpakalyje krautuvės kambario; vienų lubų plytinis namas ,teipgi pardavimui arba išrandavimui. Parsiduoda dėl savininko ligos. Kreipkitės antrašu: 3612 Wallace st., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI NAMAS IR GROCERNĖ SU BUČERNE.

Galima pirkti vien biznį, be namo. Randasi lietuvių ir lenkų ap ventoje apygardėje. Biznis nuo senai išdirbtas ir gerai eina. Pardavimo priežastis — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Atsišaukite adresu:
J. Jonikaitis
4330 So. Wood st., Chicago, Ill.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HA STED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonėms pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicagos nuo mažiausios iki didžiausios sumos.. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o męs tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių.

ŠITA BANKA taipgi priima užčėdyjimui pinigus nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonėms skryneles (Boxes) pasidėjimui pinigų už $3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali priljsti.

ŠITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokėjimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o męs tau surasime tą ką norėsi ir ką jieškai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir naminius baldus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taigi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda Šifkortes visų linijų ir siunčia pinigus į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o męs su noru išklausysime Jųsų reikalus ir jeigu bus galima, męs juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Musų Banka yra atdara priėmimui, išmokėjimui ir siuntimui pinigų ir Šifkorčių kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandai vakaro, o nedėldieniais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandai vakare.

Olszewskis pats Bankoje buva šiose valandose:
Šiokiomis dienomis:
Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandai vakare
Nedėldieniais ir šventomis dienomis:
Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandai po pietų.
Panedėliais:
Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandai po pietų ir
Nuo 8 iki 9 valandai vakare.

Norintieji su patim Olszewskiu asmeniškai (asabiškai) pasimatyti malonės kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie musų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI
3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL

Reikalavimai.

Reikalaujame daug gerų kriaučių prie siuvimo moteriškų drabužių. Reikalaujame tokių, kurie gali gerai siuti rankomis ir mašina, o teipgi ir tokių, kurie norėtų išmokti siuvimą. Reikalaujame labai daug darbininkų, nes padidiname dirbtuves. Teipjau reikalaujame vieno vyro, kuris gerai suprastų siuvimo darbą kaipo užžiurėtoją. Mokėsime geras algas atsakantiems darbininkams. Atsišaukite ofisan:

Paul Strauss & Co.
1427 W. Harrison st., Chicago, Ill.

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rųšių ir taip kad gali drasiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka valkščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, 1900 Union street, kampas 19tos, arti Halsted street. Mokinama kas utarninkas, seredos ir pėtnyčios vakarais. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokt šokius, kad ateitų ant sekančio adreso:

2124 So. Halsted st.

Ofisas ant 3-čių lubų. Atdaras nuo 5 iki 8 val. vakare, nedėliomis, panedėliais, ketvergais ir subatoms. Mokina visokius šokius: Buck, Skirt, airišką Jig, španišką Clock, Sand Jig, Straight Jig ir kitus.

Ant Išmokesčio.

Pas mane galite gauti lengvomis mėnesinėmis išmokestimis gryno auksso laikrodėlius, lenciugėlius, spilkas, deimanto ir aukso žiedus ir tt. Apsieiname su kiekvienu kuoteisingiausiai. Prisiųsk savo adresą ir už 7c stempą, o gausi milžinišką katalogą, iš kurio galėsi išsirinkti kas tau patiks. Rašyk tuojau, nes daugiau gal negarsinsime:

John Morris
P. O. Box 123, Warsaw, N. Y.

Biznieriai.

2 lubų murinis namas po No. 3214 So. Halsted st., liko pasamdytas amerikonui biznieriui. Jųs gi galite dar jį nuptrkt už pigią kainą. Nelaukite pakol kainos ant Halsted st. pakils teip augštai kaip pakilo ant State st., Milwaukee ave. ir kitų biznio kėtųjų. Pirkite pakol gausite pigiai.

A. OLSZEWSKI
So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pavasaris.

Pavasaris yra atsakančiausiu laiku pirkimui namų. žiemos laike mažai kas perka namus, nes ir išeiti šalta, ir sunku viską gerai apžiurėti. Dėlei tos tai priežasties žiemos laike paprastai prisirenka daugiausia gerų namų pardavimui, kuriuos galime pirkti tankiai ant lengvų, kiekvienam prieinamų, išlygų. Tokiu budu ir mes turime dabar kelis namus tikrai gerus, kuriuos parduosime už neapsakytai pigias kainas, už labai mažą įmokestį iš kalno. Todėl, kas mano pirkti sau namą, tegul pasikubina ateiti į musų ofisą ir pasinaudoti iš geriausios, tankiai vienatinios progos, įgijimo gero namo pigiai.

Šiai sanvaitei mes paskiriame pardavimui kelis namus, atgabenančius nuo 8 iki 16 procentų gryno pelno. Jeigu turi sutaupintų kelis šimtus dolerių, tai nelaikyk juos bankoje už 3%, kadangi gali gauti nuo 8 iki 16% už tuos pačius pinigus ir but pats sau bankierium.

Štai keli namai, kuriuos norime parduoti šią sanvaitę:

4) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimai po 4 kambarius. Lotas 30½x147 pėdas. Kampinis. Randos neša $480 į metus. Visi iškaščiai $55 į metus. Iš kalno reikia įnešti tiktai $1200. Kaina ..... $3.750.

17) 2 lubų pulkus muro ir medžio namas, 2 pagyvenimai po 6 kambarius su maudykloms. Staldai naujі. Lotas 25x125. Randa $420 į metus. Visi iškaščiai $42 į metus. Iš kalno reikia įmokėti $1500. Kaina $3.000.

29) 2 lubų muro ir medžio namas, 3 pagyvenimai 1-4, 2-3 kambarius. Lotas 25x52. Randa $228 į metus. Visi iškaščiai apie $28 į metus. Iš Kalno reikia įmokėti $500. Kaina ..... $1.500.

30) 4 kambarių, geras medinis namelis. Randa $120 į mteus. Lotas 25x52. Visi iškaščiai apie $20 į metus. Iš kalno reikia įmokėti tik $300. Kaina ..... $1.000.

37) 2 lubų medinis namas, 4 pagyvenimai. Lotas 25x125. Rada $540 į metus. Visi iškaščiai apie $60 į metus. Iš kalno reikia įnešt apie $1400. Kaina ..... $2.700.

63) 9 kambarių pulkus medinis namas, 2 pagyvenimai. Lotas 25x125. Aukštas ponamis. Randa $276 į metus. Visi iškaščiai, apie $35 į metus. Kaina ..... $2.100.

87) 9 kambarių pulkus medinis namas, 2 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa $216 į metus. Visi iškaščiai apie $33 į metus. Iš kalno reikia įnešt apie $500. Kaina ..... $1.600.

77) 9 kambarių pulkus medinis namas, 2 pagyvenimai su 1 maudykla. Lotas 26½x125. Randa $264 į metus. Visi iškaščiai apie $35 į metus. Kaina ..... $1.700.

100) 5 ruimų murinis namas. Lotas $25x125. Randa $180 į metus. Visi iškaščiai apie $35 į metus. Kaina ..... $1.800.

55) 9 kambarių murinis namas. Lotas 25x131. Randa $180 į metus. Visi iškaščiai apie $30 į metus. Iš kalno reikia įmokėti apie $500. Kaina ..... $2.000.

54) 4 kambarių murinis namas. Lotas 25x56. Randa $144 į metus. Visi iškaščiai apie $25 į metus. Iš kalno reikia įmokėti apie $300. Kaina ..... $1.500.

121) 8 kambarių murinis namas. Lotas 24x120. Randa $204 į metus. Visi iškaščiai apie $28 į metus. Kaina ..... $1.750.

13) 2 lubų murinis namas. Krautuve ir 3 pagyvenimai po 4 kambarius. Randa $300 į metus. Visi iškaščiai apie $600 į metus. Iš kalno reik įnešt apie $600. Kaina $2.600.

171) 2 lubų medinis namas, 12 kambarių. 3 pagyvenimai. Lotas 27½x125. Randa apie $336 į metus. Visi iškaščiai apie $40 į metus. Iš kalno reikia $700. Kaina .. $2.200.

Šitie visi namai yra musų paskirti geriausi namai už pigią kaina, greitam pardavimui. Išlygos yra kiekvienam prieinamos. Ateikite greitai pasiskirti sau vieną iš jų.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROCKTON, MASS.
J. Pocius, 17 Ames

Brooklyn, N. Y.
E. Fromes, 73 Grand Street.
Ant. Jankauskas, 370 Hudson ave.
T. Jermalas, 215 Berry Street.
J. Milewski, 124 Grand st.
S. Simanavičius, 258 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 662 W. Baltimore St.

Chicago, Ill.
P. M. Kaitis, 1644 W. North Ave.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th St.

JERSEY CITY, N. J.
Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.
A. Ramanauskas, 101 Oak street.

Montello, Mass.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.
J. J. Vaitkevičius, 583 Grand Ave.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.
John Browman, Browman News Co.

Seattle, Wash.
Foreign and Domestic Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.
M. Paltanavičia, 18 Milbury Street.

"Lietuvos" Agentai

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokėti.

Jonas Janušas keliaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 398 South 1st St.
Jonas Lutkauskas, 112 Grand st

Baltimore, Md.
Petras Glaveckas, 635 W. Lombard st.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley Ave.
K. Steponis, 3143 S. Halsted St.
Vinc. Linka, 1813 String St.
Jonas Visockis, 3139 Vincennes Rd.
Ant. Žukauskis, 871 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.
Pov. Šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavolius, 42 Washington St.

HAMMOND, IND.
Zen. Juciavičius, 235 — 155th St.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Ademaitis, Box 703.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador St.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 72 N. Chicago st.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
St. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 37 So. 19th st.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 28 Austin St.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
J Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
B. Poteliunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.
Adomas Kazakevičia, 310 E. State st.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Springfield, Ill.
Geo. Tachilauckas, 701 E Mason st.

Scranton, Pa.
Juos. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.
J. Žemantauskas, 39 W. Porter St.
Jurgis Žemaitis, 824 Bank st.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, vertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Balmė, 4. Du mazi kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašė Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus, šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie gilinę narą, cholerą; apie dvasias (dušias) velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos išrašytos tokioje tarmėje, kokioje vo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. a44 Iš Gyvenimo Samojėdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. .. Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkes iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Pavelkalas iš Napoleono I paskutiniųjų karšavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 78 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—ia. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išminties ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išminties. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės draugijos tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį tarkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulygintamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokiškų vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 81. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją draugo jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. ... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Storius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. ..... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 84. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai vienamo akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

No. 185 Žmogus nepiluškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėvedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir iš, kaip turtingo prekėjo sunus apsi. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. suntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvės šventė, 5. Juras, 6. Redakmokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23. .... 10c

No. 210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkiškų sutaisė B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vėliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkiškų sutaisė K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 42. ..... 15c

No. 257 Kun. Gramulec raštinyčioje. Komedija vienamo akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

Geriausi Rankvedžiai ir Vadoveliai Lietuviškoms Mokykloms gaunami "Lietuvos" Knygyne.

723 TRUMPAS ŽEMĖS APRAŠYMAS. Pirmieji geografijos uždaviniai su apsakymėliais ir kitais pasiskaitymais. Vertė iš rusų kalbos S. Mečius. Vilniuje 1906, pusl. 112. 35c.

720 TRUMPA GEOGRAFIJA arba žemės aprašymas, (su paveikslėliais ir žemlapiais). Sutaisė Nėris, čia trumpai, bet suprantamai aprašytos visos penkios sveito dalys, su 74 paveikslais mapų, žmonių, gyvulių ir medžių. Tinkamiausia geografija vaikams pradinėse mokyklose. Chicago, Ill. 1898, pusl. 94. ..... 25c.

724 TRUMPA LIETUVOS ISTORIJA. Antras pataisytas išleidimas. Vilniuje 1908, pusl. 79. ..... 20c.

1210 ARITMETIKA. Sutaisė S. Stačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V. Propercijų prieveidinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 1 .. .. 25c.

1280 MUSŲ DIRVA. Skaitymo knyga liaudies mokyklai ir gimnazijai. Sutaisė M. Vasiliauskas ir J. Matulevičius. Su daugeliu paveikslėlių. Kaune 1907, pusl. 159. ..... 85c.

1317 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Pradinėms mokykloms vadovėlis. Sutaisė mokytojas Juozapas Damijonaitis. Kaune 1909, pusl. 89. ..... 35c.

1326 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS KALBOS. (Dalis I.). Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus anglišką. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Klieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. $2.00.

1327 ŽODYNAS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBOS. (Dalis II). Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus anglišku žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdaris, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. ..... $4.00.

1328 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS IR ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBŲ (abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. ..... $6.00.

1626 ARITMETIKOS UŽDAVINIŲ ir pavyzdžių Rinkinys pradėdamomsioms mokykloms ir žmonėms, norintiems išmokti gerai apskaitoti. Pirmoji dalis. Surinko P. Bendorius ir P. Daugirda. Antras pataisytas išleidimas. Kietu aptaisu. Vilniuje 1909, pusl. 104. ..... 20c.

1630 DOVANĖLĖ. Skaitymo ir rašymo Mokslas. Elementorius ir pirmoji knygelė. Sutaisė Ksaveras Vanagėlis. Su daugeliu paveikslėlių. Kietu aptaisu. Vilnius 1909, pusl. 128. ..... 50c.

1634 LIETUVIŲ PASAKOS. Vaikų rinkinys. Čia telpa 38 pasakos vaikams, gražios ir pastumiančios vaikų protauti. Vilniuje 1905, puslapių 72. ..... 15c.

1637 NAUJA ELEMENTORIUS. Vaikams dovanėlė. Parašė A—iš—B. Trečias išleidimas. Lengviausiai ir paprasčiausiai iš jo mokytis. Tilžėje 1907, pusl. 48. ..... 15c.

1641 PIRMIEJIE SKAITYMAI musų vaikams pavesti. Sutaisė A. Adata. Su daug gražių pasakaičių, dainelių ir paveikslėlių; teipgi yra ir rašomosios litaros norintiems pramokti skaityti raštą. Rygoje 1906, pusl. 52. ..... 15c.

1644 RINKINĖLIS VAIKAMS. Pasakėlės, apsakymėliai, dainelės; žaislai, mįsliai ir tt. Vilniuje 1904, pusl. .. .. 15c.

1645 SKAITYMO KNYGA mažiems ir dideliems. Sutaisė J. Gabrys. Joje telpa išrinktieji raštai musų rašininkų su jų biografijomis ir paveikslais. Tai yra didelė chrestomatija, sustatyta sulyg Vakarų Europos mokyklų pavyzdžių. Tilžėje 1906, pusl. 308. ..... $1.00.

1647 VAIKŲ SKAITYMĖLIAI su Lietuvos žemlaplu. "Kas skaito, rašo, duonos neprašo". Vilniuje 1905, pusl. 259. ..... 40c.

1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Knygelė I ir II mokyklos skyriui ir vaikams pramokusiems skaityti. Pasiskaitymai ir pirmutinės gramatikos žinios. Sutaisė mokytojas P. Bendorius. (Apdaruose). Vilniuje 1905, pusl. 104. ..... 30c.

a1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĖ. Antroji dalis. Knygutė antrajam ir trečiajam mokyklos skyriui ir vaikams, mokantiems skaityti. Sutaisė mokytojas P. Bendorius. (Kietu aptaisu). Vilnius 1909, pusl. 144. ..... 35c.

1649 VAIKŲ DRAUGAS. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis. Su 110 paveikslelių. Tilžėje 1907, pusl. 64. 15c.

1650 ŽIUPSNELIS. Knygelė vaikams pasiskaityti ir pasimokyti. Sutaisė Ladislovas L. Knyga susideda iš 138 pasakų, istorijų, eilių ir mįslių, turinti suviršum 40 paveikslėlių. Vilniuje 1906, pusl. 192. ..... 25c.

A. Olszewski
3252 S. Halsted Street Chicago, Ill.

No. 295 Pietro Caruso. Vieno velkamo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puida. Velkamo vieta — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 331 Žilė galvon — veiniaus vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkiškų sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 302 Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Velkimas atsibuva Norvegijos Šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinoje Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 1209 Anglišios Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Klieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. $2.00.
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdaris, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliška-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdaral tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1457. Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisė P. M. Pusl. 112. .... 15c

No. 1420 Tikyba ir mokslas. Tikslimiški, moksliški ir draugiškai-politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1521 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo šviesoje moksio. Pagal svetimus šaltinius lenkiškai sutaisė F. J. Lietuviškai vertė J. Laukis. Yra tai išaiškinimas monų darymo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslais parodytos visos slaptybės ir budai jų darymo. Chicago, Ill. 1903, pusl. 262. ..... 50c

No. 1525 Rankvedis gromatų rašymui. Knygelė pamokinanti, kaip rašyti gromatas į firmas, pažįstamus, gimines, prietelius, mylimus ir mylimas prieš apsivedimą, į ponus, kunigus, vyskupus ir kitas augštos luomos ypatas. Pasveikinimai ant Naujų metų, dienoje varduvių, gimimo ir kituose atsitikimuose. Chicago, Ill.

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germala Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai išdrįsusis ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko rutmo. Chicago, Ill.1904, pusl. 412. .... $2.50
Apdaruose. $3.00

No. 1498 Lietuviškas Sapninykas, surinktas iš daugelio svetimų sapninykų ir sutaisytas pagal tikrą persiškai-egiptišką sapninyką, su aprašymu planetų atspėjimo ateities. Geriausiai išguldo visokius sapnus, kokie tik žmogui prisisapnuoti gali. Chicago, Ill. 1895, pusl. 205. .... 50c
Tas pats drutai apdarytas. 65c

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną. Falbę ir kitus sutaisė Šernas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planėtos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišvietsti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 265. .. .... 75c
Ta pati apdaryta. $1.00

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-poėma. Penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinėlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

Naminė Mokykla.

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta).. $1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.. 15c.
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo ..... 10c.
Aritmetika mokytis rokuodų be mokytojo (apdaryta) ..... 35c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS,
62, New York City

Šifkortės ir Pinigų Siuntimas.

Jei nori, kad tavo Šifkortė butų gerai ir greitai išsiųsta ir kad tavo pasažierius gerai atvažiuotų, tai siųsk ją per,

A. Olszewskio Banką

Jei nori, kad tavo siųsti pinigai greitai ir gerai nueitų, tai siųsk juos teipgi per—

A. Olszewskio Banką

Olszewskio ofisas siuntimui pinigų ir šifkorčių tapo įsteigtas prie laikraščio "Lietuvos" išleistuvės 1893 metuose mažytėje pasamdytoje stubelėje po No. 941 33rd Place, o kad žmonių reikalus kaipo tai: Siuntimą pinigų, Šifkorčių ir kitus reikalus geriau ir teisingiau vedė kaip kiti, tai šiądien tas pats Olszewskio ofisas randasi savame, didžiausiame ir gražiausiame šios miesto dalies name vertame $110.000.00 ir gėrisi geriausių pasisekimų, kurio net musų konkurentai mums užvydi. Męsgi ant keno užvydėjimų nepaisome, bet savo bizį kasdien platiname ir stumiame pirmyn, ir čia vėl paduodame dabartines kainas Pinigų ir Šifkorčių, kad žmonės žinotų kiek jos kaštuoja ir kur jas geriausiai pirkti.

Dabartinis pinigų kursas yra $52.25 už 100 rublių. Dabartinės šifkorčių kainos atvažiuoti Amerikon, nuo Tilžės iki Chicago yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš Rotterdam į New Yorką per 8 iki 10 dienų ..... $66.10.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į Baltimore per 12 iki 16 dienų ..... $61.15.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 9 iki 12 dien ..... $64.70.
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 6 iki 8 dienų ..... $69.70.
5. *Hamburg-American linija,* perplaukianti mares iš Hamburgo į New Yorką per 10 iki 14 dienų ..... $64.35.
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į New Yorką per 8 iki 10 dienų ..... $66.30.
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į Montreal per 12 iki 15 dienų ..... $60.30.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš Liepojaus į New Yorką per 13 iki 18 dienų ..... $57.50.
9. Hamburg Philadelphia ..... $59.10.

Dabartinės šifkorčių kainos išvažiuoti Europon nuo Chicagos iki Tilžės yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Rotterdamą per 8 iki 10 dienų ..... $57.60.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Baltimore į Bremą per 12 iki 16 dienų ..... $53.20.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 9 iki 12 dienų ..... $56.20.
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 6 iki 8 dienų ..... $61.20.
5. *Hamburg-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Hamburgą per 10 iki 14 dienų $55.85
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Antwerpą per 8 iki 10 dienų ..... $57.80.
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Montreal į Antwerpą per 12 iki 15 dienų ..... $56.80.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Liepojų per 13 iki 18 dienų ..... $53.00.

Išvažiuojantiems Lietuvon parupiname ir pasportus nuo Rosijos konsulio, teip kad kiekvienas gali drąsiai eiti per rubežių policijos netrukdomas.

Reikalaujanti šifkorčių į kitus miestus rašykite mums į kur norite išvažiuoti ar iš kur parvežti, o jeigu su vaikais, tai paduokite mums visų vaikų metus, o męs atgal pačta prisiųsime jums visų linijų kainas, tada jųs pasirinkę sau liniją kokią norėsite, prisiųsti mums pinigus per Money Orderį ir męs jusų šifkortes kuo greičiausai išsiųsime.

Adresuokite mums visada šiteip:

A. Olszewski
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

UŽDĖTAS 1897 m.

NEUŽGINČYJAMI DARODYMAI.

Dr. E. C. Collins, Didžiausias pasauleje Profesorius medicinos. Uždėtojas Collins N. Y. Medical Instituto ir autorius garsios knygos "Vadovas in Sveikatą" kurį apsako visokias ligas ir kaip buti sveikų o apsirgus išsigydyti.

Ofiso valandos: Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1. Vak. Ut. ir Petnyč. nuo 7 ik 8.

SERGEKIS!! Sergekis nuo prastų-pigių vaistų kurinos, netikrį daktarai siulinėją !!!

Mat dabar metų laikas, kuriamę žmonės labiausia sergą; todėl yrairus daktarpalaikiai ir siulinėją prastus be vertės vaistus, kurių iki šiol nieka nežinojo, ir vietoje gero, tik daugiau blogo pakaro ir kenkią sveikatai, labiau nei pati liga.

APGINK PATS SAVĘ IR ŠEIMYNĄ.

Kiekvienas lietuvys, tegul gelbstii pats ir savo šeimyną, nuo ne tikrų daktarų. Neapsigauk ir neatsidėk ant daktarpalaikų, kurie nepazysta ir nieka jų nežinojo ik dakar. Stebuklingas daktaras, COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTO, yra visiems gerai žinomas pasauleje. Per 13 metų šiame Institute, išgydė tukstančius lietuvių, kurie buvo desperecijos apimti; už tai, kad kiti daktarai, nežinojo paslaptys stebuklingųjų vaistų priskirti, tik Institute esanti galėjo patirti. Musų tukstančiai testamonijų, liudyją apie tai.

Kad Tave kankina liga: gerklės, nosies, akių, ausų, galvoskaudis, spaudo, vežio, kojų ir rankų skausmai, kaip ir meslingis, migreną, dispesiją, nauralgią, niežai, išberymai, šikštumas burnoje, trumpą atmintis ir sumažejimas proto, kaip homouidai, hydroselei, vereceselei ir piktosios užsikretusios ligos syphelio, šankerio, triperio, o nori buti išgydytų, tai ateik arba rašik lietuviškai pas:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 West 34th Street, New York

Žinai, kad čionai apturėsi vaistus, kurie rupestingai užrašyti Profesoriaus, šio didžio INSTITUTO, kuris per 13 metų išgydė daug lietuvių. Jug kiekvienas lietuvys žino gerai, kas tai yra COLLINS N. Y. MEDIKAL INSTITUTAS ir kap jis yra geriausias, seniausias, ir tai pirmunitis INSTITUTUS New Yorko valstyjoi, kaipo vienatinis šalyje, kuris tiktai gali vadintis COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE. Kiti daktarai garsinamiesi ir ką žadą išgydyti, beabejonės nori, kad žautų dirbti po prieziūrą daktaro, COLLINS NEW YORK MEDIKAL INSTITUTE ir patirti paslaptys, kokie čionai stebuklingi vaistai, išgydymui sergančių vartojami.

Dr. S. E. Hyndman, Medical Direktorius.

Sirgau ant uždegima plančių ir paršalima viduriu. Niekas manie ne galeja išgyditi, bet jusu vaistai pagelbo.
LUDWIKAS SOŁEK
174 W. Kinny St.,
Newark, N. J.

Atsiusk 10c. markėms, apturėsi "Vadovas į Sveikatą". Jį reikalinga kiekvienai šeimynai, Dr. E. C. Collins, knygą.

COPENHAGEN SNUFF

Gvarancija Pastovinio ir tyruma.

Mes sutinkam apkeist, persjunčiant pirkėjo išlaidoms (remianties ant mųs kainų) šitą Copenhagen Tabokos pakelį, arba bile mųs išdirbystės taboką, bile kada per laiką iki paženkintai dienai, jeigu ši taboka netaps pagadyta po išsiuntimui iš fabriko.

Tiktai pilni pakeliai bus apkeisti, ir mums turi but pranešta su priežastims apie išdirbius, pirmiaus negu išsiunčiama.

Copenhagen Taboka padirbta iš geriausių senų, pilnai gerų tabako lapų, prie kurių tik tokios dalįs pridedamos, kurios naturališkos tabako lapui ir tyros kvėpalų ištraukos. Tabokoj palaikytas visas tabako gerumas, o prašalinta naturališkas tabako kartumas ir acidas.

Copenhagen Taboka yra geriausias tabakas kramtymui ir uostymui.

American Snuff Company

Viršuj esanti gvarancija yra visuose Copenhagen Tabokos pakuose.

Tabokos padarymas yra mokslišku priruošimu tabako, žmonių vartonei. Tas pats su tabaku, kaip virimas maisto ar rauginimas vyno. Copenhagen Taboka svarbiausiai vartojama kaipo kramtymo tabakas. Ji yra gero tabako sėklų todėl stipresnė ir ilgiau gali tesėti.

Jeigu nėra jųs aplinkėje, męs prisiųsim už tikrą kainą, apmokėdami, į visas Suvienytų Valstijų dalis, bile kokį reikalaujamą tabokos Copenhagen 5-centinį pakelį.

AMERICAN SNUFF COMPANY, *Dept.* S., 111 Fifth Avenue, New York, N. Y.

GARSUSIS NEW YORKO DAKTARAS

Ferdinand Hartmann M. D.

sako:

Jei sergi, nesikankink, bet pribuk arba parašyk pas mane, aš išgydysiu!

Per 30 metų daktaravęs, tyrinėjęs medicinos mokslą ir gydulių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kuną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke VYRUS IR MOTERIS ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui praktikavojau Paryžiuje, Londone, Berline ir Peterburge, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius visokioms ligomis, nes paankanju visa savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes be sveikatos nėra laimės nė darbininkui nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALIŠKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tėmija į medicinos mokslo progresą; katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujausi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi ir ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netėmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIU!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis garsinamų profesorių, nes tai yra pasamdyti kompanijų šarlatanai kaip ir humbugo Instituto šarlatanai, net numirusį daktarą Kalinsą garsina už savo daktarą profesorių. Žinok gerai, jog geras daktaras niekad už aliga nebernaus. Matant tokias neteisybes, kad apginti nuo apgavikų, tad pagal prašyma draugų daktarų ir žmonių, kuriuos išgydžiau, kad serganti žinotų kur atrast tikrą pagelbą sveikatai, apsigarsinau.

APSIMU JUS IŠGYDYTI

nuo reumatizmo, skaudėjimo sanarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir sonų. Užkietėjima, skaudėjima ir nedirbima vidurių. Gajvos skausma, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas. Greito pailsimo ir sunkaus kvėpavimo, persalimo, slogų, sveikatos nusilpnėjimo ir vyriškumo. Greito supykimo, Dyspepsijos, neuralgijos bei nervų ligos; teip-pat nuo saužagystės ir iš to įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, nemigos ir nuo visokių užsikrečiamų kavarieriškų ligų — nudegimo. Teip-pat MOTERŲ: skausmingų ir neregulariškų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; nepaisykite, kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo; aš kad apsiimu tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias ligas. Butų geriau, kad iš karto pas mane atsišauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk lietuviškai, nėra skirtumo kur gyveni. Rašyk kaip moki ir kaip jautį nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsu, duosiu rodą, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujausio išradimo, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toli gyvenate Amerikoję, Kanadoje, Anglijoje ir kitur. Biednus gydau dovanai!

DR. FERDINAND HARTMANN M. D.
218 E. 14-th st., New York City.
[ofisą ateinančius priimu kasdien: nuo 12 iki 5 valandai po pietų. Šventadieniais nuo 11 iki 1 po pietų.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 8 kataliogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli puslapiai. Jame telpa aprašymai surinkę 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepiančių ir gydančių mulių, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Boberinių išdirbinų, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai kataliogą. John L. Bagdziunas, Prop.

JOHN'S SUPPLY HOUSE
34-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Kas _____
Stra _____
Chica _____
Kas _____

A. Olszewskio Bankoj

galite aprupinti visus savo reikalus

TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.

Visokiuose notarijališkuose reikalose kreipkitės į

J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

Nori mokintis Barzdaskutyklos?

Tamista šiamata gali išmokti nuo 4 iki 6 savaičių. Kainuos tau tik $30. Mes duosime visą setą skutimo prietalsų. Šis amatas yra tinkamu perdėm visame sviete ir tamista turėsi tada savo ypatišką verteivystę busi savo darbdaviu. Rašyk pas:

NOSSOKOFF'S BARBER SCHOOL
1405 Penn Ave., Pittsburg, Pa.

JAU LAIKAS VISIEMS UŽSIRAŠYTI

"DAGIS"

ILIUSTRUOTAS, LITERATUROS, KRITIKOS, SATYROS IR JUOKų MĖNESINIS LAIKRAŠTIS.

Eina iš Chicagos, antri metai, 20 pusl. 7x10 formate knygos, su viršjaliais. Prenumerata metams $1.00, pr vienis num. 10c. "Dagyje" telpa įvairus lietuvių piešti paveikslėliai iš mųsų politiškojo lanko ir visokl linksmus pasiskeitymai. "Dagis" turi ra stis kiekvieno lietuvio name, tai gi duolė nuo visokių "Izmų" ir kitų ligų.

Siunčiant pinigus už prenumeratą arba raštį visados reikia adresuoti šiteip:

"DAGIS" Publ. Co.,
812-33rd St., Chicago, Ilnois.

Tešvinta kardas tiesos ugny"

Priimu prenumeratą visuomenės, literaturos, mokslo ir politikos laikraščiui

"BIRUTE"

Leidžiamo lietuvių naudai vieną kartą į šešias savaitės (umu laiku išeis tankiaus). Leidžia Prusuosė, Tilžėje, visiems žinomas veikėjas, Jonas Vanagaitis.

Dėlto, kam yra miela ir brangi musų Tėvynė ir jos sunųs, meldžiame visų užsirašyti. Kaina metams tik 60c. su prisiuntimu į namus. — Kas prisiųs 7c. markėmis gaus vieną numerį pasižiurėjimui. Priima prenumeratą ir pardavinėja atskirais numerais:

JONAS DAGIS
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Geriausioji dovana Lietuvos artojams.

Jau metas uzsisakyti 1910 metams "ŽEMDIRBYS"

II Metai

ukio, prekybos ir pramonijos reikalams pašvęstas laikraštis.

"Žemdirbys" eina du sykiu per mėnesį.
"Žemdirbys" politika visai neužsiima.
"Žemdirbys" rupinasi tik pakelti Lietuvoje ukį, prekybą ir pramoniją.

"ŽEMDIRBIO" KAINA:
metams 3r., pusei metų 1r. 50k., 3 mėn. 75k.

Visi skaitytojai, kurie iškarto užsimokės už "Žemdirbį" už ištisus 1910 metus, gaus dovanų dviejų ryšių daržovių sėklų.

Be to, "Žemdirbys", norėdamas išplatinti tarp savo skaitytojų geresnuiosius ukio įrankius, kasmet skirs išlosavimui tarp savo skaitytojų bent po kiek ukio įrankių ir kitokių ukyje rekalingųjų daiktų, o taip-pat ir ukiškų knygų.

1910 metais "Žembirdys" skiria išlosavimui tarp savo metinių skaitytojų šiuos daiktus:

1) tris vienvagius plugus, 2) du kaupil : (t. y. du tam tikru plugu šaknavaisiams apkaupti, aparti), 3) vieną drapaką, 4) vienas svarstykles, 5) vieną "Dadano" sistemos rėmelinį avilį, 6) dvejas žirkles valsmedžių šakoms karpyti, 7) penkias knygas A. Žuvies "Apie Ukininkavimą" (abidvi dali), 8) penkias knygas M. Veito "Apie gyvulių ligas ir jų gydymą".

Išviso 20 daiktų.

Kas todėl išanksto užsimokės už "Žemdirbį" iškarto už ištisus 1910 m., tasai dalyvaus augščiau minėtųjų daiktų liosavime ir galės ką nors laimėti.

Siunčiant pinigus reikia dėti tokai adresas:

"Zemdirbio" Redakcija
Vojenno-Gospitalnaja ul. No 8.
Vilnius, Rusija-Lietuva.

Tel. 1533 Yards.

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Rieger's Gryna ir Sena Monogram Degtinė

Grynumas ir senumas užtikrina **Gerumą Degtinės.** Rieger's Monogram yra absolutiškai gryna ir gardi degtinė. Gvarantuojama sutyg "Gryno Maisto Telsės". Ypatingas, priimsus ir gardus skonis šitos degtinės įsimėjo jai pirmystę pas 100.000 kostumerių. Mes esame Suv. Valst. registruoti degtinės varytojai (Distillery No. 300, 5 Distr. of Ky.). Kam mokėti augštas kainas, jeigu gali pirkti Rieger's Monogram Degtinę už paprastą pardavėjams atiduodamą kainą ir sutaupinti pinigus užsiskyčiamas tiesiog.

Mes užmokame prisiuntimo lėšas.

8 kv. Rieger's Monogram $5.00 iš Privatiško Sądėlio

4 kv. Rieger's Monogram $3.00 Ypatingai Gera

DYKAI su kiekvienu užsisakymu. Du prabinius butelius Puikios Rieger's Monogram Degtinės; Aukštuotas degtinės atškelis ir paleistuotas kamčiawaukis.

Prisiųsk mums vieną užsakymą, o kada gausi degtinę tuomet išmėgink jos skonį, minkštumą lyginai kaip mėgintum **Gerą Degtinę.** Sužinok ją su kitomis degtinėmis nepaisydamas ant kainų; išmėgink degtinę visis tikslams; duok savo draugams išmėginti; išvartok, jeigu nori, pusę tuzelio visokiems išmėginimams — ir tada, jeigu neperaitkrinsi pilnai, kad "Rieger's Monogram" yra tokia gera arba geresnė degtinė už kitas, kurias pėrei—sugrąžink likusią dalį degtinės, o mes užmokėsime sugrąžinimo lėšas; ir tuojaus sugrąžinsime jums kiekvieną centą jusų įmokėtų pinigų.

J. Rieger & Co., 1631 Genesee St., Kansas City, Mo.

Išmoksi Angliską Kalbą Jeigu Amerikoje nemoki Angliską Kalbą, tai geral žinai, kad esi

Dovanai KAIP NEBYLYS.

Bet kiekvienas lietuvis gali gerai ir lengvai išmokti, jeigu tiktai nori, DOVANAI. Kiekvienas, kurs tik per mane užsirašys, arba kitą naują laikraščiui skaitytoją prikalbins, prisiuntus **$2.00** ant mano vardo, gaus vieną iš čion paminėtų laikraščių: "Lietuvą", "Vienybę Liet." arba "Kovą" per metus, teippat garsųjį, didelę knygą, verstą iš prancuzų kalbos **Baltramiejaus Naktį** kurios kaina 75c ir teippat **Gramatiką Mokintoją Anglų Kalbos** parašytą visiems gerai žinomo **J. Laukio.** Kaip tik kuris prisiųs du dolieriu už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daugintųsi ir lietuviai kaip svetimtaučiai turėdami gramatiką, išmoktų agliską kalbą. **Ralstą** dar galima gauti prisiunčiant 1 dol. viršaus. Pinigus siųsti Money Orderiu ir adresuoti tokiu adresu:

Teipat kiekvienam pasiunčių savo ka aliogą, visokių iš naujausių lietuviškų knygų. Atsiųsk už 2c. štampą.

J. Naujokas
159 E. 127-th St.
New York, N. Y.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos) CHICAGO, ILL.

D-ras W. A. Martišus

Ofisas R. 42 Auditorium Bldg.
206 Wabash ave., Chicago.

Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų. Teipgi prikiliau akinius ir pataisau nesveikas akis.

Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 6 po pietų. Kitoms dienoms ir nedėliom offisas atdaras tiktai pagal sutarimą. Phone Harrison 1300.

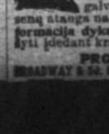

Naujas Išradimas

Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų. Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaikė slinkimą plaukų galvos labai trumpamo laiko. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Atsiųsdami žinionę reikia rašyti piešdami kraso ženklelį.

PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & 54. STR ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Vienatinė Lietuviška Sąkrova.

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio favoro jautį, paišelių, plunksnų, drukuojamų mašinėlių britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Ne užmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.

PETRAS M. KAITIS
1644 W. North ave. Chicago, Ill

FRANK J. BAGDZIUNAS

3351 Auburn ave., Chicago, Ill

Band ir Orchestra

Muzikų pristatau visokiems reikalams. Duodu lekcijas ant smuiko ir mandolino. Mokytojas prie Schmoll's Academy of Music. Room 87, Auditorium Bldg

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.

Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

IŠGYDO IN 5 DIENAS

VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ir skausmo

Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplerimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrečiamus kraujo nuodus, nerviską sunegalėjimą pažiūgimą lytiškų dalių at ligas liečiančias vyrus. — Šitas nuoširdus pasisiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimties ar daugiaus daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintėlį budą, kuriuomi tikrai išgydau.

Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.

Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų net ir labai užsendintas.

Slaptos vyrų ligos

išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėdimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminės gaištys.

Plaučių ligos,

Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.

PATARIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI.

Išgydo kad butum sveikas.

Specialistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų ligos,

Viduriniės ligos, skausmai strėnose, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsendintos ir nerviškos ligos moterų.

Užnuodijimas Kraujo,

ir visos odos ligos, kaip ve puškai, piktoji dedervinė, šumvotės, niežulys, hemorhoidai, sutinimas gilių, naikinamti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.

AŠ KALBU LIETUVIŠKAI

DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST. (tarp Randolph ir Lake Str.) CHICAGO

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedėlej, nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

DR. A. L. GRAICZUNAS

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neapleukip ir paskaitinę.

Atsišaukiantiems iš kitur ateitiu sąžiningus patarimus per laiškus.

3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162